

AVE MARIA

LETNIK XXIV.
VOLUME XXIV. .
(1932)

Štev. 7.

Izdajajo
SLOV. FRANČIŠKANI
V AMERIKI.

AVE MARIA is published monthly by The Slovene Franciscan Fathers, Lemont, Ill., (Address: Post Office Box 608) in the interest of the Slovene Franciscan Commissariat of the Holy Cross., Superior: V. Rev. Bernard Ambrožič, Comm. prov.

Subscription Price \$3.00 per annum.

Manager: Rev. Benedict Hoge.

Editor: Rev. Alexander Urankar.

Entered as second-class matter August 20, 1925, at the post office at Lemont, Ill., under the Act of March 3, 1879. Acceptance of mailing at the special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on August 29, 1925.

Uprava lista prosi

vse, ki se žele potom pisma pomeniti glede lista, naročnine ali drugih naročil naj naslavlja svoja pisma vedno na naslov: Rev. Benedikt Hoge, P. O. Box 608, Lemont, Ill. Tudi, kdor ima to ali ono poročilo, zahvalo, prošnjo za uredništvo, prispevek

ali članek, naj naslavlja na lemontski naslov. Tako se uprava in uredništvo izogneta neljubim sitnostim, naročnik pa lahko pričakuje točne postrežbe in hitrega odgovora.

Urednik prosi

duhovnike v stari domovini, ki so naročeni na naš list, da se lista spomnejo tudi s prispevkom. Koliko lepih besed in misli gre časih v koš, ki bi lahko v našem listu govorile na dušo bravcem. Mnogokdaj se zgodi, da mora urednik polovico lista sam napisati. Pa bi lahko ta ali oni pomagal. Že sedaj se zahvaljujem

vsem, ki mi bodo v prihodnjih mesecih postregli s kratkimi članki, članki, ki bi jih dušni pastir lahko na stotine napisal. Tako bogato izkušnjo ima. Ljudstvo rado sluša in bere besede izkušenih Kristusovih delavcev. Uprava Ave Marije se bo oddolžila vsakemu.

Depresija

je tudi Ave Marijo občutno oškodovala. Mnogo bravcev se radi finančnih težkoč odpoveduje listu, drugi si v bojzani in pričakovanju še slabših dni ne upajo naročiti našega mesečnika. Dobre besede prosimo za list, ki že toliko let deluje v dobro katoliških izseljencev. Ave Marija je pač edini list, ki je izrazito katoliški

in se ne boji pokazati prave odločnosti v boju za božjo stvar. Dobre besede prosimo za list naše duhovnike, dobre besede prosimo naše zastopnike, dobre besede prosimo vse naše bravce. Apostol si, če agitiraš za naš list.

Naročnikom,

ki radi slabih razmer ne morejo takoj poravnati naročnine, pove-mo ponovno, naj se ne odpovedujejo listu. Potrpežljivosti je treba nam ravno tako kot drugim ustanovam. Povesod je hudo in je treba dolar pošteno obrniti, predno ga izdaš. Če ti torej na noben način ni mogoče v doglednem času poravnati naročnine,

nikar se ne boj, da te bomo takoj vrgli iz imenika. Dobrotnik in prijatelj si nam bil v dobrih časih, dobrotnik in prijatelj si nam v slabih. Morda boš kmalu lahko poravnal svoj dolg. Ne pre-nagli se. To naše poročilo velja vsakemu, ki je prizadet v teh časih in mora gledati, kje bo dobil kruha družini.

Menda že veš.

Eden naših rojakov-izseljencev, navdušen delavec za Barago, ki že dve leti navdušuje mlade naše za Baragovo stvar, je spisal življenjepismo knjigo o našem vrlem apostolu in predhodniku. — Od prve strani do zadnje je knjiga polna lepih besed in lepih dokazov o Baragovi svetosti in neumornem delovanju za zveličanje duš. Tako zanimiva knjiga ne sme mimo nas neopažena. Kdor-koli jo je bral, jo je pohvalil, ocenjevalci, ki so pregledali knjigo pred natisom, so vračali rokopise z najlepšim priporočilom. Naj-

lepšo priliko, da pomagaš k razpečavanju te knjige, imaš ravno sedaj, ko ti brat ali sestra graduirata in iščeš primeren dar za to slovesnost. Pokloni jim to Baragovo knjigo. Videl boš, kako veselje bo prinesla. Tako je storil nekdo na zapadu. Kupil je dvajset izvodov knjige za letošnje graduante, obilo radosti je povzročil.

Knjigo vsem najtopleje priporočamo.

"AVE MARIA"

je glasnik katoliškega življenja slovenskim izseljencem v Ameriki in porok zvestobe katoliški Cerkvi.

Naročniki so deležni duhovnih dobrot franč. komisarijata. — Naročnina \$3.00, izven Zdr. držav \$3.50.

Za naročnike in dobrotnike se bere vsaki mesec sv. maša.

Julij, 1932

Z dovoljenjem in odobrenjem cerkvenega in redovnega predstojništva.

24. letnik.

Brezposelnost.

Ponatisnjeno iz lista "Vzajemnost", Ljubljana.

E od nekdanj je bilo brezposelnosti dovolj na svetu. Trditi smemo, da je rimsko cesarstvo poleg drugih vzrokov propadlo tudi vsled brezposelnosti tedanjega proletarijata. Dokler je namreč večina rimskih državljanov živela še na kmetiški grudi, niso poznali splošnega obubožanja. Ko pa se je država ca 146. pred Kristusom dvignila do velevlasti, so pričele iz kolonije prihajati ogromne množice cenene žita. Te so uničile malega kmeta. V istem času so veleposestva izpodrinila kmetiški stan. Može, ki so se vračali iz vojne domov, niso imeli nikakega veselja več do kmetiškega dela. Vse je drlo v mesta. V Rimu je bilo v 50. letu pred Kr. ca 320.000 brezdelnih, ki so domala brezplačno dobivali žito. To število je pozneje naraslo v nedoglednost. Ko so v poznejših letih začeli vpadati v deželo tuji rodovi, so z lahkoto postali gospodarji nad slabotnimi milijoni zastonjkarjev (Prim. Soziale Revue, sept 1930).

Zgodovina je bila vselej najboljša učiteljica in je tudi za nas. Danes postajajo milijoni mož in žena na trgu, in ko bi jih vprašal: kaj stojite tu ves dan brez dela? bi po pravici odgovorili: ker nas nihče ni najel. Ta zasilni zastoj v gospodarstvu razlagajo eni za posledico vojne, drugi dolže presilna socialna bremena, tretji kažejo na konkurenco inozemstva, in podobno.

Zgorajšnji vzroki so zgolj zunanji, povsem le bolj slučajni vzroki. Pravi vzroki brezposelnosti so danes služiti izključno le mamonu in prekomernemu dobičku. To voljo in red pa ruši greh. Pohlepa po denarju je kriv, da se človeško delo ne ceni več po pravcu božje volje. Delo mora danes služiti izključno mamonu in prekomernemu dobičku. To pa je zabloda. V tej zablodi sta grešila oba: delodajavec in delavec. Kraljestvo božje, zveličanje duše se danes pri delu sploh ne upošteva. To je eno. Drugo: vse ljuske sile tišče v industrijo, v tehnične poklice, kjer se zdi, da se z

lahkoto prisluži denar. Ravnateljstva snujejo vedno nova podjetja ne v prvi vrsti zato, da bi pomagala ljudstvu do zaslužka in življenja, ampak predvsem v svojo lastno korist. Zato se plače drže kar moč v nižini, dividende in direktorske gaže pa v čim višji višini. Brezobzirna industrija ima na vesti mnogo ljudi, da jih je odtujila domači grudi in jih nakopičila v mesta. Ona preplavlja cel svet s svojimi oddelki in nič ne pomisli, da inozemstvo ne sprejema več blaga v istem hipu, ko začne samo izdelovati dotične potrebščine. Tak je položaj danes. Svet je prenasičen s produkcijo. Od tod divja konkurenca med narodi. Gre jim za življenje. Zato so začeli poudarjati varčnost in ocenitev produkcije. Odtod najvišje ekonomsko načelo: čim najvišja produktivnost s čim najmanjšimi stroški. Zato proč z drago človeško močjo. Mrtvi stroji lahko nadomeste tisoč delavcev brez tarife, brez dopusta, brez socialnega zavarovanja, komaj z malenkostno obrabo. Odtod novo geslo: racijonalizacija. Nespojno malikovanje pred mamonom, kateremu se neprestano prinašajo človeške žrtve, ta materijalizem, kakor ga imenujemo, se ni le kar najhujše pregrešil nad ljudstvom, grešil je tudi proti božjemu redu. Materijalizem je zakrivil svetovno vojno in kriv je tudi sedanje brezposelnosti.

Dejal bi kdo, naj podjetniki vodijo svoj obrat brez ozira na razmere pogumno naprej. Njemu moramo odgovoriti: tak podjetnik bi v najkrajšem času propadel in delavstvo bi ostalo brez kruha. Podjetnik sam zaide v položaj, ki ga spremeniti ne more. Kdo je kriv sedanje brezposelnosti? Splošen prezir Boga, prezir njegovega načrta, greh materijalizma in egoizma je največ kriv sedanje bede. Greh dela narode bedne. Z materijalizmom pa smo grešili mi vsi in naši očetje nič manj.

Letos je 41 let, odkar je veliki papež Leo XIII. dvignil svoj glas in se v encikliki Rerum novarum

zavzel za pravice delavstva. Ko bi obračali več pozornosti njegovi očetovski besedi, bi pač bile danes boljše razmere nego so. Čujte, kako piše Leo XIII.:

Ako bo imel delavec zadostno plačo, da bo mogel z njo zložno poskrbeti zase, za ženo in otroke, bo rad tudi kaj prihranil in si tako počasi pridobil skromno imetje. . . Ako nižji sloji vidijo, da si morejo s pridnim delom pridobiti kos zemlje, se bo počasi en sloj približal drugemu, ker ne bo več tako velike razlike med največjim bogastvom in največjo bedo. A pove-

čala se bo tudi produktivnost. Človek veliko rajši dela, če dela na svojem; da ljubiti začne zemljo, ki jo sam obdeluje in ki od nje pričakuje ne le živeža, temveč tudi neko obilje zase in za svojce. Naposled pa bodo ljudje tudi bolj navezani na domačo zemljo; ljudje ne bi hodili v tujino, ko bi jim domača zemlja dajala, česar jim je treba za znosno življenje.

Tako veliki papež. Da, ko bi bolj upoštevali njegove besede, bi socialna nasprotja ne postala tako pečeča, ne bilo bi toliko brezposelnih.

ŠIBA BREZPOSELNOSTI

Brezposelnost je šiba, ki tepe ves svet, in so danes razmere v svetovnem gospodarstvu tako temne, da, človeško govorjeno, tej šibi ni moč ubežati.

Brezposelnost je šiba za gospodarstvo in za državo. Človeška delovna moč producira na leto vrednost okrog 30.000 Din. Pri stotisočih brezposelnih znaša tedaj letni minus že na milijarde. Te ogromne vsote ni v času splošnega pomanjkanja denarja nikjer. Odtod izvira propast gospodarstva. Odtod tudi nezadovoljnost bednih množic ki lačne in nahujskane groze državi in človeški družbi.

Brezposelnost je nesreča za družino. Hudo je, kadar ugrabi bolezen ali smrt tistega, ki je služil družini vsakdanji kruh. Neprimerno hujše pa je, če je živ in zdrav obsojen v brezdelje in mora občutiti to cela družina. Podpora za brezposelne — kdor jo je sploh deležen — je tako pičila, da zadošča komaj najnujnejši osebni potrebi.

Najbolj žalosten je pa pojav brezposelnosti za dušo. Božja volja je, da človek dela in si s tem služi vsakdanji kruh. Brezposelni pa je brez lastne krivde tako rekoč izključen od dolžnosti dela, in zdi se mu, da tudi od vseh ostalih človeških dolžnosti. Njegov položaj je usmerjen proti naravnemu redu in s tem tudi proti Bogu. Brezposelni se kaj lahko, zapeljan od nevarnosti, ki jih skriva v sebi brezdelje, čimdalje bolj odtuji Bogu. Stari Grki so imeli pravljico, da je bil velikan Prometej obsojen od bogov k brezdelju in prikovan na skalo. Dnevno je prihajal orel in je kljuval nesrečnežu prsa. Taxo tudi v srcu brezposelnega kljujejo poganske misli in ga polnijo s sovraštvom do Boga in sveta. Veliki odpad od vere v naših dneh je najbrže precej v zvezi s tem gnevom.

Brezposelni izgubi polagoma tudi spoštovanje do sebe. Le umislimo se v njegov položaj. Tako mu je kot da ga človeška družba nič ne potrebuje, da je povsod in vsem odveč. Podpora za brezposelne ni sicer nikaka miloščina, a jo plemenitejši delavci občutijo tako. Ta zavest je pač bridka preizkušnja za nosnega, zdravega moža.

Kjer ni več zadovoljnosti v življenju in se začno majati temelji vere, tam sta v nevarnosti tudi poštenje in nrvnost. Dejansko groze brezposelnemu, ki mu

manjka pravega opravila in razvedrila vse nevarnosti brezdelja. Ne sodimo pa prenačlo, da bi vse pogrške, ki se kje dogode, naprtili brezposelnim. Mi sami bi morda bili prvi, ki bi se v enakem položaju vdali alkoholu in nenravnosti. Že zato, da pozabimo na svoje gorje. Kdo si, da sodiš tujega služabnika? Svojemu Gospodu stoji ali pade (Rim. 14, 4). Zlasti je brezposelna mladina od 16. leta naprej izpostavljena največjim nevarnostim. Marsikdo je že globoko zašel, ker ni imel pravega dela. Ni se mogel dvigniti, da se ustavi z vso močjo skušnjavi. Če se je še David v leni uri tako spozabil, kaj šele manj oblagodarjeni, ki imajo mesece in leta časa in najlepšo priložnost za hudo-bijo?

In kako bo brezposelni zadostil zahtevam zakonskega življenja? Niti sebe niti žene ne more prehraniti, kako bo otroke? Seveda bi bilo prav in edino pametno, da bi zaupal na Boga in poznal, kakor povsod v življenju, tako tudi v zakonu žrtev junaške odpovedi in sprejel z veselim srcem otroke iz božjih rok. To je edino hvalevredno in pravilno in jasno. A vzemimo slučaj, ki ni slučaj, da so milijoni, ki ne mislijo tako dosledno in gledajo v otroku le novo breme, odvišna usta, obsojenca, ki bo deležen istega trpljenja. Zato proč z otroci! Ker manjka očetu dela in kruha, zato stotisoči nerojenih ne smejo zagledati luči življenja. Kako globoko kršijo in trgajo te zablode svetost zakona ter uničujejo temelje človeške družbe, o tem za danes molčimo.

In še kratko besedo onim, ki imajo delo. Obvarovani ste pred veliko nesrečo brezposelnosti. Bodite zato Bogu hvaležni, živite skromno in varčno, opravljajte svoje delo vestno in zvesto. Ne dajte se zapeljati k sovražnostim in psovkam do brezposelnih.

In še besedo našim brezposelnim bratom in sestram: vi pa ne pustite v srcu prostora hujskanju. Nosite pogumno svoje gorje! Naj va mvaša nesreča ne bo povsod, da bi se pogrezali v greh. Ostanite zvesti veri, da ne bo vaša beda še strašnejša. Vztrajajte v teh preskušnjah in pokažite, da vaše krščanstvo ni samo plehka voda. Ako bi kod od vas govoril: Če ne dobim danes do štirih popoldne od duhovna 200 Din, izstopim iz Cerkve, bi mu morali reči: brat, ne veš, kaj

govoriš! Dušni pastir ni in ne more biti trgovec, ki bi duše kupoval. Nikdar ne bo duhovnik podpiral neznajnejšev, ki prodajajo svojo dušo in jo prepuščajo onemu, ki več ponudi. Župnišče ni urad in posredovalnica za delo ali celo posojilnica. Tudi škof pri

najboljši volji ne more vsem ustreči. Škof je duhovni oče, ni pa bankir za škofijo. Dušno pastirstvo se ne more izčrpati v sami skrbi za uboge in potrebne (kard. Faulhaber). Cerkev ima tudi še druge cilje pred seboj.

NASVETI IZBOLJŠANJA

Naloga Cerkve. Dušnega pastirja, ki iskreno čuti s svojimi ljudmi, dostikrat mika skušnjava, da bi iz kamenja delal kruh. Toda materijalna skrb za kruh in delo ni toliko skrb Cerkve. Le-ta mora biti zlasti skrb posvetnih, državnih in družabnih ustanov, ki naj ravnajo pri odpravi bede po nraavnih smernicah Kristusove Cerkve. Cerkev oznanja postavo pravičnosti in ljubezni, dolžnosti dela in plačila. Kristusovega nauka: Cerkev ne more dosti meniti za nejevoljo mogotcev, niti za mržnjo množic. Njena edina smernica je resnica. Že smo poudarili s tega mesta in še poudarjamo: Ko bi velikaši in množice ravnale po nauku Cerkve, bi bilo prav za obe strani, prav gotovo pa za revne in male. A samo na sebi Cerkev ni posredovalnica za posvetne dobrine, ni delodajavka, ni podjetnica. Njena naloga je višja. Cerkev je s svojimi stavbami, z raznimi zavodi in samostani nudila sicer že mnogo zaposlitve, pri tem pa žela malo hvaležnosti. A to, le priložnostno delo, izgine vpričo velike skrbi, ki jo ima Cerkev za dušo delavčev, zlasti še za dušo brezposelnega.

Nudite delo. Najboljše nraavno sredstvo spraviti dušo v ravnatežje bi bilo, nuditi možnost dela. Odkrito in hvaležno priznavamo veliki napor oblasti, da kolikor mogoče mnogim nudijo delo in zaslužek. Kdor koli kaj takega zmore, naj posnema in pomaga. Obdržite svoje delavce, pomočnike, vajence, uslužbence, dokler vam je količkaj mogoče. Danes je pred Bogom zaslužnejše nuditi delo nego deliti miloščino. Ako vam razmere pripuščajo, oddajte delo potrebnemu, četudi bi ga sami z lahkoto opravili. Dajte potrebnim za-

služka, kupujte domače izdelke, podpirajte poštene trgovce. Kakor sicer moramo s tega mesta večkrat opozarjati k varčnosti, tako pa v sedanji težki krizi vzpodbujamo imovitejše ne k zapravljanju, pač pa k pametni uporabi denarja, k modremu gospodarstvu v malem.

Socijalno zavarovanje. Kdor kljub vsem naporom ne more dobiti dela in je dela zmožen in dela vesel, tak prejme ponekod od oblasti malo podporo za brezposelne. Ta mnogo zaničevana podpora, kakor tudi vsa ostala socijalna zavarovanja so porojena iz krščanskega duha, so sadovi krščanskega drevesa. Brez krščanstva bi zavarovanj ne bilo. Slišali smo sicer, da je poganski Rim delil stotisočim žito. A to ni delal iz ljubezni ali pravičnosti, ampak je bila to odkupnina proti pogromom in laskanje proletarijatu. Ko bi pri nas ne bilo že raznih zavarovanj, bi jih krščanstvo moralo danes priklicati v življenje. V nekrščanskih deželah, v Rusiji, v Kini, ki obsegata tretjino vsega človeštva, ni zavarovanja za brezposelne, dasi je Kina dežela starodavne kulture. Mesto da bi delila bednim podporo, je pustila Rusija v l. 1917, da je stradalo nad 20 milijonov nesrečnih ljudi. Saj dobro vemo, da ruski narod ne pona belega kruha, med tem ko so vsa svetovna tržišča prenapolnjena s sovjetsko pšenico. V Kini je v zadnjem poletju umrlo dva milijona ljudi za lakoto. Samo v deželah, ki jih že stoletja ogreva solnce krščanstva, nastajajo podobne ustanove kot so socijalna zavarovanja. Na to naj bi mislili vsi oni, ki od teh sadov žive, a Cerkev zaničujejo. Ne sramotite torej Cerkve, dragi krščanski delavci, kajti Cerkev hoče isto, kar hočete in rabite vi: pravice in ljubezni.

DUHOVNA POMOČ

Govoriti nam je še o duhovni pomoči brezposelnih. Tu moramo pomagati vsi. Vsak, ki je brez svoje krivde zašel v nesrečni položaj brezposelnosti, sme od soljudi pričakovati vsaj pravične sodbe, da ne gledajo nanj kot na delomrznega, nekoristnega zajedavca. Kot kristjan pa sme pričakovati od svojih sobratov, da ga spoštujejo in z njim potrpe. Ako brezposelni delavec čuti, da od kmetov, meščanov, uradnikov in tako imenovane boljše družbe ni preziran, ampak spoštovan, mu ta zavest pomaga nositi težki križ.

Krasen vzgled in vzor sočutja nad bednimi nam je Gospod v puščavi, ko se mu pri pogledu na množico izviije iz prsi klic: misereor super turbam, ljudstvo

se mi smili (Mt. 15, 32). Vedite pa, dragi delavci in brezposelni, da so te množice vztrajale pri Jezusu tri dni. Tudi vi ne smete v teh težkih časih obračati hrbta Jezusu, Cerkvi, veri.

Prav zdaj se oklenite vere kot najtrdnjše svoje opore. Prav zdaj se učite prezirati materijalizem in dvigajte srca k Bogu. Prav zdaj, ko so vaše mišice obsojene k počitku, morate odkriti v sebi lakot duše. Kaj stojite ves dan brez dela? Morda še dolgo ne bo nikogar, ki bi vas najel za delo. A Gospod stoji pred vratmi in trka. On vam govori: Človek ne živi le od kruha, ampak od vsake besede, ki pride iz božjih ust. Vabi vas vsak dan k sv. maši, kliče pogosto k

vajam. Kar mar za vse to nimate časa? Ta izgovor zdaj ne velja. Duša vaša ne sme biti brezposelna.

Morda je prepustil Bog to šibo brezposelnosti nad ves svet zato, da spoznamo, da je molitev prva in več ko delo. Če se v sedanji preizkušnji naučimo prav moliti, nam bo nesreča v milost. Molite očenaš moško in resno: Zgodi se tvoja volja! Potem z zaupanjem molite naprej: Daj nam danes naš vsakdanji kruh, daj nam vsakdanje delo, ne pelji nas v skušnjava. Kakor se bolnik šele ev bolnih dneh zave, koliko je vredno zdravje, tako tudi vi, ki ste zdaj brez posla, spoznajte blagoslov in milost dela. Ko bo — daj Bog, da čimprej — vaša molitev uslišana, tedaj sem prepričan, da boste tudi vi kot sv. Jožef, ko se je vrnil iz Egipta, z veseljem in z ljubeznijo poprijeli za delo. Imeli boste

roke pri delu, srce pri Bogu.

A zdaj trpljenje od vas še ni odvzeto. Še tožite in vzdihujete nad svojo nesrečno usodo. Gospod pa vas tudi zdaj ne pušča brez tolažbe. Dvignite svoje oči in pogledjte na Križ. Noge in roke ima pribite. Obsojen je v mučno, neznosno brezdelje. O da bi mogel vse brezposelne pripeljati pred to križano Brezposelnost! Ta na križu vas razume in ljubi. Sledite njegovim besedam, ki jih je klical s križa o odpuščanju, o rajskem upanju, o ljubezni do Marije, o zapuščenosti in vdanosti. Tedaj vam bo razodeta velika skrivnost: skrajna brezposelnost Križanega je najvišja delavnost, ki jo je izvršil Zveličar, namreč — odrešenje sveta. Dopolnjeno je! Tudi vam, brezposelni, sije rešitev le s križa.

“Po ljubezni Kristusovi gnani”.

P. Odilo O.F.M. — Po papeževi okrožnici.

OPET je odprta radio-postaja Vatikanskega mesta. Zadel je po vsem svetu Očetov glas, gnan po ljubezni Kristusovi (“Charitate Christi compulsi”). Glas je tako mogočen, da bi moral drobiti skale.

Srce skupnega Očeta katoličanstva kr-

vavi ob pogledu in ob misli na strahovito kritični položaj današnje človeške družbe. Vsem naroča sv. Oče: duhovnikom in vernikom, naj se složno strmejo v močno vrsto, da zastavimo pot nesreči, ki preti vsemu svetu.

KORENINA SEDANJEGA GROZOVITEGA POLOŽAJA.

Če pregledamo ne bogsivedi kaj roznato zgodovino človeštva, bomo brali pač skoraj na vsaki strani o postajah križevega pota človeštva, a zdi se, da ves svet obenem še ni nikoli tako dosledno molil križevega pota, kot stopamo danes vsi od ene postaje do druge, ene bolj krvave kot druge. Tudi največje nesreče, ki so v življenju in v spominu ljudstev zapustile neizbrisna znamenja, so zadele zdaj ta, zdaj oni narod. Danes pa preživlja celokupno človeštvo finančno in gospodarsko krizo ni sicer tako, da bolj ko se trudimo, da bi

vovel razvozljali, bolj je zamotan. Ni ga naroda in skoraj ne družine, ki bi ne bila prizadeta na ta ali drugi način. Oni maloštevilni, ki s svojim ogromnim bogastvom vodijo usodo sveta, katerih spekulacije so svet pripeljale do popolnega bankrota, ker so se mastili iz bližnjika krvi, oni maloštevilni se prav tako bližajo prepadu. Na strahovit način se izpolnjuje na celem svetu beseda sv. Duha: V čemer človek greši, v tem je kaznovan (Modr. 11, 17.).

ŽALOSTNE POSLEDICE POŽELJIVOSTI.

Obžalovanja vredna je korenina, ki je iz nje pognal in zrastel današnji položaj. Vedno bo ostalo res, kar je rekel sv. Pavel: Izvir vsega hudega je poželjivost (1. Tim. 6, 10). Prav posebno velja to za današnjo uro. Ali ni morda ta poželjivost po zemeljskih dobrinah ona, ki jo paganski pesnik imenuje “blazno lakoto po zlatu”? Ali ni morda skopa sebičnost, ki igra prvo in glavno ulogo v vseh družabnih odnošajih? Ali ni poželjivost tista, ki je svet pripeljala na skrajni rob prepada, ki ga vsi vidimo ter se ga bojimo? Iz poželjivosti poganja nezaupanje, ki zavre, onemogoči vsak napredek. Iz poželjivosti raste nevošljivost, ki smatra vsako prednost bližnjega za

lastno škodo. Iz poželjivosti brsti ozkosrčnost, ki grozovito izrablja vse pravice bližnjega. Na ta način mora priti vse iz reda in mora zgubiti vse ravnotežje. Zato se je treba bati za bogastvo in premoženje narodov, ki je nakopičeno v rokah nekaterih maloštevilnih, ki regulirajo svetovno zgodovino v neizmerno škodo širokih ljudskih mas.

Če potem ta egoizem, ta sebičnost zlorablja upravičeno ljubezen do domovine in pretirava upravičeni narodnostni čut, kar vse prava krščanska ljubezen do bližnjega posvečuje in poživlja, potem ni nobenega zločina več, ki bi se ga ne dalo na ta ali oni način opravičiti. Kar bi posamezen človek po svoji pameti in po

svoji vesti vsestransko obsodil, to se tukaj smatra za dovoljeno in celo hvale vredno, kakor hitro se udamo pretiranemu nacionalizmu. Na mesto velike zapovedi ljubezni in človeškega bratstva, ki obsega in objema vse narode in vsa ljudstva in smatra vse za eno veliko družino z enim samim Očetom, ki je v nebesih, na mesto vsega tega stopi sovraštvo, ki pozna samo eno pot, pot do prepada. Javno se teptajo z nogami posvečene postave in zakoni, ki so bili vedno v varstvo

družabnemu življenju in blagostanju. Trdni, solidni fundamenti pravice in zvestobe, na kar morajo biti postavljene države, so zrahljani, izpodkopani in izviri starih izročil so skaljeni in zamašeni. Varna in trdna podlaga pravega napredka narodov je vera v Boga in zvestoba do božjih zapovedi. Kamenite Moze-sove plošče v vse parlamente in v vse državne urade! Druge knjige postave nam ni treba, drugega zakonika ne potrebujemo!

VOJSKA PROTI BOGU.

Veliko današnje gospodarsko krizo in moralni nered izrabljajo sovražniki vsega družabnega reda — naj se imenujejo komunisti ali kako drugače — predrzno izrabljajo, da bi raztrgali vse vezi in vsako zvezo med božjimi in človeškimi postavami. Začeli so odprt boj proti veri in proti Bogu samemu. Po vražjem načinu trgajo iz src vsak verski čut ter se celo ne ustavijo pred nedolžnim otrokom. Dobro pač vedo ti prvo-rojenci pekla: če je enkrat iztrgana iz srca vera v Boga, potem lahko počenjajo, kar hočejo. In zato vidimo danes to, kar še nismo videli nikoli v zgodovini, da vražja zastava mirno plapola po vsem svetu in nihče si ne upa protestirati.

V vseh časih so bili brezbožniki, nikoli ni manjkalo takih, ki Boga taje, toda razmeroma malo jih je bilo, osamljeni so bili in si niso upali potegniti zavese iz svojega brezbožnega mišljenja. Psalmist nam to zatrjuje: Nespametni je rekel "v svojem srcu": ni Boga. V svojem srcu je to rekel, glasno si ni upal povedati. Danes pa je brezboštvo in bogotajstvo zajelo široke ljudske kroge. S svojimi organizacijami si prisvaja in osvaja šole, nastopa v gledališčih, in se v svojo reklamo poslužuje filma, gramofona in radija. V lastnih tiskarnah oskrbuje spise v vseh jezikih, prireja lastne razstave, dela javne obhode, ustvarja lastne politične partije, gospodarske tvorbe in lastno vojaštvo. To organizirano brezboštvo dela neutrudljivo s pomočjo svojih agitatorjev, konferenc in predavanj, z vsemi sredstvi tajne in javne propagande med vsemi stanovni, na vseh cestah, po vseh dvoranah. Brezboštvo ima že svoje univerze, da lažje pridobiva v svoje mreže neizkušene ljudi pod krinko znanosti.

Resnično: Otroci tega sveta so modrejši kot otroci luči (Luk. 1, 8).

Voditelji te brezbožne propagande skušajo odkriti s pekleno spretnostjo vzroke današnje gospodarske krize. Sveti Križ Kristusov, znamenje ponižanja in uboštva skušajo postaviti na isto stopinjo modernega

imperijalizma, kot bi bila vera v zvezi z onimi temnimi močmi, ki prinašajo toliko gorja med človeštvo. Boj proti Bogu skušajo spraviti v zvezo z bojem za vsakdanji kruh in reči moramo: ne brez uspeha. Zahtevajo lastno zemljo in svoja tla, primerno plačo za delo, udobna stanovanja, kratko položaj, ki se spodobi človeku. Vse pod pretvezo, da je Bog kriv in vera in katoliška cerkev, da človek teh dobrot nima. Satansko početje! Najbolj upravičene in najpotrebnejše želje in najnižje nagnjenje služi njegovemu protiverskemu programu, kot bi bila božja volja v nasprotju z blagostanjem in s srečo človeštva. Pa je vendar nasprotno res: Božja volja in božja previdnost je edino varstvo ubovega človeštva. Človeške roke ne bodo nikdar z svojo moderno tehniko uničile božje moči. In tudi novega reda na svetu, v stvarstvu ne more in ne bo mogel nihče vpeljati.

Milijoni ljudi se pridružujejo temu krivemu nauku z izgovorom, da se bore za svoj obstoj, za svojo eksistenco. Potvarjajo resnico in preklinjajo vero. Ti napadi niso namerjeni samo na katoliško vero, temveč na vse, ki še Boga priznavajo za Stvarnika neba in zemlje in za neomejenega gospodarja vseh stvari. Skrivne družbe so vedno pripravljene pospeševati ta boj proti Cerkvi, pa naj pride od koderkoli. Nikoli ne opustijo razplamtevati požubnega sovraštva, ki ne more prinesti nobenemu stanu miru in sreče, temveč bo gotovo vse narode uničil.

Ta nova oblika nevere oznanja na ta način svoj evangelij. Najnižjim človeškim instinktom daje vso prostost z nekakim pomilovalnim nasmehom in brez-sramnostjo rekoč: Ne bo miru in blagostanja na zemlji, dokler ne bo iztrebljen zadnji ostanek vere, dokler ne bo zatrt zadnji njen zastopnik. Na ta način hočejo prevpiti, oglušiti oni čudoviti koncert, ki ž njim vstvarjeni človek povečuje svojega Stvarnika.

(Dalje..)

Več ljubezni!

Rev. Filipič.

RUGA zvezda-vodnica, ki vgaša že dalj časa v človeški družbi, je dejanska ljubezen do bližnjega v zvezi zlasti s pravičnostjo.

Že v svoji prvi okrožnici pred desetimi leti je papež Pij XI. opozoril vesoljni svet na ta nevarni pojav: "Akoravno je bojno orožje odloženo, nam vendar še vedno vojna grozi, ker stara nasprotovanja in sovraštva še niso prenehala, pa zato narodi in države še niso v miru, se še ne morejo oddahnuti, zmagovalci pritiskajo na premagane, pa tudi zmagovalci sami si nasprotujejo. Razmere so od dne do dne bolj neznosne, ker sklepi raznih držav za pomirjenje niso kar nič uspeli, da celo poslabšali so te razmere. Ker se boje še bolj strašnih vojn, morajo države biti oborožene, kar izpraznjuje blagajne in neizmerno škoduje verskemu in nravnemu življenju.

Tem zunanjim neprilikam pa se pridružujejo še notranji razdori, da so zares v veliki nevarnosti države in sploh vsa človeška družba.

Vidimo borbe med raznimi stanovi na veliko škodo zasebnega in javnega blagostanja. To prežalostno razmerje še povečava pohlep po velikem premoženju pri siromakih in bogatinih ter na obeh straneh prizadevanje po neomejenem gospodovanju nad vsemi drugimi stanovi. Od tega nastajajo radovoljne ali prisiljene stavke pri delu, kar je za vse mučno in škodljivo.

Še jasneje pa je sv. oče pojasnil kar tiče pomanjkanje ljubezni in pravičnosti zlasti z ozirom na delavski stan v že imenovani okrožnici "Quadragesimo".

Z Leonom XIII. je svečano ponovil zahtevo, da se mora obnoviti krščanski družabni red, v katerem bodo tudi delavci dobili svoje pravice. Zakaj položaj delavstva, pravi, je žalosten. Nov način gospodarstva je raztrgal človeško družbo v dva razreda: na eni strani se kopiči neizmerno bogastvo, na drugi strani neizmerena beda. . . Zlasti tlači delavske družine vedna negotovost, dokej bo dela in kruha, pa mračna skrb za prihodnost, za starost in onemoglost. Kakor pa se širi

nov način gospodarstva po vsem svetu, tako pa tudi po vsem svetu narašča število bednih "proletarcev". To je kar žene delavce v socializem in komunizem. Zdi se jim, da bo povsod boljše, kakor je pa sedaj. — Če pa pride socialna revolucija, ne bo nikomur in ničemu prizanesla, ampak bo razdejala in končala vse.

A kako naj se razmere preurede, kakšen boč nov družabni red? Najprej, pravi sv. oče, morata zavladati družabna pravičnost in družabna ljubezen. Kje je sedaj krivica? Krivica je, da plače na splošno niso prav vrejene. Če bi bile prav vrejene, ne bi bilo mo goče, da nekateri tako bogate, delavci pa imajo komaj za sproti. In kje ni ljubezni? Ljubezni zopet ni v razmerju do delavcev. Za delavca in njegovo družino ni prav nič človeškega sočutja. Če oboli ali če ga v družini zadene nesreča, ni dandanes tovarnarju nič mar. Če ne more delati, naj gre. Če ima ženo in otroke bolne, naj pač sam skrbi, kakor ve in zna. Seveda pa potem tudi ni ljubezni delavcev do gospodarjev, ampak le mržnja in sovražnost. . .

Seveda prenovljeni krščanski družabni red, ki ga oznanja sv. oče, ne bo še kmalu vrnjen, a beda — povdarja sv. oče v posebnem pismu — je že sedaj tako velika. Zlasti je hudo, da je vedno več delavcev brez dela. Kako bi radi delali, pravi sv. oče, in si s poštenim delom pošteno služili kruh, a tovarna za tovarno jih odpušča, tako so brez dela in zaslužka! Ni druge pomoči, sv. oče se obrača na ljubezen. Kdo naj pomaga v tej strašni stiski kakor krščanska ljubezen! Ljubezen naj da bednim brezposelnim delavcem in njih družinam obleke in kruha! Saj smo vsi, kakor pravi tako lepo sv. oče, otroci enega nebeškega očeta, vsi ena družina, vsi bratje med seboj, ali si ne bomo torej v stiski z ljubeznijo drug drugemu pomagali? Ljubezen je poseben znak resničnega krščanstva. Za ljubezen bo nam Kristus povračal ljubezen. Le z ljubeznijo bomo pa tudi mogli odvrniti strašni prevrat, ki grozi človeški družbi.

LJUBEZEN — DUHOVNO OROŽJE.

Le z ljubeznijo bomo mogli odvrniti strašni prevrat, ki grozi človeški družbi. In tu nam bodi zopet na misel zakrament presv. R. T. Saj je ta zakrament kateksonen zakrament ljubezni, zakrament edinstva, zedinjajoča vez posameznikov in vse človeške družbe.

Kako lepo nam ta trditev odsvita že iz zunanje uredbe tega zakramenta. Saj se ob tem zakramentu lahko živo zavemo, da smo po naravi vsi ljudje enaki. Kakor so se zbirali ob jaslicah Jezusovih revni pastirji in bogati, mogočni modrijani iz Jutrovega, tako izgine tudi sedaj pred tabernakljem vse tisto, kar

ljudi loči v življenju, namreč moč in bogastvo, telesne in duševne vrline. Ob mizi Gospodovi se zbirajo ne nizki, ne visoki, ne bogati, ne revni, ne zapovedujoči, ne podložni, — temveč bratje.

Kako lepo se je pokazala ta enakost že v krščanski prvotnosti! Velika svetovna mesta rimskega cesarstva, kakor Antijohija, Efez, Korint in zlasti Rim so bila središča vseh narodov. Prešinjeni iste vere in iste ljubezni do Jezusa Kristusa so se zgrinjali verniki pri sv. maši tako tesno skupaj: Grk je stal poleg Juda, suženj Onezim poleg Filemona svojega bogatega

gospoda. Prav isti prizor se odigrava zlasti v velikih mestih tudi današnje dni po naših cerkvah: kako nenaki in različni ljudje so to. Oglej si jih! Prihajajo iz podstrešnih sobic in iz trgovin, iz uradov in kmečkih hiš, iz samostanov in palač. Tu stoji visoko izobražen mož, tam kruljeva ženica, ki komaj leze, spodaj otroci, — res pestra množica, ki je istočasno v avdijenci pri kralju nebes in zemlje, vzor prave demokracije: tu vsaj so vsi enaki. In ta prizor se ponavlja pri vsaki sv. maši, pri procesiji, pri vsaki božji službi in zlasti pri vsakem sv. obhajilu. Zakaj v sv. obhajilu prejme slednji, naj si bo papež ali preprost samostanski brat, sloviti učenjak ali preprost delavec, mogočen kralj ali zapuščeni berač, isto milost Jezusa Kristusa samega. Pred tabernakljem se torej družijo vsi stanovi, vse starosti, različni spoli, različni jeziki v eno množico, v eno veliko družino — v krščansko družbo.

In ta zavest edinosti naj bi ostala brez vspeha zunaj cerkve, četudi ne bo nihče odpravil ukrepa božjega, da bodo nekateri vedno podložni, a drugi zapovedujoči, četudi bo vedno nekatere osebna spretnost napravila bogate, dasi bo vedno veljala beseda Kristusova: Reveže bote imeli vedno med seboj. Ali ne zre revež s spoštovanjem na bogatina, ki se je ponižal pred nevidnim Kraljem in ali ne bo skušal umeti oni, ki mu je bila sreča mila že ob rojstvu v zavesti, da sam potrebuje usmiljenja pri Bogu, bede onega, s katerim je stal ob istem Križu. Če sta se srečala ob nebeški pojedini, ali naj se sedaj zatajita? Ali ne bodeta opustila maščevalnega duha in se vzljubila ona dva, ki sta se vglobila v božanstvo Kristusovo?

O da! Zakrament presv. R. T. nam je vir medsebojne ljubezni in edinosti. Kako lepo nam označujejo to misel podobe tega zakramenta. Podobi sta namreč kruh in vino. Kakor pa obstoji kruh iz mnogih zrn in vino iz mnogih jagod tako naj se tudi mi potom prejemanja tega zakramenta združimo v eno duhovno celoto. V tem smislu je molila že prva cerkev: "Kakor je bil ta razlomljeni kruh raztresen po hribih in je postal skupaj znešen ena celota, tako naj bi bila združena tvoja Cerkev od vseh koncev sveta v tvoje kraljestvo." In prav v tem smislu moli mašnik tudi v današnjih mašnih molitvah zlasti v maši v čast presv. R. T. in v velikonočnem času. "Prosimo Te Gospod, podeli milostno svoji Cerkvi darove edinosti in miru, ki jih prinešeni darovi skrivnostno predstavljajo". . . "Vlij nam v duše, Gospod, duha svoje ljubezni: da bomo vsi, ki si nas nasitil z velikonočnim darom, po tvoji očetovski dobroti enega srca" — "Kakor upodoblja to sveto obhajilo, Gospod, ki smo ga prejeli, zedinjenje vseh vernih v tebi, tako naj tudi, prosimo te, v resnici dovrši zedinjenje v tvoji Cerkvi." — "Vlij nam v duše, Gospod, duha svoje ljubezni: da bomo vsi, ki si nas nasitil z velikonočnim darom, po tvoji očetovski dobroti enega srca."

Še tretji razlog imamo, ki nam vzpričuje, da je zakrament presv. R. T. v resnici najmočnejša vez medsebojne družabne skupnosti. Saj je ta zakrament pravo telo in prava kri N. G. J. Kr. pod podobama kruha in vina. Zakrament presv. R. T. je Jezus Kristus sam kot pravi Bog in človek navzoč med nami do konca dni. "Ker je ljubil svoje, jih je ljubil do konca Če pa je to, ali ni potem ta zakrament najresnobnejši opomin k medsebojni ljubezni. O da! Saj je v tem zakramentu navzoč On, ki je najlepši vzor pa tudi nezprosni Zapovednik medsebojne ljubezni. Saj je vse njegovo Življenje en sam plamen nedosegljive dejanske ljubezni do bližnjega. Ljubezen do ljudi in do očeta je bila, ki ga je priklicala iz nebes na zemljo. Ljubezen do ljudi je bila, ki je povzročila, da je ostal za časa zemeljskega življenja reven in ubog, zaničevan in preziran. Ljubezen do ljudi je bila, ki ga je gnala v smrt za ljudi, ki mu je — še umirajočemu — narekovala pomenljivo prošnjo za svoje sovražnike: "Oče odpusti jim, saj ne vedo kaj delajo." Ljubezen do ljudi je bila, ki ga je vklenila v tesni tabernakelj, kjer hoče biti ljudem kljub krivicam, ki se mu gove gost, prijatelj, zdravnik, tolažnik.

In kakor je Kristus najlepši vzor tako je tudi nezprosni zapovednik ljubezni do bližnjega. "Po tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, ako imate medsebojno ljubezen"; — "ljubite se med seboj kakor sem jaz vam ljubil"; — "ljubite svoje sovražnike, dobro storite tistim, ki sa preganjajo, molite za tiste, ki vas obrekujejo." Takih in enakih opominov je poln Kristusov evangelij.

O resnično! Kdor ima živo vero v zakrament presv. R. T. ali mu ne bo uprav ta zakrament najmočnejši nagib, da odpušča svojim razžalivcem, da pomaga svojemu bližnjemu, da živi z njim v miru in medsebojni dejanski ljubezni.

Ta zakrament pa nam ni samo najkrepkejši opomin k medsebojni ljubezni, temveč nam tudi moč daje, da to ljubezen moremo v resnici vršiti.

Vzor krščanski ljubezni bodi ljubezen Kristusova. Taka ljubezen pa presega človeške moči. Za tako ljubezen je treba preobraziti tudi srca človeška. In prav to stori Kristus z zakramentom presv. R. T., zlasti v sv. obhajilu, ki je neločljiv del njegove nekrvave daritve.

Ravno potom sv. obhajila je Kristus hotel dejansko izvršiti združenje samega sebe s posameznim človekom. Hotel je, da bodi med njim in nami ne samo skupnost življenja, ampak najtesnejša realna vez in potom te zveze naj se nekako naravno pretoka njegovo božje življenje v njegove ude. Sebi vtelesiti, sebi vsaditi hoče svoj ude tako, da bi bil res on v vseh in bi tako vse združil v najtesnejšo zvezo med seboj. Glavni pomen evharistije je namreč ravno v tem, da se v njej dovrši realno edinstvo božjega Sina z vsemi ljudmi, ne sicer tako da spremeni končnost v bitno neskončnost,

človeško naravo v božjo stvarnost pač pa v tem pome-
nu, da dvigne človeško naravo k sebi, da ji da življenje,
ki ga narava še slutiti ne more. — V sv. obhajilu se
namreč kristjani tako tesno združujemo s Kristusom,
kakor je združena mladika s trto. Po sv. evharistiji
se dovršuje ono združenje, ki ga je Kristus označil z
besedami: "Kakor jaz v Očetu in Oče v meni — tako
naj bodo oni v meni eno!" Po sv. evharistiji postane-
mo po besedah cerkvenih očetov s Kristusom: so-
telesni (concorporei), sokrvni (consanguinei). Tu
se dopolnjuje beseda: Ne živim jaz, ampak Kristus živi
v meni. Po tem zakramentu se pretaka Kristusovo
življenje v nas, to je v prvi vrsti življenje milosti, živ-
ljenje nadnaravne ljubezni.

Odtod pa pride, da ostanemo tudi mi v dejanski
ljubezni s svojim bližnjim. V sv. Evharistiji in da-
ritvi sv. maše se dopolnjuje beseda: "Večje ljubezni ne
more nihče imeti, kakor da kdo da svoje življenje za
svoje prijatelje." Nekaj tega nebeškega ognja pa se
po sv. obhajilu razlije tudi v naša srca, ker po uživa-
nju njegovega mesa in krvi postanemo Jezusu enaki,
da tudi mi sami ljubimo svoje brate in sestre s tisto
nesebično in požrtvovalno ljubeznijo, ki je tako krvavo
žarela na sv. Križu in še sedaj žari v skrivnosti presv.
Evharistije. — Isti Kristus se združuje z vsemi, zato,
da združi vse s seboj, da zbira vse v sebi in je potem
vse v vseh in po Njem vsi z Očetom in sv. Duhom. In
tako smo po Njem in v Njem tudi med seboj zedinjeni.
Eno telo smo, ena mistična enota, glava pa je Kristus:
isti povsod in včeraj in danes in vedno. In v Njem
smo združeni duhovniki in verniki, bogati in revni, eno
življenje nas spaja, ena ljubezen nas veže, eno središče
nas zbira okrog sebe, en vir nas napaja. En kruh,
eno telo smo vsi, ki se enega kruha udeležujemo.

Da! Zakrament sv. R. T. je vez edinosti in med-
sebojne ljubezni. To izpričuje tudi zgodovina in
vsakdanja skušnja. Kadarkoli je bila vera v ta za-
krament močna in živa, kadarkoli in kjerkoli je bila
presv. Evharistija vernikom vsakdanja duhovna jed, je
bila tudi ljubezen tako močna, da je popolnoma pre-
obrazila in preosnovala življenje vernikov.

Spomnimo se n. pr. prvih kristjanov v Jeruzale-
mu. O njih poroča Dejanje apostolsko: "Po hišah so
lomili kruh in uživali jed, z veseljem in preprostim
srcem." — Kruh so torej lomili, to se pravi: prejeli
so zakrament presv. R. T. in potem so veselih in ra-
dostnih src obhajali skupni obed. Pri istem obedu so
sedeli skupaj revni in bogati, visoki in nizki. Stroške
za tak ljubezenski obed pa so nosili kot poroča sv. Ja-
nez Krizostom bogatini sami. Mlada, prva ljubezen,
s katero je navdajal Jezus srca prvih kristjanov je
bila celo tolika, da so se mnogi odrekli vsemu svojemu
premoženju, ga izročili apostolom pod vodstvom sv.
Petra in z njim podpirali svoje siromašne brate in
sestre.

In kakor je bilo za časa apostolov, tako je bilo
bilo tudi po apostolski dobi. Kako velika medsebojna
ljubezen nam odseva iz molitev, ki so jih kristjani
opravljali pri daritvi sv. maše. Molili so za katehu-
mene, za energumene, za penitente, za mir na svetu,
za škofe in mašnike, za dobrotnike, za bolnike in po-
potnike in druge. Molili so pa posebej tudi za sovraž-
nike in preganjalce, za krivoverce in vse, ki so bili iz-
ven cerkve. Obenem so se ob takih molitvah s prise-
go zavezavali, da ne bodo ropali, ne kradli, ne pre-
šestvali, ne izvršili poneverb in prelomili dane besede.
Pa tudi telesna dela vsmiljenja so združevali v tej
dobi vedno s presv. Evharistijo. Še dolga stoletja so
se v zvezi s sv. obhajilom prirejale takoimenovane
agape to je ljubezenski obedi na stroške bogatinov.
Včasih so stale mnogo denarja; "pa naj so bili stroški
še tako veliki" — piše Tertulijan. — "zaradi bratovske
ljubezni imeti izdatke je dobiček. Zakaj Bogu poso-
juje, kdor ubogemu daruje."

In kakor je bilo v poapostolski dobi, tako je bilo
tudi v poznejših časih. Vedno je bila sv. Evharistija
tisto ognjišče, ob katerem se je v nemala prava, po-
žrtvovalna ljubezen do bližnjega. Vzhodni cerkveni
razkol se je začel šele takrat, ko je na vzhodu opešalo
vredno prejetanje sv. obhajila. Ko je v zahodnih ka-
toliških deželah ponehala gorečnost v prejetanju
presv. R. T., so se v katoliških deželah širili cerkveni
razkoli in krivoverstva. Ko se je pa po tridentinskem
cerkvenem zboru začelo širiti vredno prejetanje sv.
obhajila, se je cerkvena edinost zopet utrdila in kat.
vera se je z velikim vspehom razširjala med razkolkni
in pagani.

Prav isto pa opazujemo tudi današnje dni. Kjer-
koli se bogatini in siromaki zbirajo v globoki veri in
sv. spoštovanju k obhajilni mizi, tam nikjer bogatin
ne pozabi siromaka tudi zunaj cerkve in siromak ne
odreče dolžnega spoštovanja bogatinu. Saj sta si
brata med seboj. Koliko sovraštev, koliko krivic se
poravna ob dnevih vrednih sv. obhajilih. In kar je o
malem, isto opazujemo v velikem. Veliki mednarodni
evharistični kongresi so tista zborovanja, ki morejo
bolj kot vse druge organizacije uprav v velikih mestih
tudi današnje dni združiti zastopnike vseh narodov, pa
tudi ogromne množice iz vseh delov sveta. Kakšen
prizor mednarodnega zborovanja je n. pr. doživelo tudi
sodobno človeštvo pred nekaterimi leti na evharistič-
nem kongresu v Čikagi in ga bodo doživelo — kakor
smemo upati — tudi letos v Dublinu na Irskem.

* * *

Da! Smrtonosni oblaki se gromadijo nad nami
in svetom, gromadijo pa se, ker vgaša vedno bolj
zvezda žive vere v nadnaravne božje resnice in to vero
zvezdo vgaša kriva dejanska ljubezen do bližnjega.

Evharistija pa je tisto solnce, ob katerem moreta
tudi današnje dni zažareti v novi svetlobi.

Venec in krona.

Zgodovinska povest iz apostolskih dni.

Nemško spisal Anton de Waal, prevod oskrbel P. Evstahij, O.F.M.

PRVO POGlavJE.

Priscilina pristava.

BILO je v poletju leta 64. po Kristusovem rojstvu. Ko je Neron prvih pet let prime-roma blagodejno vladal, je pa pričel nato s strahovlado, ki je bila od dne do dne okrutnejša in neznosnejša. Najboljše in najplemenitejše može je dal nasilno s pota spraviti. Na mesto njih se je Neron obdal z rojem najbolj zavrženih ljudi. To so bili večinoma osvobojenci, ki so se dobrikali in laskali njegovim strastem ter ga tirali v vedno hujše zablode in zločinske pregrehe. Med drugimi je užival gledališki igravec Alitir, po rodu Jud, njegovo največjo naklonjenost. Ko je šel Neron na Grško, je pustil doma osvobojenca Helija kot svojega namestnika s tako neomejenim pooblastilom in s takšno polno močjo, da je le-ta mogel izvršiti zaplembo imetja ali konfiskacijo, naložiti kazen pregnanstva in podpisati smrtne obsodbe celo napram vitezom in senatorjem, ne da bi o tem le obvestil cesarja. Vatini, človek najnižjega rodu, ki je bil vzrastel v neki čevljarški delavnici v Beneventu, pokvečen, pa poln norčave šaljivosti, se je znal z nizkotnim klečeplazenjem in s prilizovanjem prikupiti vladarju; s tem, da je obdolževal in obrekoval vse poštene, je po Tacitovem sporočilu dosegel tako veliko moč, da je bil njegov vpliv enako velik kakor njegovo bogastvo, dočim je njegova brezbožnost in izprijenost prekosila malo pridnost in izkvarjenost najslabših na dvoru. Ali vsemogočen pri cesarju je bil Tigelin, tovariš njegovih grehot in razuzdanosti, ki si je znal ves čas Neronovega vladanja ohraniti svoj neomejeni vpliv, dokler ni takrat, ko se je bližal Neronov padec, cesarja izdal in prestopil k njegovim sovražnikom. —

Ako so potomci starih plemiških rodov z najglobbo nejevoljo opazovali to počenjanje v cesarski palači, je pa ta razvratnost še veliko bolj napolnjevala s studom nekega moža, ki ni samo z očesom ponosnega plemenitnika, temveč tudi z vso resnobo krščanskega prepričanja moral biti priča takšne propalosti razsipnega dvora. Senator Pudent in njegova plemenita soproga Sabinila sta bila med prvimi iz imenitnega rodu, ki sta bila v Rimu sprejela krščanstvo. Njun sorodnik, stotnik Kornelij, ki ga je bil sveti Peter krstil v Cezareji, je uvedel tega apostola v njuno hišo, ko je bil prvič, po svoji rešitvi iz Herodovega ujetništva, prišel v Rim. Kmalu sta sprejela v svoje srce Jezusov nauk, in obadva zakonska sta se dala apostolu krstiti; sv. Peter je krstil tudi njune otroke: Novata

in Timoteja, Pudencijano in Praksedo; njim se je pridružila Priscila (Priscilla), zelo priletna senatorjeva mati.

Razen palače, opremljene s knežjo krasoto ob eskvilinjskem griču, v patricijski ulici, je imel senator velika posestva v rimski okolici, kakor tudi v različnih pokrajinah solčne Italije. Zlasti potem, ko je cesar bolj in bolj zanikrno in razvratno vladal, je senator redno preživel poletje na svojih posestvih v Kampanji ali ob jezerih v Gornji Italiji. Ondi je najprej deloval za razširjenje krščanstva med družino svojih sužnjev na deželi. Ako si je bil v letu, s katerim se prične naša povest, izvolil za poletno bivališče svojo pristavo ob Solni cesti v bližini Rima, je storil to zato, ker sta bila pričujoča oba apostola — prvaka, ki sta se bila pred kratkim po dolgih potovanjih spet povrnila k svoji čedi v večno mesto.

Pudent je bil to pristavo podedoval po svoji materi Priscili; ondi si je dal zgraditi tudi lastno družinsko grobnico. Nad podzemeljsko grobnico se je dvignila spominska kapelica, latinsko nazvana "Memoria", kjer je bila najprej pokopana njegova mati. V spomin nanjo je bil pristavi dal njeno ime, in le-to je podedovala do današnjega dne tudi katakomba, ki se je sčasoma okoli Pudentove družinske grobnice imela razviti v enega izmed najbolj znamenitih ceterijev podzemeljskega Rima, — ki se zove latinsko Roma subterranea.

Večjo dvorano je bil senator dal prirediti za molivnico — oratorij, — kjer je kot dober krščanski gospodar zjutraj in zvečer zbiral k skupni molitvi svojo družino, svoje goste, kakor tudi svoje polagoma docela za pravo vero pridobljeno služabništvo. Ondi sta od časa do časa imela tudi apostola navado "lomiti kruh", in to je bil potem za Pudenta vselej slovesni praznik, ako je mogel in smel videti pod svojo streho pri altarju združeno rimsko Cerkev in nato pogostiti vso cerkveno srenjo pri svoji mizi z obedom krščanske ljubezni. On in pa njegova soproga Sabinila sta si pri tej priliki štela v čast, da sta sama stregla gostom; s posebno skrbno ljubeznivostjo in prisrčno pozornostjo sta se kretala okrog ubožcev in sužnjev, ki so v Jezusu Kristu postali njuni bratje.

Takšen praznik je senator obhajal tudi danes. Bilo je 17. julija. Že pri prvem svitanju zjutraj so bili verniki pohiteli na pristavo po Solni cesti, deloma pa tudi po stranskih potih preko Nomentanske ceste.

Huda poletna vročina, kakor tudi bojazen, da bi se utegnila vzbuditi pozornost, sta terjali to dvojno previdnost. Zakaj čeprav so kristjani takrat še uživali svoboščino ali privilegij, da so mogli prosto obhajati bogoslužje in živeti po svoji veri, zato ker so jih tedaj imeli le za neko judovsko ločino ali sekto, — Judom so pa prejšnji cesarji podelili to pravico, — so pa vendar kristjani vprav zato bili ravnokakor Židje deležni splošnega sovraštva in mržnje vseh Rimljanov: tako odličniki in plemenitaši kakor ljudske množice, vsi so preganjali in zasledovali in sovražili vse, kar je bilo judovskega. Judovska shodnica ali sinagoga si je pa na drugi strani ponovno prizadevala, da bi kristjanom odjedla imenovano svoboščino ter jih kot svojevrstne protivnike pri tem odrinila. Zato so se morali kristjani vsega izogibati, kar bi moglo vzbuditi sum in pozornost in izzvati sovraštvo rimskega ljudstva. Bil je nepopisno častitljiv zbor, ki se je bil sešel k službi božji; veliko pričujočih poznamo iz listov svetega Pavla. Tukaj sta navzoča Priska in njen soprog Akvila, ki ju proslavlja apostol kot svoja sodelavca v Kristusu Jezusu in katerima ni dolžan hvale samo on, temveč jima morajo biti hvaležne vse verske občine ali cerkvene srenje kristjanov, spreobrnjenih od poganstva; med drugimi vidimo Andronika in Junija, ki sta bila deležna Pavlovega ujetništva; vidimo Anplijata, ki ga imenuje apostol svojega prisrčno ljubljenega v Gospodu in čigar grob v Domitilinih katakombah so spet odkrili pred nekaj leti; vidimo Rufa in njegovo mater; pobožne žene Marijo, Trifeno in Trifozo, Perzido, Olimpajado in še mnogo drugih.

Peter, obdan od prvih mašnikov in dijakonov rimske Cerkve, je opravljal svete skrivnosti — daritev sv. maše — in lomil pričujočim in delil kruh življenja — sv. obhajilo; — z mogočno silo svoje zanosite zgovornosti je prepovedoval Pavel o veri v Jezusu Kristusa in pa o potrebnosti, da se popolnoma njemu izročimo ter predamo, tudi za ceno življenja, če bi bilo treba. Ali je bilo to v preroški slutnji bližnjega preganjanja, da je priletni apostol narodov v tako ginljivem nagovoru pokazal celo na krvavo žrtev ter poudaril, da je treba vse zapustiti ter se vsemu odreči, samo da si duša pridobi Kristusa?! — Pudent vsaj je tako razumel Pavlove besede; tudi njegovo srce je prevzemalo nekaj kakor skrivna slutnja o hudih bridkosti in stiskah, ki niso več daleč. Toda namenoma je odpodil te mračne misli. Današnji dan je zanj še prav posebno prazničen tudi zato, ker sta bila njegova oba dečka Novatuj in Timotej sprejeta v število levitov in sta danes prvokrat opravljala svojo službo pri oltarju med tistimi, ki se imenujejo — po talinsko — camilli. V prisrčni molitvi ju je bil posvetil Bogu in njegovi službi. V enako vdanem žrtvovanju je izročil in kot žrtev poklonil nebesom tudi svoja dva mlajša otroka, namreč mali deklici Pudencijano in Praksedo; v duhu je vzel deklički iz rok njunih dovilj ter ju je položil na oltar. — — —

Kakor prijetni vonj blago dišečega kadila še dolgo napolnjuje cerkev, potem ko je služba božja že končana, tako je senatorjeve prsi tudi čez dan trajno navdajalo pobožno občutje, ki je bilo zjutraj dvignilo njegovo dušo v nebo. Ko so se torej po obedu gostje bili polagoma razšli, da bi se v ločenih gručah in po raznih cestah povrnili v mesto, ga je gnalo srce, da bi poiskal obadva apostola: v pogovoru z njima naj bi našla njegova duša novo spodbudo.

V tem trenutku so mu naznanili, da je prišel nekdo na oibsk. Ko je senator začul njegovo ime, se mu je nehote čelo zgrbančilo. Ni bila samo naravna mržnja plemenitega Rimljana, iz starega plemstva, ter nejevolja na povišanca, ki je bilo osvobojeni suženj in barbar in kateri je z drzno nesramnostjo ter prevzetnostjo menil, da bo s svojim bogastvom in položajem na dvoru zakril madeže rojstva; ne, ni samo to senatorju nagubalo čela: še neprimerno bolj se mu je studil način in so se mu gabila sredstva, ki se je le-ta človek z njimi pridobil one zaklade in dostojanstva ter jih pomnoževal in kopičil neprestano; enako so se mu gnusili cilji in nameni, katerim je služilo bogastvo in višje uradniške službe. Alitir, Jud, gledališki igravec in velemožni cesarjev ljubljenelec, ta je bil, ki se je napovedal.

Kaj neki hoče?!

Oglejmo si dobro moža, preden vstopi k Pudentu! Je bolj majhne postave, slaboten, na temenu plešast, z znanim značilnim nosom svojih rojakov. Bela toga, iz najtanše volne, nad vse skrbno zložena v gube, prstani, ki se lesketajo od briljantov, na njegovih prstih, kakor tudi močna vonjava lepo dišečih olj: vse to izdaja moža, ki se rad skazuje s svojim bogastvom. Alitir je Jud; toda vse stori, da bi ga imeli za Rimljana; od značilnih svojstev in posebnosti svojega ljudstva je ohranil samo slabe lastnosti. Čeprav zaničuje rimske bogove kot prazne malike, pa vendar brez pomisleka spremlja svojega cesarskega gospoda v tempelj kapitolskega Jupitra k daritvi, in če je treba, prisega pri vseh nadzemeljskih in podzemeljskih bogovih. Dobro ve, s kakšnimi sredstvi si je kupil Neronovo naklonjenost, in ne boji se nobenega pripomočka, da se utrdi v tej naklonjenosti. Napram visokemu rimskemu plemstvu ima naravno mržnjo in stud; več kakor enega izmed ponosnih patricijev je že spravil v rabljevo oblast. V celem Rimu poznajo njegovo moč in njegov vpliv, in čeprav ga v srcu vsak zaničuje, je pa vendar dosti vitezov in senatorjev, ki se potezajo za njegovo naklonjenost pod vladarjem, pred katerim je varno le nizko in podlo. —

“Odpusti mi, prejasni senator,” je pričel Alitir “ako me je čarobna milina tvojih vrtov privabila, da z najbolj vpludno izgajenostjo rojenega dvorjana, sem prekinil svojo večerno vožnjo: Za nekaj trenutkov bi rad zamenjal cestni prah s svežim cvetličnim vonjem in pa s šumljanjem vodometov.”

“Moja pristava je vsem gostoljubno odprta,” je odvrnil Pudent; “koliko bolj služabniku in prijatelju mojega cesarja!”

“Vi srečni”, je nadaljeval Alitir, “vi se iz mestne soparice in dušeče zatohllice umaknete in zatečete v svežino in hlad svojih vrtov in gajev, dočim more zavidani ter zavist vzbujajoči cesarski služabnik in prijatelj najti komaj eno uro za kratko vožnjo na izprehod — pod bremenom svojih poslov in opravkov. — Svoj mir uživaš, nerad bi te pri tem motil, prejasni Pudent; samo to mi dovoli, da se malo izprehodim med tvojimi nasadi: naj diham in srkam večerni prijetni vonj in prisluškujem ptičjemu petju.”

“Takšen tako nenavaden in visok obisk, plemeniti Alitir,” je odgovoril senator ne brez premagovanja samega sebe, “bo zmerom našel odprta vrata moje pristave. Ali te morda smem spremljati, da te opozorim na posamezne lepe točke?”

“Pri vseh bogovih, prejasni Pudent, ne! Zlorabil bi tvojo dobroto. Vrhu tega je vse, kakor vidim, nasajeno in urejeno s tako tenkim umetniškim čutom, tako okusno, da bi me tvoje spremljanje pri vsakem koraku nehote napravilo priliznjene hvalivca. Kako me bo iznenadilo, ako v vsem tem lepem nepričakovano najdem najlepše, namreč votlino s šumljajočim stundencem, ali pa prekrasno soho, ki bi Palatin lepšala, ali iz temne zelene senčine širok razgled daleč tja v Tibersko dolino. Dovolj, da se ti že v naprej zahvalim za užitek, kakor tudi, da ti smem izraziti veselje za to, da sem se seznanil s teboj, kar zelo cenim in česar sem si že davno želel.”

Pudent je prav dobro razumel rahel očitek, ki je tičal v poslednjih besedah; saj se je zmiraj izogibal, priti v dotiko s tem možem, kakor bližine nevarnega gada, naj so tudi drugi senatorji bojzljivo klečeplazili in snubili naklonjenost nizkotelega brezbožneža.

Ko je Alitir odšel, je Pudent še vedno premišljal, kaj bi Jud utegnil namerjati. Krene k apostoloma. Spotoma naroči svojemu zvestemu služabniku Evkarpu, naj neopaženo skrito opazuje dvornika na njegovem potovanju po vrtu.

Evkarp je bil po rodu Armenec; ohranil je svojemu ljudstvu lastno premetenost, kateri je pa bila popolnoma kos zvestoba napram svojemu gospodu. V vojski proti Armeniji je bil še deček kot vojni ujetnik odpeljan v Rim na tržišče s sužnji; ondi ga je kupil senator, kateremu je bila vseč čedna vnanost dečkova. Ker ga je Pudent menil nekoč uporabiti pri upravi svojih posestev, ga je bil dal izobraziti, in mladi suženj je razvil tolikšno nadarjenost, pokazal tako lepe zmožnosti in učnih predmetov se je tako lahko učil ter jih razumeval, da sta strmela in se čudila učitelj in senator. S tem, še bolj pa z vsem svojim obnašanjem si je bil Evkarp v kratkem času pridobil popolno zaupanje svojega gospodarja, in to zaupanje je bilo še tem večje potem, ko je suženj prejel sveti krst in posledaj razodeval tako resnično in globoko pobožnost, da

je bil vsem v spodbudo in zgled. Pudent mu je bil tisti dan, ko je Evkarp postal otrok svete Cerkve, podelil prostost; srečni osvobojenec je pa zaprosil, da bi smel še nadalje ostati v senatorjevi hiši in streči ter služiti svojemu dosedanjemu gospodarju. Pudent mu je rad uslišal to prošnjo. Zdaj je bil Evkarp mlad mož, okrog dvajsetih let, nenavadno krepke in postavne telesne rasti, plemenitih in pravilnih obraznih potez, njih črte in barva so seveda razodevale vzhodnega človeka, orientalc. Če je kdo ž njim pobliže občeval, je utegnil na njem zapaziti neko prirojeno lepo in tenkočutno obnašanje, ki se je zelo ostro odražalo od vsakdanjih nizkih opravkov hišnega služabnika.

Dvorniku ni bilo do lepote krasnih nasadov; prišel je bil na pristavo, da bi, ako le možno, potrdil in podkrepil neko sumnjo, ki jo je že davno gojil. Njegovi ogleduhi so mu bili sporočili vsakovrstne reči, ki so mu vzbudile slutnjo in domnevo, da utegne senator biti kristjan, in bil je dovolj predrzen, da je osebno poskusil to stvar za gotovo dognati.

Približno pol ure se je sprehajal sem in tja, povsod se je z očmi zvitega lisjaka oziral na okoli, ne da bi bil odkril trdno oporo za svojo domnevo in sumnjo, razen tega, da ni bilo kipov božanstev, ki so bili običajni na pristavah. Toda namesto njih so bile tukaj razpostavljene prekrasne posode ali pa mramornate sohe rimskih cesarjev, tamkaj pa umetelno izklesana gruča igrajočih se otrok ali pa v bron vlit posnetek kapitoljske volkulje, ali kaj podobnega; na ta način je bil nedostatek kipov, ki predstavljajo izmišljene poganske bogove, tako srečno in neprisiljeno zakrit, da prav nič ni vzbujalo pozornost to, da ni bilo videti takih kipov. Alitir se je bil na to zanesel, da bo med vrtnimi nasadi naletel na kakega sužnja in mu razvezal jezik; toda nihče mu ni prišel naproti, tako da mu je malo da ne postalo grozljivo neprijetno v tej samoti. Edino živo bitje, ki ga je videl, je bil neki suženj v bližini hiše; toda ta ga je bil pri izvrševanju načrtov samo oviral ter mu na njegovo prvo vprašanje tako nejevoljno odgovoril, da je Alitir prekinil brezuspešen razgovor v nadi, da utegne skoro naleteti na bolj zgovornega sužnja.

Neopažen je Evkarp zasledoval dvornika; ni mu bilo ušlo, kako se je tujec plazil okoli kakor kača, ki si išče plena. To je brez dvojbe cesarski ogleduh, in po čem drugem bi mogel oprezovati tukaj na vrtu kakor po dokazih, da je senator kristjan?! Še pravočasno se je bilo Evkarpu posrečilo sužnja, — ne davno krščenega, ki je kot vrtnar polival cvetlice, — poslati pod neko pretvezo v hišo. Ko se je tujec plazil mimo tistega krila na pristavi, kjer so se navadno shajali kristjani, se je Evkarp tamkaj spravil na delo, da ne bi dvornik morda poskusil dvigniti se ob oknih, čeprav visokih, ter pogledati v notranjščino skozi morebitno zastorjevo razporo.

Nenadoma je zvestemu služabniku pričelo biti srce od strahu, ko je zagledal obadva Novata in Timo-

teja, ki sta klečala pri vhodu grobne kapelice svoje stare matere Priscile ter molila z razpetimi rokami, še nekaj korakov, in tujec, ki bo skoro stopil iz zelene senčine, kjer se nahaja, bi utegnil videti otroka.

S prisotnostjo, duha, ki mu je bila prirojena, je Evkarp pograbil kamen s tal ter ga v dobro namerjenem lučaju vrgel proti oknu Spominske kapelice — Memoria, — da so stekleni kosci žvenketaje padli na tla in da sta dečka prestrašena odskočila. V dveh, treh skokih je bil nato na javnem prostoru pred grobno kapelico, prav v istem trenutku, ko je Alitir izstopil iz zelene senčine.

“Kaj je to, Evkarp,” mu je zaklical Timotej, razburjen od strahu; “nekdo je razbil okno; poglej!”

“Ubil šipo?!” je odvrnil služabnik, dočim je namenoma izrekel z nekoliko bolj okornim naglasom. “Rad bi imel v svojih obeh pesteh vrat tistega, ki si je to predrznil! Ali nista nikogar videla ali slišala?! — — Poglej, gospod,” se je Evkarp obrnil na Alitira, “poglej, vprav preden sva ti in jaz stopila na to-le trato, je tukaj neki nepridiprav razbil šipo na spominiku! Ali si morda ti videl poredneža, ko je odbežal?! — Naj ima še tako hitre noge, zraven mene naj bo — polž!” — — —

“Jaz zares nisem nikogar opazil,” je odvrnil Alitir, dočim se je z neugodnim počutkom ozrl na močne roke krepko razraščene sužnja. “Tvoj gospod, plemeniti in prejasni senator Pudent — jaz sem cesarski svetnik! — mi je dovolil, da smem hoditi po vrtu na okoli; tako sem prišel semkaj . . .”

“In jaz sem prišel semkaj, da odvedem dečka v hišo, ker se skoro približa večer. Ti nisi nikogar videl, dečka tudi ne, — in jaz, če bi objestneža imel pod svojimi koleno na tleh, tukaj v tej samoti, bi ga že ozdravil, da ne bi več razbijal oken; dotični bi nič več ne prišel na ta vrt, da bi svojevoljno pokončaval tujo lastnino. Ako ne bi bil malopridne tako dobro namezil, bi bil utegnil še otroka zadeti. To bi bil drugačen udarec!” — — —

“Zagotovim te, ljubi prijatelj,” je rekel, “jaz nisem videl nobenega človeka; tudi jaz sem začul žvenket šip in pohitel sem, da bi videl, kaj neki je. — Toda ali ne bo najboljšje,” je nadaljeval, “da takoj obvestiva tvojega gospodarja, naj razpošlje ljudi, ki naj ves vrt preiščejo!”

“To je v resnici najboljšje,” je odgovoril Evkarp, na videz po kratkem premisleku, prijazno je prijel dečka za roke ter korakal proti hiši, spremljan od Alitira.

Ko je Pudent prejel poročilo, je dvorniku izrekel svoje prisrčno pomilovanje, da je bil njegov sprehod zagrenjen in moten na tako neprijeten način, in Alitir se je poslovil, z odličnim sklepom v srcu, da nikoli več ne stopi na pristavo.

“Ako bi bil ta človek videl dečka, ko sta molila!”, je vzkliknil Evkarp, ko je bil Alitir odšel, “če bi se bil gladko kakor jegulja spravil na nju in ž njima pri-

jazno kramljal ter jima zastavil to ali ono zelo pobožno vprašanje, nedolžna otroka bi se bila kljub zaščiti previdnosti izdala. Danes sem mogel biti nekaj takega kakor vidni angel varih — za svojega gospodarja — Bogu bodi hvala!” —

Po tem samogovoru si je zapel veselo pesmico ter odkorakal proti vratom pristave, da bi jih zaprl; zakaj pravkar je sonce razlilo svoje poslednje žarke preko daljnega pogorja na kampanjsko ravnino; prazna in tiha je bila že Solna cesta.

Po kratkem vmesnem dogodku in snidenju z dvornikom se je bil Pudent povrnil k apostoloma in zdaj ž njima vred stopil na strešno ploščad svojega dvorca, da bi tem bolj užival večerni hlad in sončni zahod. Polagoma se je znižala krvavo žareča plošča in oblila s svojim ognjenim sijajem greben dolgega pogorja; vse nebo je zagorelo v čarobnem žaru; na pristavah in po vaseh ob vznožju sabinskih gora so zablestela okna, kakor da je vse v plamenih, in Rim — — — — Toda kaj?! Kako?! — Tam pa zares — gori! — — Velikanski oblaki dima se dvigajo proti nebu, na dveh, treh, štirih krajih — — — Senator je prebledel. Vedel je natanko, v kateri smeri stoji njegova palača, in prav od tam, od Eskvilina sem, se vali, razsvetljen od večerne zarje, črn steber dima. . . Ali je tudi njegova hiša v nevarnosti?! — Ali že divjajo plameni pod njegovo streho?! — — — Toda kakor blisk ga je precej ošinila misel, da se je njegova soproga Sabinila popoldne z obema hčerkama povrnila v mesto. Pudent je skočil po stopnicah doli na dvorišče k gospodarskemu poslopju; komaj pet minut kasneje je že podil iskrega konja, spremljan od Evkarpa, po Solni cesti proti mestu v najbolj divjem diru, vendar konj ni tekel zadosti hitro senatorju, ki je z rastočo bojaznijo in skrbjo opazoval vedno naraščajoče oblake dima, kateri so se valili kvišku proti nebu.

Znova in znova je dvignil proseči pogled v nebo, ko mu je bojazen stiskala srce: kakor mračna pošast je stala pred njegovo dušo slutnja o težki nesreči; ah, kakšna noč utegne slediti dnevu, ki se je bil tako lepo pričel, in tako srečno minul! In zdajci je spet pred njegovim duhom vstal tudi hud, grd zli duh, namreč Alitir: o gotovo, ako je nadenj in nad njegove pridrla nezgoda, oni mož s svojim obiskom na pristavi je bil zlovestnik, on je prinesel nesrečo! —

— Evkarp, ki je jezdil poleg svojega gospoda, si ga z nobeno besedo ni upal motiti v njegovih mislih; saj je tudi njega navdajala tesnobna bojazen in skrb kakor njegovega gospodarja. Drugekrati je ob tej uri Solno cesto oživljala množica, ki se je peš sprehajala, v gručah so se navadno shajali ljudje, ki so po dnevni soparici iskali okrepčila v večernem hladu. Danes pa je cesta pusta in zapuščena, in maloštevilni pešci, ki z obema jezdecema hite po isti poti v mesto, obračajo enako kakor onadva svoj pogled in svojo pozornost na oblake dima, ki se vedno temnejše in močnejše dvigajo in valijo na vseh straneh proti nebu.

(Konec I. poglavja!)

Misijonska pisma iz Indije.

PALME CVETO — —

Ravnokar so vzcvetele. . . Žareče indijsko solnce jim je zmamilo prekrasne črnkaste, bele in zlatorumene cvetove iz rjavkasto-zelenih halj, da se nagledajo in navešale v morju trop-ske svetlobe. Tako lepe so, kadar cveto. Znamenje novega, mladega življenja, naša sreča in naš blagoslov. . .

Pod njimi hodimo. V njih senci se pogovarjamo, spomine obujamo, načrte kujemo, hrepenimo in upamo. Tudi trpimo. . . Morda Vam bodo besede misijonarja razkrile par drobcev. — A palme cveto. . . V njih senci sniva rod, ki so mu pravljice še resnica, a Resnica bajka. . . Tudi o tem se boste iz misijonarjevih pism prepričali. — Res lepe so palme, kadar cveto. Še en-

krat ljubše so mi, ker me spominjajo, da Bog blagoslavlja delo in rast. . . Tudi misijonarjevo delo ej tisočero blagoslovljeno. Kjer je prej rastle trnje in osat, zdaj cveto palme; in kjer je prej hodila smrt in v temi zela stoteren sad, počasi prevladuje življenje. . . Ko boste brali, boste videli, da je to tam — kjer palme cveto.

Tudi Vaše palme že prekrasno cveto. . . Mislim na tiste, ki Vas bo z njimi ovenčal Jezus, naš Kralj. Vaše bogate duhovne darove je vse leto štel Božji, štel jih je tudi bengalski misijonar. Gorko mu bije in poigrava srce, ko vidi, kako lepo — božje palme cveto. . .

IZ KRALJSTVA BELIH MRAVELJ.

Anton Vizjak D. J.

Toliko težav nas je obdalo, da nam je res težko. A naše zaupanje v Boga je veliko in naša misijonska postaja Bošonti je posvečena Mali Cvetki. Od tega je zdaj vse odvisno. Ko smo prvič pisali rodni sestri sv. Terezije od Deteta Jezusa in smo ji opisali naš položaj, nam je odgovorila, da je Mala Cvetka Bošonti popolnoma vzela v svoje okrilje. V istem pismu nas je spodbujala k velikemu zaupanju z besedami: "Za vse, kar bo potrebovala misijonska postaja Bošonti, bo poskrbela moja sveta sestra." Težave so se neprestano množile in zopet smo poprosili, naj nas redovnice v Lisieux priporoče Mali Cvetki. Na to smo prejeli zagotovilo, da nam bo Mala Cvetka kmalu pomagala, da pa bo dragi Zveličar prej zahteval mnogo križev in trpljenja. . . Mi to dobro občutimo!

Prvi dar za novo postajo v znesku 1000 frankov smo prejeli prav od rodne sestre Male sv. Terezije. Doma so jo klicali za Pavlino, a v redu se imenuje č. m. Agneza. "Za vse ostalo, pravi ona, bo moja sveta sestra obilno poskrbela."

O naših križih Vam ne bom pripovedoval, saj jih ima vsako dovolj. Želim Vam samo opisati stanje naše nove misijonske postaje. Zadnjič sem nekje omenil, kako iščemo za novo postajo pripravno zemljišče. Z zadevo smo imeli mnogo težav, največ so nam nagajali domačini. Že smo izgubili vsako upanje, da bomo sploh kdaj dobili zaželeno zemljišče. Hindu in muslimani so zahtevali pretirane cene, samo da nas iztisnejo iz Bošontija. Tudi s protestantskim pastorjem, ki je domačin in naš največji sovražnik, nismo računali. En del tistega zemljišča, ki bi ga bili mi radi, je posvečen boginji Kali in je pod upraviteljstvom hindu svečnikov, ki so nam je sicer nazadnje hoteli prepustiti, toda pod nesprejemljivimi pogoji: morali bi namreč za vedno plačevati za tempelj boginje Kali v mestu Burdwanu 2500 dinarjev letno. Vsako nadalnje prizadevanje se nam je zdelo zastoj. Začeli smo tedaj misliti na drugo zemljišče zunaj Bošontija, a predno se odločimo za ta korak, smo pričeli še eno devetdnevno k Mali Cvetki. — Drugi dan devetdnevne co se oglasili prejšnji naši najhujši nasprotniki in so nam sami od sebe ponudili zemljišča za zelo umerjene cene. Takoj smo kupili potreben kos zemlje, ki meri kakšne štiri ha in bomo zdaj na njem zgradili cerkev, šolo, sirotišnico, poljedelsko šolo in misijonsko postajo. Hvala Mali sv. Tereziji, ki nam je tako izredno pomagala!

Vse to zemljišče je bilo prej rižno polje, v deževni dobi skoraj meter pod vodo in ga je treba dvigniti vsaj za meter in pol, da nam voda vsega ne poplavi. Zato smo izkopali dva velika ribnika, da pridobimo potrebne zemlje za nasipavanje gradbenega prostora. Tudi s temelji novih zgradb smo že pričeli. Kako smo se že veselili, da bomo že v prihodnji deževni dobi, ki traja štiri mesece, zamenjali dosedanja bivališča pod slamatimi strehami, podprta s par bambusovimi koli in na vse strani odprta, s sobicami nove zgradbe. . . Upanje nam je splavalo po vodi, ker bomo morali še eno deževno dobo preživeti v družbi z najraz-

ličnejšimi plazilci in krkonji. Sicer je to po sebi majhna žrtev, a misijonarji jo zelo občutijo, ker po cele mesece nimajo prostora, kamor bi se umaknili nevihtam in kjer bi si vsaj ponoči odpočili od dnevnih naporov. — Tako je torej danes v Bošontiju. Čez eno leto Vam bomo morda že lahko javili kaj več napredka.

Na Veliki petek sem moral na osemdnevno potovanje, s katerega Vam bom opisal samo veseli konec. Prišel sem domov. Otroci iz sirotišnice, za katero skrbim, so me takoj obkolili: ta je razbil pisalno ploščico, oni je izgubil knjigo, tretji je hlačke strgal in tako so se vrstile prošnje in tožbe. Takoj sem moral brskati po zabojih, v katerih imam spravljene take reči. Pa glej čuda! Katerikoli zaboj premaknem, povsod je vse polno belih mravelj: požrle so blago, knjige, obleke, vse kar je bilo lesenega in platnena. Ves večer sem imel polne roke dela, da rešim še tisto malo, kar je mravljam ostalo. — Bele mravlje so naš velik križ! Človek jih niti ne vidi niti ne sluti, odkod in kdaj pridejo, a v enem dnevu lahko prizadenejo ogromno škodo, ker jim nobena reč ni pretrda, nič jim ne sveto, vse zgrižejo in uničijo. Prijel sem neki zaboj, ki se mi je zdel še nepoškodovan; a komaj sem ga malo dvignil, mi je razpadel v kosce. Od teh malih živalic v vsakem oziru veliko trpimo. — Ko smo prišli sem, se nam je zdela cerkva še v čisto dobrem stanju. Pogledamo bolje: vsi stebri so bili izjedeni od belih mravelj, tako da smo morali vse zamenjati, da bi se nam kapelica ne podrla. — Ne manjka pa tudi lepih in veselih črtic o belih mravljah. Nekoč nas je obiskal ugleden pogan, ki se je za vse mogoče zanimal. Takemu gostu je treba ponuditi stol. A komaj se je črni gospod vsedel, že je sedel na tleh. Bele mravlje so stol čisto iziedle. — Tudi naš mali Slavko dobro ve, kaj so bele mravlje. Nekoč je prišel v šolo, a učitelj je zahteval nalogo, ki so jo vsi morali doma napisati na pisalno ploščico. "Slavko, kje je tvoja naloga?" vpraša učitelj. "Prosim, vse sem leno napisal, obe strani plošče sem popisal, pa so ponoči prišle bele mravlje in so mi poidele nalogo! Tu! Glejte, da na njej ni niti ena črta ostala!" Tako se je opravičeval Slavko, znan navihanček. Učitelj ga je mirno poslušal in je pristavil: "Ali pa ti tudi veš, kako bele mravlje grizejo?" Slavko je bil vesel, da je tako lepo namazal učitelja in je brž odvrnil: "Ne, tega na ne vem!" — "Ti bom na izkaz pokazal!" odvrne učitelj. In šiba je sladko zaplesala po Slavku, kot da ga tisoč belih mravelj naenkrat grize. Od tedaj mu bele mravlje niso nikoli več poiedle naloge.

A mojo kolibo so si bele mravlje čisto osvojele in res ne vem kako se jih bom rešil, ker ne vem nobenega sredstva proti njim. Kot vidite, je v Indiji dosti tudi takih križev, na katere v domovini ne mislimo. A ko Zveličar gre, da poišče zrušene ovce v puščavo, naleti na neznane težave, ki jih ni na zelenih livadah lepe naše domovine. Molite Gospoda, da čim prej najdemo izrušene ovčice in jih privedemo v Kristsov hlev.

VEDIN UČENEC.

Josip Vizjak D. J.

Nekoč je v Indiji živel puščavnik Veda. Pri njem je bival tudi njegov verni učenec brahman Utanka, ki je svojega učitelja zelo spoštoval. Ko je Utanka končal vse šole, je stopil pred učitelja in mu je dejal: "Učenik, reci, kaj sem ti dolžan za prejete dobrote!" — "Utanka sin moj, odvrne Veda, ničesar ne potrebu-

jem!" Utanka pa z odgovorom ni bil zadovoljen in je prošnjo ponovil. "Sinko, de Veda, rekel sem ti, da ničesar ne rabim. A če ravno hočeš, vprašaj mojo ženo, morda ona kaj potrebuje." Gospodarica se zamislila in reče: "Čez štiri dni bo slovesnost. Mnogi brahmani nas bodo obiskali. Pojdi torej h kralju Pauši

in ga poprosi za kraljičine uhane, da se za praznik nasitim!" — Utanka se priklone in odide.

Dvor kralja Pauše je bil sicer več dni hoda daleč, a je Utanka vseeno upal, da se bo pravočasno vrnil. Prvi dan sreča nekega velikana, ki je jaral na ogromnem volu. "Pridi, Utanka! reče orjak, pa se najej!" Utanka se je obotavljala, ker ni vedel, kateri kasti pripada orjak. "Ne boj se, sinko, reče orjak, tudi tvoj učitelj Veda je često jemal hrano iz mojih rok." Utanka poslušala, vzame jed in se nasiti. Ni potoval niti pet milj, ko zagleda pred seboj dvor kralja Pauše. Stopi tedaj pred kralja in reče: "Kralj, s prošnjo prihajam k tebi!" — "Reci, mladenič, kaj želiš?" de na to kralj. "Vladar, jaz sem učenec Vede, ki me pošilja k tebi po kraljičine uhane. Daj mi jih, da mu plačam trud, ki ga je imel z menoj." Kralj ga pošlje h kraljici, katera mu takoj podari svoje dragocene uhane. Dolgo jih je Utanka ogledoval in se čudil dragemu kamenju, safirom in biserom najlepših barv. "Da, doda kraljica, uhani so krasni, pazi, da ti jih na poti kdo ne ukrade." — "Ne boj se, kraljica!" odgovori Utanka, se priklone kraljici in kralju in ves srečen zapusti palačo.

Tisti dan je solnce strašno pripekalo. Utanka je užejalo. Ob poti je skakljal bister studenec. Utanka postavi uhane poleg sebe na tla in se nagne nad vrelc, da se napije. Ko se je spet dvignil, so uhani izginili. . . Ozre se naokrog in v daljavi opazi nekega prosjaka, kako na vso moč teče pred njim. Gotovo mu je on ukradel uhane! Utanka pohiti za njim, a starec se naenkrat spremeni v kačo in se zavleče v neko razpoklino ob potu. Isti čas je Utanka spoznal, kdo je bil berač. Poskusi za njim, a razpoka je bila preozka. Hitro zgrabi svojo palico in začne z njo širiti odprtino, a zastoni. Tedaj ga opazi z oblakov bog Indra, kako bridko joka. V hipu spusti iz svoje roke strelo, da izvrta zemljo. V trenutku je bilo vse gotovo. Utanka pa se splazi po ozki stezi in kmalu dospje na prostrane ravnine, kjer so bile krasne palače in gradovi kačjega kraljestva. Iskal je kralja Takšaka, pa ga ni našel. Kralj se je pred njim skrivil v svoje sobane. Ko se je oziral na vse strani, je Utanka opazil dve devojki, ki sta predli črne in bele niti. Še holi se je čudil, ko je opazil šest mladeničev, kako vrte ogromno kolo na dvanaest prečk, a ob prekrasnem konju postavnega viteza. To ga je tako pre-

vzelo, da je začel s pesmijo poveličevati viteza. Temu je mladenič ugajal in ga je zato vprašal: "Dobri mladenič, kaj iščeš tukaj?" — "Gospodar, Takšaka iščem, kačjega kralja, ki me je zelo razžalostil in me je čisto oropal. Pomagaj mi, slavni vitez, čemoreš!" — "Stopi bliže in udari z dlanjo po mojem belcu!" Komaj je Utanka plosknil op njem, se konju vnamejo nozdrvi in iz njih bukne silen plamen, ki objame grad kačjega kralja. Takšaka se je silno prestrašil in je pohitel iz svojih soban naravnost k Utanki in je poprosil: "Mladenič, zelo sem te razžalostil. Glej, tu so tvoji uhani, samo prizanesi mojemu kraljestvu." V tem trenutku ogenj ugasne, Utanka pa se zahvali vitezmu in njegovemu belcu za pomoč. — A četrty dan je mineval. Utanka je zdaj mislil, da bo zamudil slovesnost na domu svojega učitelja Vede in se je vnovič raztožil. Vitez pa je to opazil in ga je posadil na svojega belca, ki se je dvignil v zrak in je v trenutku odnesel Utanka v bivališče puščavnika Vede.

Starka se je razveselila lepih uhanov, veselil se je tudi Veda svojega vernega učenca in ga je izpraševal o doživljajih na poti. Utanka mu pove vse in tudi to, kako ga je kačji kralj Takšaka na poti oropal. "Povej mi, učitelj," nadaljuje Utanka, "kdo sta tisti dve devojki, ki predeta bele in črne niti? Kaj je tisto ogromno kolo na dvanaest prečk, ki ga vrte šest mladeničev? In kaj je tisti lepi vitez z belim konjem?" — Veda mu odvrne: "Devojki, ki predeta bele in črne niti, sta dan in noč. Kolo z dvanaest prečkami je leto z dvanaest meseci, a tistih šest mladeničev je šest letnih dob (indijskih). Konjenik je Pardžania, bog dežja. Beli koni, na katerem si prihajal domov, je Agni, bog ognja. Velikan, ki si ga na poti srečal, je bil bog Indra, a vol, na katerem je jahal, je njegov slon (!) Adžravat. Hrana, s katero te je Indra nasitil, je bila ambrozija, hrana nesmrtnih bogov." Ko je Utanka vse to razumel, mu je Veda dejal: "Sinko, vse to so ti storili bogovi, ker si kreposten mladenič. Brez njih bi ne bil ničesar dosegel." Tako govoreč je Veda obšel svojega učenca in ga je odslovil: "Utanka, moj sin, dnevi tvojega učenja so končani; noidi sedaj, kamor ti drago." — Utanka se je poslovil od svojega dobrega učitelja in se je nanotil v širni svet.

(Prinovedka iz indijskega verskega epa Mahabharata. Indijci je vsaka beseda v njem sveta resnica!)

ČAROVNIK LUTHRU.

Stanko Poderžaj D. J.

Ravno na dan, ko sem — 17. decembra 1929 — prispel sem gori v naš zračni Kurseong na Himalaji, se je dolí v Čotanagpurju nekje iz tistih krajev, v katerih so nam bili po prejšnjem načrtu odmerili naš bodoči misijon, oglasil na najbližji misijonski postaji Tapkara čuden mož. Visoka, vitka postava, njegove velike, prodirljive oči in v gosto kito spleteni lasje na glavi so ga izdajali za mativala, vaškega mazača in čarovnika. Brez posebnega uvoda mož pove, da je iz kraja na meji dražvic Udai-purja in Sirgudže, ime pa mu je Luthru in hoče, da ga misijonar vpiše v knjigo katehumenov. Kot v odgovor privleče navzoči katehist iz nekega kota velike škarje in zahteva od njega, naj si v dokaz, da resno misli, takoj da odrezati znak poganstva: kito las s temena. Luthru se je uprl. Dejal je, da to nikakor ne gre, ker bo brez las zbolel. Obljubil pa je, da se bo odpovedal vragu in vsem njegovim "maniram" (kar v tankajšnjem jeziku pomeni "zaklinjanju"). Nato je Luthru odšel in se ni več pokazal.

2. aprila 1930 sta pridrvela v misijonarjevo sobo v istem kraju 17 letni Luthrov sin in stric Čoro. Oba sta bila razburjena in sta skoraj jokala. Začela sta pripovedovati, da se je pred nekaj časa v njihovi vasi med živino pojavila bolezen. Preteklo noč so se zato možje iz vasi zbrali pred Luthrovo hišo in so ga klicali, naj pride ven in naj začne obredna zaklinjanja, da izžene vragove, ki žro njihovo živino. Ker se Luthru ni hotel pokazati, so vdrli v hišo in so ga s silo izvlekli na prosto. Tudi zdaj jim Luthru ni hotel ustreči. "Bhais! Bratje!" je zaklical, "povem vam, da jaz nisem več vaš mativala, ampak kristjan in zato vaših poganskih obredov ne morem več opravljati." — "O, tako se nam ne boš izmuznil! Ti si mativala-čarovnik naše vasi. Duhovi so jezni; zato moraš na vsak način povedeti, kateri vragovi nam

povzročajo te težave pri živini." Nato so ga zgrabili in odvedli.

Luthru pa ni neumen. Proti toliki premoči se sicer ni mogel braniti, a sklenil je, da o prvi priliki uide. Med potjo so morali mimo hiše njegovega strica Čora. Luthru ustavi možje in jim pove, da mora v hišo cigaro prižgat. Stopi tedaj v hišo — hiša pa je imela dvoje vrat — in se pri zadnjih vratih zmuzne na prosto, odtod pa jo urnih krač pobere v sosedno vas. Ker se Luthru le ni pokazal iz stričeve hiše, so ga šli možje noter iskat, pa ga seveda niso našli. Zdaj šele so spoznali, kako jih je ukanil. Spravili so se tedaj nad njegovega strica Čora. Pretepli so ga, češ da je on pomagal Luthru pri begu. Bili bi mu še kaj hujšega storili, ko bi se ne bili bali žandarjev. Nehali so ga torej tepsti, a so mu zagrozili, da ga bodo še bolj pretepli in nazadnje celo iz vasi izgnali, če jim njihovega čarovnika takoj ne pripelje nazaj.

Nato so se poganski vaščani razšli. Čoro pa je ves zasopljen s svojim sorodnikom prisopil k misijonarju. Ta je bil v zadregi. Kajti tudi Tikedar, najupljivější mož v vasi, je bil jezen na Luthra, ki se mu je bil nedavno hudo zameril. Tikedar je imel namreč v domači hiši nesrečo in je poklical čarovnika, naj pride in izžene zle duhove. Toda Luthru je medtem postal katehumen in se ni odzval Tikedarjevi prošnji. Vsa vas torej z njegovim prvakom na čelu je bila proti Luthru, ker se je izneveril čarovniški službi. Ni bilo tedaj druge pomoči, vmes je morala poseči policija. Pogani, ki so hoteli prisiljiti Luthra k zaklinjanju in so pretepli njegovega strica, so po nastavi prišli z zakonom navzkriž in so se za svojo prevaro ob kruhu in vodi pokorili. Luthru pa je prišel nazaj v svojo vas, kjer zdaj živi kot vzoren katehumen. Svojega sina je poslal v našo šolo. Misijonar, pa upa, da bo nekđaj češčeni poganski čarovnik preroben v sv. krstu kmalu postal v svojem okraju še bolj češčen krščanski prvak.

Tako odgovarjamo!

P. Zvitko.

Vojak švicarske garde vaticanske se je peljal v Neapel. Na ladji se je pričel iz njega norčevati fra-mazon. Imenoval ga je "vaticanskega junaka". Premnogo sramotivnih vprašanj je stavil nanj, med drugim vprašanja: "Vam je papež gotovo podeli tudi oblast maševati in pridigati, spovedovati in krščevati." Na to vprašanje mu ni mogel vojak ostati dolžan, vstane in reče: "Nobene pravice mi ni dal, razen te, da lahko birmujem," in mu jih je prisolil par krepkih. Fra-mazon gotovo ni pričakoval takega odgovora.

* * *

K duhovniku nekje v Italiji se je priglasila v avdijenco ena, ki ni imela trohice vere, znana je bila po vsem mestu kot lahkoživka in ničvrednica. Ponorčevati se je hotela iz župnika in je prišla na pepelnično sredo k njemu v zakri-

stijo s prošnjo, naj še njej pepeli glavo. Župnik ji je pa mirno odvrnil: "Žena, kar v Neapel se peljite, kjer slučajno bruha Vezuv in dajte se tam pepeliti." Kratkega je potegnila.

* * *

Imenitni pridigar Abraham S. Clara se je mudil v neki vasi na Niže Avstrijskem. Ure ni imel, pa ustavi mimoidočega gospoda: "Bodite tako dobri in mi povejte, koliko je ura?" Mož ni mogel duhovnikov, pa pravi: "Čas je, da telički vode dobe." Abraham mu hitro odvrne: "Tako, in vi ste še vedno tukaj?" Mož je menda razumel ost, ker jo je hitro pobrisal.

* * *

Jezuit se je peljal v družbi razgrajačev. Med njimi je bila tudi gospodična, ki se je drznila dregati duhovnika s pikrimi besedami, dejala mu je: "Katoličana takoj po-

znaš že po obrazu, vsak tako neizmerno neumno zgleda." Jezuit vstane, se ji prikloni in de: "Potem ste gospodična gotovo katoličanka."

* * *

Duhovnik na vlaku. Norčujejo se iz njega. Nazadnje vstane na videz imeniten in inteliganten gospod in pravi: "Gospod ali že vedo, da kadarkoli so v Parizu med francosko revolucijo obesili duhovnika, so obenem obesili tudi osla?" Duhovnik odvrne: "Tega nisem vedel. Boga zahvaliva, da nisva midva živela v tistem mestu v tistih časih."

* * *

Znanemu jezuitu Roh-u je rekel nekoč neki čevljar, da ne gre k spovedi, ker mu je zoprno, da bi rekel: "Jaz ubogi grešnik . . ." P. Roh je odgovoril: "Temu se kaj lahko odpomaga, le recite: Jaz prevzetan, ošaben čevljar. . ."

P. Veselko o Leonu XIII.

V avdijenco je bil priglašen državnik. Ko pride pred sv. Očeta, mu ta ponudi prižo tobaka. Toda državnik je ponudbo odklonil z besedami: "Tej strasti nisem bil nikoli udan." Na ta pikri odgovor mu de sveti oče: "Če bi bila to strast, bi ji bil ti že davno zvesti služabnik."

* * *

Papež Leon trinajsti je zahteval, da se mu vsak novodošli vojak švicarske garde predstavi. Navadno je zastavil ob tej priliki sveti oče tri vprašanja. Koliko si star? Kako dolgo se lahko postiš? Ali imaš še očeta in mater?

Lepi dan se oglasi v avdijenco novodošli gardist iz Švice, ki ni znal besedice italijansko. Vojaški predstojniki in tovariši so mu ubili tri odgovore v glavo. Žalibog je papež red vprašanj slučajno zame-

njal. In tako-le je vojak odgovarjal: Sveti oče: "Kako dolgo se lahko postiš?" Vojak: "24 let". — "Koliko si star?" — "Dva dni." Sveti oče se je dobrodušno nasmešnil in menil: "Kdo med naju je sedaj zmešan, jaz ali ti?" "Oba", je odvrnil vojak korajžno meneč, da je vse dobro pogodil, čeprav ni znal besede. Seve so kmalu razložili papežu, odkod in kako taki nespetni odgovori.

* * *

Lepega dne se prijavi v avdijenco sto let star mož. Leon ga je rade volje sprejel. Ko sta končala avdijenco, se mož ni mogel dovolj zahvaliti, med drugim je rekel: "Tudi Pij deveti me je kratko pred svojo smrtjo milostno sprejel." Leon se smehlja in pravi: "No, če bi bil to vedel, da ste znanivec smrti, bi bil avdijenco z vami je za nekaj let odložil."

Kadarkoli ni hotel kdo med obiskovavci papeškega dvora poklekniti, ko je papež podelil blagoslov, je Leon namignil navzočemu kamerlengu in pokazal na trdovratnega prevzetneža in rekel: "Vidite ono soho, prosim nesite jo v vaticanski muzej." Vselej je pomagala ta odkrita beseda.

* * *

Mlad umetnik se je oglašil pri svetem očetu in ga prelepo prosil dovoljenja, da bi smel naslikati svetega očeta. Leon kakor je bil dobrodušen, mu je res stal za model celi dve uri. Umetnik je sliko prinesel papežu, da bi se pod robom slike podpisal. Ko je videl, kako malo se je mlademu umetniku slika posrečila, je napisal pod sliko besede Jezusove: "Ne bojte se, jaz sem."

Kaj ima delavec od Kristusa in Njegove cerkve.

Rev. J. C. Smoley.

KRISTUS O BOGASTVU.

Zlo, na katerem trpi človeštvo, je neizmerno hrenpenjenje po bogatstvu. Tisočletja že vodi pot skoposti preko mrtvih trupelj, preko grobov, vsa kultura in civilizacija ni mogla in ne bo mogla odpraviti te strasti. Če že sama razdelitev kake dedščine prinese v prej miroljubne družine največje sovraštvo, kako še le bo razdril prepir za posvetno imetje veliko človeško družino, kjer človek ni samo tujec človeku, marveč ga celo sovraži. Vsak bi imel zase najrajše največji del, ne glede na pravice, ki jih ima drugi. Ta pa si zopet ne pusti pravice vzeti, in tako se vrši veden boj za pozemsko imetje.

Vsemogočni Bog je pa ustvaril za vse ljudi vsega dovolj, da bi lahko vsi ob tem živeli. Ne samo temu ali onemu, ampak vsem je rekel: "Napolnite zemljo in naj vam bo podložna" (1. Moz. 1, 28).

Vsak človek nima torej samo pravice, ampak ima dolžnost, da skrbi s poštenim delom, da preživi sebe in svoje. To je pot, s katero si mora vsak človek zasukurati svoj delež na zemskem imetju. Nikdo pa nima pravice, da bi kupičil svetno imetje na škodo drugega, če izrablja, izkorišča moč in imetje bližnjega. V tem slučaju je lastnina tatvina. Nesrečna lakomnost je vzrok vseh socijalnih bojev. Ko bi ta izginila iz zemeljskega površja, bo pa človeštvo srečnejše in zadovoljnejše.

Je li denar, svetno imetje vredno, da se bori človek proti človeku? Zadnji berač bo moral enkrat pustiti svoj košček kruha, in največji milijonar ne bo mogel vzeti svojih milijonov seboj. Kaj ostane revežu od njegovega trpljenja in njegovih skrbi? Kaj milijonarju od njegove razkošnosti? Oba bota dobila ukaz, da prideta pred sodni stol božji, kjer bo vsakemu plačano po njegovih delih.

Kakšno ceno pa ima posvetno blago? Da odgovorimo na to vprašanje, se moramo obrniti na strokovnjaka, zvedenca, ki pozna dobro ceno vsake stvari, ki ima največji interes v človeku, ki se ne ozira na ljudi in njihovo veljavo. In ta strokovnjak ni nikdo drugi, ko kralj vesoljstva, Jezus Kristus sam.

Sam je živel jako revno.

O Sinu božjem pravi apostol narodov: "Ponižal se je, vzal podobo hlapca nase, in bil najden kot človek". Revna žena ga je rodila v ubogem hlevu, njegovi starši so darovali, ko so ga prinesli v tempelj, dar ubogih, par golobic. Vzrastel je v revni hišici, opravljal je kot tesarjev sin tesarstva dela. Za svetno, zemsko imetje se je brigal samo toliko, kolikor je bilo to potrebno za vsakdanje življenjske potrebščine.

Posledice revščine, žrtve, ki so v njo zvezane, je prenašal celo življenje z največjo radostjo. Tekom svojega javnega delovanja je živel ob darovih dobrosrčnih ljudi, "ki so mu služili s svojim premoženjem" (Luk. 8, 3). Tako popolnoma se je odrekel vsemu zemskemu imetju, da je lahko rekel: "Lisice imajo svoje jame, tice pod nebom svoja gnezda; Sin človekov pa nima, kamor bi položil svojo glavo."

Kot sodelavce v božjem kraljestvu si je izbral revne može, revne delavce, in tudi od teh je zahteval, da so še to malo, kar so imeli, dali proč, tako da je Peter enkrat rekel: "Glej, vse smo zapustili in šli za teboj."

Kako ljubeznivo je občeval s preprostimi ljudstvom. Uboge je imel vedno okoli sebe, ubogim je pomagal z največjim veseljem; pri revnih ljudeh je storil prvi čudež. "Duh Gospodov je nad menoj, zato me je mazilil, da oznanim blagovest ubogim; poslal me je naznanit božje usmiljenje."

Kako pogosto je slavil uboštvo, blagroval, srečno imenoval te, ki so vzeli revščino udani v voljo božjo na se. "Blagor ubogim, zakaj vaše je kraljestvo božje. Blagor vam, ki ste zdaj lačni, zakaj nasičeni bote. Blagor vam, ki zdaj jokate, zakaj smejali se bote. Blagor vam, kadar vas bodo ljudje sovražili in kadar vas bodo izobčili in zasramovali in vaše ime zavrgli kot zlo zaradi Sinu človekovega. Razveselite se tisti dan in radujte se, zakaj glejte, veliko je vaše plačilo v nebesih."

Kako pogosto je pozival bogatine, da naj ne vežejo preveč svojega srca na bogastvo tega sveta, marveč ga rabijo po volji božji, in tako služijo revežu in vesoljstvu.

* * *

Bogastvo kot tako, posestvo zemskega blaga ni nebeški Odrešenik obsodil, sicer bi ne bil občeval z bogatini. Mi vemo, da je večkrat obiskal bogate ljudi, na pr. Lazarja in njegovi sestra, Caheja, cestinarja, o katerem pravi sv. Pismo izrečno: "Bil je bogat". Ta je pa Odrešeniku rekel: "Glej, Gospod, polovico svojega premoženja dam ubogim, in če sem koga ogoljufal, povrnil bom četverno."

Kapital kot tak ni zlo, kakor ga pogosto razkričujejo. Vsak razumen človek ve, da se brez kapitala ne da veliko napraviti. Samo takrat je kapitalizem, ali bolje rečeno mamonizem, vnebovpijoča krivica, če nima drugega namena, kakor koncentracijo kapitala v par rok, da potem izrabljajo in izkoriščajo ž njim uboge.

Kristus je obsodil mamonizem kar najostreje. Kot drugo največjo zapoved je zopet postavil ljubezen do bližnjega. Mamonizem pa ravna ravno nasprotno,

on je največji sovražnik ljubezni do bližnjega, največji sovražnik človeštva.

Komur je dano bogastvo, ta naj po nauku kralja pravičnosti tudi izpolnjuje dolžnosti, ki mu jih nalaga bogastvo. Rabi naj je prav. Dolžnosti bogastva obstoje v tem, da se bogatin ne smatra v svoji sebičnosti in skoposti kot neomenjenega gospoda svojega zemskega imetja, kajti vse je lašt božja. On naj spozna, da mora bogastvo, ker prihaja od splošnosti, od vseh, tudi splošnosti, to je vsem služiti. Mi nikakor ne zagovarjamo komunizma, kajti bogatine in reveže bomo po besedah Gospodovh vedno imeli. Toda bogatin ne sme pozabiti, da je on samo oskrbnik tega bogastva. Tudi njemu bodo veljale enkrat besede: "Daj odgovor od svojega hiševanja".

Gospodove nazore o bogastvu, ki služi samo skoposti, sebičnosti, ne pa celoti, spoznamo iz raznih prilik, posebno o bogatinu in ubogem Lazarju. Prvi je bil "pokopan v pekel" zato, ker je rabil bogastvo samo za svoje potrebe, medtem ko je pustil svojega bližnjega ležati v pomanjkanju pred njegovimi vratmi in se ni brigal za njega. Smatral se je za neomejenega gospodarja svojega imetja, ne samo kot oskrbnika, zato je moral potem slišati besede: "Sin, spomni se, da si prejel dobro v svojem življenju in prav tako Lazar hudo; zdaj se tukaj veseli, ti pa trpiš." Dobro je prejel, toda dobrega s prejetim ni storil.

Odrešenik kliče bogatinom: "Delajte si prijatelje s krivičnim namenom." Če imenuje bogastvo, mamon krivičen, potem ne smemo misliti, da je bilo pridobljeno na krivični način, marveč da ga mnogi ljudje ne rabijo po volji božji v blagor bližnjega, marveč ga rabijo krivično. "Od vsakega, komur je bilo dano mnogo, se bo mnogo zahtevalo; in komur so poverili mnogo, od njega bodo še več terjali."

In ker mnogi ne rabijo bogastva na pravi način, kakor zahteva Bog, marveč v svojo sebičnost, zato jih

svari Gospod pred nevarnostmi, ki jim groze: "Resnično povem vam: Bogatin bo težko prišel v nebeško kraljestvo. In še vam povem: Lažje je velblodu iti skozi šivankino uho kakor bogatinu priti v nebeško kraljestvo." Ne posest bogastva, marveč napačna raba, zloraba bogastva je vzrok, da bodo izključeni iz nebes.

Iz tega vzroka kliče Gospod "gorje!" onim bogatinom, ki ne izpolnjujejo dolžnosti, ki jim jih bogastvo naklada. "Gorje vam bogatinom, zakaj dobili ste svojo tolažbo. Gorje vam, kateri ste zdaj nasičeni, zakaj stradali bote. Gorje vam, kateri se zdaj smejate, zakaj žalovali in jokali bote." Zato obsoja Gospod bogatine tako ostro, ker rabijo bogastvo, svoje imetje, ki je prav za prav božje, v svoje sebične namene, ker se ne brigajo za zapoved ljubezni do bližnjega, ker vidijo vso svojo srečo in blaženost v mamonu. Zgube mamon, zgube pa tudi srečo.

Reveži in bogatini bodo vedno na svetu. Toda ne revščina in ne bogastvo nista nevarna, če se ravna človek po Gospodovem nauku. Prvi kristjani so vedeli in znali premostiti brezdno med ubogim in bogatinom. Slednjega ni nikdo zavidal, prvi so bili pa tudi srečni in zadovoljni, ker so imeli vse, kar so potrebovali za življenje. Revež in bogatin sta gledala na zemsko imetje iz pravega krščanskega stališča, v prvi vrsti pa je vladala prava krščansko ljubezen, ki ni bila samo prazna beseda.

Tako je bilo pred 1900 leti. In danes? Živimo v dobi, ki se sicer tudi imenuje krščanska, v kateri je pa krščanska ljubezen padla na ničlo, skoro zmrznila. Dokler Kristusov nauk ne bo prešinjal vseh slojev človeške družbe, toliko časa bota gospodarila sebičnost in skopost. Edino Kristusov duh, duh ljubezni je most, po katerem bo prišel človek h človeku, ki ima ista prava; le v tem duhu bo vsakdo vsakomur dal in pustil, kar mu po pravici gre.

Bajka, ki ni bajka.

(R. R.)

Kralj je imel sina, ki ga je nad vse ljubil. Pa sinu ni znal biti hvaležen. Uprl se je bil zoper očeta ter mu stregel po življenju in si hotel čimpreje priskrbiti krono in kraljestvo. A očetova roka je bila močnejša nego sinova. Upor so zadušili. Kraljevi oče pa se je presilno razsrdil nad upornim svojim sinom ter ga je obsodil v smrt na vešala.

Vzklik začudenja in strahu je šel tedaj po deželi. Ljudstvo je namreč princa zelo ljubilo. Tisoč žarečih oči mu je sledilo, kadar je mladi princ v sijajni obleki in valovitih las jezdit na belem konju skozi glavno mesto. Vse mesto ga je pozdravljalo. Bil je v resnici postaven, krasen mladenič.

In so se dvignili najuglednejši možje iz ljudstva in prosili so kralja milosti za obsojenega princa. Tedaj

je kralj po selih sklical vse ljudstvo skupaj pred prestol. Ko je stala množica v gosti gneči pred kraljevo palačo, je stopil vladar pred zbrano množico. Ukazal je pripeljati zvezanega sina pred sodni stol in je še enkrat prečital smrtno obsodbo.

"Zapravi si svoje življenje, upornik," pravi kralj, "toda na priprošnjo ljudstva ti hočem podariti življenje. A eno zahtevam od tebe: da javno popraviš svoj greh s pokoro, ki ti jo nalagam. Glej, tu je vrv — na njej bi moralo končati tvoje življenje. To vrv ti obesim okrog vratu. . . in zdaj pojdi! Nosi vrv po vseh ulicah našega prestolnega mesta in skozi vrste zbranega ljudstva, da bodo vsi videli, kako mora nezvesti vladarjev sin zadostovati za svoj zločin. Ko boš zopet stal pred menoj, te pomilostim!"

Tedaj kraljevi princ zajoče in se vrže na kolena pred očeta: "Oče, tega ne morem! Oče, moj oče, kaj pa bodo ljudje rekli?"

Jeze rdečica oblije kraljevo obličje, nevihta zabliska v očetovih očeh in glas mu je kot grozeče grmenje. Globoko užaljen govori kralj sinu: "Tega ne moreš? Kaj bodo ljudje rekli, praviš? Ah, čuj sam, kaj bodo rekli! Poslušaj upornik! Tu imaš vrv okrog vratu in zdaj ti naročam pojdi!" Pri tej besedi vzame kralj v roke biserni kozarec in ga napolni do vrha z rdečim vinom. "Tu vzemi še ta kozarec v roke. Pazi dobro, kaj ti ukazujem: desno in levo ob tebi bosta stopala dva rablja z golim mečem in kakor hitro ti bo kanila le ena kapljica vina čez rob kozarca, ti odsekata glavo. Pojdi!"

In kraljevi sin je šel. Na razgaljenem vratu je nosil vrv, v beli roki je držal kozarec do roba napolnjen z vinom. Počasi je stopal, korak za korakom, oči ne-

prestano uprte v kozarec, poleg njega oba rablja z golimi meči. . .

Ah, kako počasi je šlo, prav počasi, da ni kanila kapljica čez rob. Tako je stopal princ skozi prvo ulico in skozi drugo in skozi tretjo in četrto. . . počasi, korak za korakom, da ne razlije kapljice, ki na njej visi njegovo mlado življenje. Ob obeh straneh ulice pa stoji ljudstvo, nemo, tiho!

Naenkrat, nevem po kolikih urah, čuti kraljevi princ, kako ga ustavijo, in mu vzamejo iz rok kozarec. Smrtnobled se zgrudi, ko pa dvigne oči — prvič po dolgih urah — glej, konec je njegove poti in spet stoji pred svojim kraljevim očetom.

Kralj pogleda princu v oči, ljudstvo tiho poslušajo. V smrtno tišino zazveni čisto in krepko vprašanje iz kraljevih ust: "No, sin moj, kaj so rekli ljudje?"

Princ se vrže k nogam očetovim, pokrije njegove roke s poljubi in odgovori: "Oče ne vem, nisem imel časa misliti nato."

Cvetke iz misijonov.

P. Zvitko.

Pozdrav.

Pater Leroy iz družbe belih očetov pripoveduje v svojih spisih: Ko sem prišel v neko zamorsko vas, me je vsa vas nad vse slovesno sprejela. Oglasil sem se pri glavarju, tudi on me je nad vse prijazno sprejel. Sklicali so svoje svetovavce, ki so se mahoma zbrali, zbrali so se tudi še mnogi drugi vaščani, pozdravili so me s plesom in klanjanjem. Kar vstopi žena z otrokom in me prosi, naj pljunem na glavo otroka. Osupel sem bil dobro minuto, nato mi razlože, da bo to od moje strani neko posebno odlikovanje vsemu selu. Bila je namreč glavarjeva žena. Pljuniti komu na glavo pa je veliko priznanje. Nisem se mogel ubraniti in sem ženi ustregel. Komaj je zapustila bajto, se udre cela tropa mater z otroki v bajto in hočeš nočeš moral sem vsakega pozdraviti s pljunkom, tako dolgo sem pozdravljal, da se je jezik prijemal neba. Glavar je opazil mojo zadrego, brž je skočil iz bajte in mi prinesel bučo. Z bučo sem si zopet odmočil jezik in sem moral pozdravljati naprej. To je trajalo dobro uro. Hvala Bogu je bilo po tej uri konec teh

čudnih pozdravov. Veselo sem stopil iz bajte. Še sanjalo se mi ni, da se bo vsa vas oddolžila moji prijaznosti. Ko sem namreč stopil iz bajte, mi bruhne v obraz morje pljunkov iz ust vaščanov.

Medicina.

Zamorsko pleme je poslalo odposlanca k misijonarju v bližino soseščino s prošnjo, naj takoj pošljejo zdravila za bolnega glavarja, ki že dolge mesece leži na bolniški postelji. Misijonar, dobra duša — hitro postreže glavarju in naroči enemu najmlajših zdravnikov, ki je ravnokar došel iz Evrope, naj brž hiti in s svojo zdravniško spretnostjo reši glavarja iz zagate in ga morda pridobi za vero. Zdravnik je radi volje slušal in odšel z zamorcem. Po dveh dneh se pa zamorec vrne brez zdravnika in misijonarju žalostno govori: Glavar prosi še za drugo medicino. Misijonar se začudi: Saj je vendar naš zdravnik pri vas, vprašajte njega. Niger je debelo gledal. Glavar je smatral, da je zdravnik sam zdravilo, ki mu ga misijonar pošilja, pa ga je dal zaklati in je vsega sam povžil, sedaj pa prosi po-

novnega zdravila, ker mu še ni odleglo.

Mali misijonar.

Misijonar je na obisku po domovini zbiral za svoj misijon. Imel je po vaseh in mestih predavanja o svojem misijonu. Prigodi se mu, da je govoril pred veliko množico, povedal jim je vse zanimivosti ondotnih krajev, da bi toliko bolj navdušil svoje poslušavce. Ko konča svoj govor se kakor običajno obrne s prošnjo nanje, naj mu pomagajo z malenkostnim darom. Ljudje so se dobrodrušno odzvali. Prvi je korakal v vrsti dečko osmih let. Misijonar je porabil priliko in je dečka vzdignil in vzkliknil: Poglejta ga malega misijonarja, mlada duša pa je že tako star v svojem sklepu, da žrtvuje cente svoje za misijone. Da bi še bolj pokrepil svoj namen, vpraša mladega misijonarja na ves glas: Sedaj nam pa povej, zakaj si prišel prvi na oder? Krepko je odgovoril dečko: Zato, da meni daš znamke svoje dežele, ne pa drugim. (Dečko je zbiral znamke.) Kljub zadregi misionarjevi, so udeleženci darovali za njegov misijon z odprto roko in dušo.

Baragovo pismo.

P. Hugo.

Preljuba Amalija:

Že precej časa je kar sem Ti zadnjič pisal. Tu nimam toliko prilik svojih pisem odpošiljati, kot na svojih prejšnjih misijonskih postojankah. Minula zima je bila zelo dolga in ostra. Dne 7. junija sem tu in tam še videl led na Gornjem jezeru. A se mi je zdela kratka in prijetna. Imel sem namreč vedno dosti posla s poučevanjem novospreobrnjenih in katehumenov, ki jih je treba glede vere smatrati za otroke. Saj še niso nikoli ničesar slišali o veri, ker pred menoj še noben duhovnik ni prodril semkaj. Čas, ki mi je od poučevanja novospreobrnjenih in katehumenov preostal, sem porabil za pisanje nekaterih manjših del, ki sem jih pripravil za tisk. Namreč neko kranjsko delo kot dokaz moje trajne naklonjenosti in ljubezni do rojakov. Nadalje neko nemško delo (Zgodovina, značaj in običaji severno-ameriških Indijancev). To delo sem zlasti namenil članom in dobrotnikom blage Leopoldinske družbe. Slednjič dvoje indijanskih del. In sicer knjižico vsebujočo molitve, pesmi in pouk, pisano v jeziku mojih sedanjih Indijancev (Očipve — Indijanci-. Ter "Življenje Jezusovo" v istem jeziku. Ta mala dela obsegajoča vsega skupaj 107 pisanih strani, so me skozi celo dolgo zimo v prostih urah prav prijetno zaposlila.

Kakor hitro pa je bila to pomlad plovba po jezeru možna sem 26. maja odšel na 14 dnevni misijonski obisk v Fond du Lac. Pri tamkajšnjih Indijancih sem našel vse v najlepšem redu. Občudovanja je vredno, da se morejo ti ubogi Indijanci tako dobro ohraniti v veri, ko so brez misijonarja. Upam pa, da ga bodo še to poletje dobili. Kajti g. Pirc, ki je hotel prošlo jesen sem priti, pa ni mogel najti nobene prilike več ampak je moral v Arbre croche prezimiti, je določen za Fond du Lac. Dobri Indijanci, ki so o tem že zvedeli, ga koprneče pričakujejo. Nedvomno bo med njimi mnogo dobrega storil.

Indijanci v Fond du Lac, kot sem že minulo jesen poročal, imajo srečo, da biva v njih sredi pobožni trgovec s kožuhovino Peter Cotte iz Kanade, ki jim pogosto govori o veri, jih nedeljo za nedeljo zbira v svoji hiši, jim v indijanščini popeva svete pesmi ter jih uči indijansko moliti. Ko sem to pomlad prišel v Fond du Lac, sem zopet našel 14 Indijancev, zadnje čase v krščanski veri poučenih, katere sem med mojim bivanjem ondi še boljše poučil, ter jih potom sv. krsta sprejel v naročje sv. Kristusove Cerkve. Med njimi je bil tudi neki poglavar s celo svojo družino.

Dan pred mojim odhodom je prišel poglavar z več možmi k meni, prosit naj jih nikar ne zapustim, ampak vedno pri njih ostanem, misijon pri sv. Jožefu pa popustim drugemu misijonarju. Odgovoril sem jim, da bi mi bilo v veliko veselje z njimi živeti, a sem svojim novospreobrnjencem v misijonu pri sv. Jožefu že ponovno obljubil, da hočem, če je tako volja božja z njimi živeti in umreti. Radi tega jih tedaj ne morem zapustiti in oditi v kak drugi misijon. Obenem sem jim obljubil vse storiti, kar je v moji moči, da dobim zanje stalnega misijonarja. Upanje, da dobe stalnega misijonarja jih je silno razveselilo. Pokazali so mi prostor, kje želijo imeti misijonsko cerkvico in dom za misijonarja. Sklenil sem misijon v Fond du Lac izročiti priprošnji in varstvu sv. Petra. Upam, da se bo še več tamkajšnjih paganov spreobrnilo krščanski veri, ko bo ondi nastavljen stalni misijonar. Že spreobrnjeni Indijanci, kakor tudi med njimi se nahajajoči trgovci s kožuhovino so enega mnenja, da bi se v kratkem veliko število Indijancev spreobrnilo, ko bi bilo moč ondi ustanoviti stalni misijon.

Prošlo zimo se je tudi tu spreobrnil neki indijanski poglavar. Njegovo spreobrnenje bo imelo za vero gotovo dobre posledice, ker je zelo goreč, prav zglednega ponašanja in ima velik vpliv na Indijane tega kraja. Kar sem Ti, predraga Amalija zadnjič pisal, sem v svojem misijonu zopet 18 Indijancev krstil. Vseh novokrščenih v tem misijonu od avgusta 1835 je že 213.

Že minulo zimo sem Ti pisal, da nameravam potovati v Evropo. Prošlo zimo se je ta namera v meni še bolj utrdila. Ker sem Ti vzroke, ki me nagibajo k tej dolgi in težavni poti, že v svojem zadnjem pismu razodel, jih tu ne bom ponavljal. Samo to Ti še naznanjam, da sem Ti tiskovne stroške za obe indijanski knjižici, ki sem jih pripravil za tisk, daleč prenizko navedel. Ti stroški bi nizko računani v Detroitu znesli \$1000, t. j. 2100 gl. (Tajnika Leopoldinske družbe sem naprosil, naj Ti doloži v čitanje izvirno poročilo, v katerem sem obširneje razložil svoje nagibe). Služabnik, ki si mi ga poslala, je sinoči došel sem. Še enkrat hvala Ti, predraga Amalija, za veliko, trajno dobroto, ki si mi jo s tem izkazala. Če ga dobri Bog še več let ohrani pri življenju, mi bo s poljedelstvom, ki je bo zame vodil zelo veliko stroškov prihranil. Kajti živila so tu neverjetno draga. Zaeno sem končno prejel zaboj, ki sem ga zadnje poletje v Detroitu videl in prebrskal. Vsebuje misijonske dragoce-

nosti, ki so za te puste daljne kraje, kjer ni moč ničesar takega dobiti, neprecenljive vrednosti. Ponovno se zahvalim vsem svojim blagim dobrotnikom in jih zagotovim, da se jih v vseh svojih slabih molitvah spominjam. V malo tolažbo naj jim bo to, da imajo ti dobri, priprosti otroci gozda veliko veselje nad razdeljenimi darovi: podobnicami, križci, roženenci itd. ter jih prav k pridu rabijo. Enako veselje jih preveva, če vidijo, da so njih mali lepo nakičeni in njih misijonar pred altarjem čedno opravljen. Še posebej se Ti

zahvalim za denarne zbirke ki jih zame prevzemaš. Prosim Te, ne piši mi poslej več in ne pošiljaj mi ničesar. Upam, da se bomo pred koncem tega leta videli. S prisrčno ljubeznijo

vedno Ti udani brat

Friderik Baraga,
misijonar.

Misijon pri sv. Jožefu
ob Gornjem jezeru v
Severni Ameriki
dne 17. jun. 1836.

Članek pisan od nekatoliškega duhovnika.

The Rev. Aquinas Knoff.

(Odstavki, ki so bili priobčeni v mesečnem listu "Colliers", so vzbudili v meni veliko zanimanje; obrnil sem vso pozornost na vrstice, ki dokazujejo in popisujejo glavni vzrok, zakaj so naše protestantovke cerkve dandanes tako prazne.)

* * *

Iz vseh delov Amerike se slišijo žalostni glasovi o propadu, o razdejanju verskega življenja v protestantovskih cerkvah. Hote ali ne hote mora sleherni protestant pripoznati, da je temu resnica. Zlasti nam to spričujejo njih voditelji iz svojih lastnih izkušenj.

* * *

Čimprej ko pripoznajo, da so njih reformatorji, prenovitelji napravili veliko napako s tem, da so odpravili nabožne vaje, službo božjo in na njih mesto vrnili, upeljali suhoparne pridige — tembolje bo za nje, za protestantizem. Živimo v dobi, ko pridiga izgublja svojo veljavo. Besede govornika, ministra, ne uplivajo več na najbolj goreče poslušalce.

* * *

Ne obsojam s tem članov kongregacije. Mi lahko dokažemo veliko število članov, udov, kot statistiko, da je cerkev močna. A v resnici goljufamo s tem sami sebe in svoje sosede. Mi skrivamo, ali vsaj hočemo skriti, prikriti to prežalostno resnico — ali ta se ne da, ne zatajiti, ne zakriti. Položaj je tembolj resen in obupen ker moramo mi protestantovski pastori temu pritrditi in dostaviti Amen — tako je.

* * *

Imamo na milijone protestantov ki so le po imenu protestanti — zapisani kot člani te ali one lokalne cerkve. A redki so, ki bi se še udeleževali službe božje. — Zakaj se ne izbrišejo njih imena iz kongregacije? Zakaj — ako ne zato ker se bojimo to storiti. — A o tem ne bom danes razpravljaj. Omenim samo to, da bi ne bilo protestantovske cerkve katera bi ne bila prizadeta in bi ne trpela, če bi se storil ta korak.

* * *

Od 200 tisoč protestantovskih cerkva katerih je v Ameriki — je bilo l. 1927, 60 tisoč katere niso pri-

glasile novih članov. A ostale le malo število, tako, da se ne splača niti teh priobčiti. Ni čuda, če je toliko protestantovskih pastorejv nezadovoljnih v svojem stanu, v svojem poklicu — in iščejo prilike, da se odpovejo službi.

* * *

Ni vedno, da bi se protestantovski minister odpovedal službi iz ravnokar navedenega vzroka, večkrat tudi radi premalih dohodkov. — A le prepogosto ker so izgubili pogum še nadalje vršiti svojo službo kot minister. Razvidno je, če ljudje ne zahajajo v cerkev, tudi dohodkov ni. Cerkev izgubi s tem svojo moč, ne more več napredovati, ne se razvijati in razcvitati. — Ni vsikdar obsojati ministra če odstopi, ker on je navadno zadnji in takorekoč prisiljen pustiti službo.

* * *

Nedelja je edini dan katerega lahko cerkev uporabi v svojo korist, v čast božjo. Obenem prilika, da ljudstvo pokaže svojo vero tudi na zunaj, da se udeležijo službe božje. Če se stori to, je jasen dokaz, da še vlada v kongregaciji duhovno življenje. A brez nedeljske službe božje bo cerkev kmalu začela hirati, razpadati.

* * *

Nikamor ne dospemo, če se zgovarjamo, da bi bile cerkve mogoče bolje obiskovane. ako bi se več razpravljalo o veri. — Na zborovanju "National Education Association" v Clevelandu, je neki govornik želel mnogo priznanja ko se je izrazil: Naše cerkve se držijo načel svojih ustanoviteljem pred sto in sto leti — med tem ko se dandanes cerkve zapirajo, mesto, da bi se o njih več prednašalo in razlagalo — že itak razburjenemu, omahujočemu ljudstvu.

* * *

Uradno se je dognalo, da ni napredka pri onih verskih sektah katere se ne zavedajo svojih dolžnosti napram cerkvi. A nasprotno, cerkve katere so ob nedeljah dobro obiskovane dokazujejo, da v srcih verni-

kov še gori in plameni velika ljubezen do vere, do cerkve.

* * *

Lahko bi navedli mnogo dokazov zakaj se zane-marja služba božja. Tako na primer je nekega moža odvrnila od cerkve malenkost — pri večerji katero je priredila fara, je našel v juhi samo 2 polža.

Protestanti niso bili zadostno podučeni, da se mo-rajajo udeleževati skupne službe božje ali molitve ob ne-deljah. Slišali mogoče so, a ne, da bi od službe božje imeli kak duhovni dobiček. Zato tega ne vzamejo za resno — niti se ne vznemirijo, če od nje izostanejo.

* * *

Če bi bila samo pridiga glavni vzrok da gremo v cerkev, kot mnogi protestanti mislijo in zatrjujejo, potem bi bilo škoda vsakih korakov, ki jih storimo v sto svrhu, ker pridiga se lahko sliši tudi na radio.

* * *

Zadnje dneve tedna katere ljudstvo uporablja za svoje razveseljevanje — so največja ovira v prote-

stantovskih cerkvah — a katoličane to ničesar ne mo-ti, niti radio jih ne zadržuje, da bi se ne udeležili službe božje.

* * *

Katoliške cerkve so ob nedeljah prenapolnjene z verniki. Zakaj? Ker se vsak zaveda, da je to nje-gova strogoobvezna dolžnost prisostovati sv. maši ob nedeljah. Takšne zapovedi ne pozna protestantovska vera.

* * *

Vzrok, da so protestantovske cerkve prazne in da vera v ljudskih srcih pojema je tudi ta, ker večina otrok ne dobiva vzgoje in izobrazbe v pravem prote-stantovskem duhu.

* * *

Ne moremo prisiliti ali zapovedati ljudem, da se vrnejo na mesta, v klopi, katere so izpraznili, zavrgli. Ne smemo izpodkopavati ljudsko vero! — Poslužiti se nam bo treba drugih sredstev, velikih heroičnih, juna-ških činov.

Nedeljske misli.

N a p i s a l p . p r i d i g a r .

Sedmo pobinkoštno nedeljo beremo vernikom evangelij o lažnjivih prerokih.

Ni je nesrečnejše spake, kot je vodnik — volk. V svoji volčji naravi drugega ne pozna kot svoj goltanec in mastno pečenko za svoj nenasitljivi želodec, za narodov blagor mu ni mar. Laž je v njegovih očeh, laž je v njegovem koraku, laž mu je na jeziku, prava po-osebljena laž je. Ni čuda, da so mu tudi vsi sadovi — laži. Laž je največja sovražnica Resnice, lažnjivi pre-ropki so največji sovražniki Boga — najgloblje Resnice. Varujmo se jih. Odprte imejmo oči. Po njihovih sadovih jih lahko spoznamo. Sadovi so jim laži in uspehi — laži. Vrzimo jih od sebe, lažnjivec je podla stvar poln sebičnosti, ki ni vreden našega spoštovanja, še manj je vreden spoštovanja prerok, ki hoče z lažjo služiti Resnici. Tudi kristjani, ki s svojim življenjem ne pokažejo, kar jim je vedno na jeziku — kristjani, ki ne pokažejo Kristusa z življenjem, so taki lažnjivi preroki. Volkovi v ovčjih oblačilih. Proč z njimi.

Osmo pobinkoštno nedeljo beremo vernikom evan-gelij o krivičnem hišniku.

Premoženje samo v sebi ni prekleto, premoženje je lahko marsikomu dobra lestva k Bogu in bi moralo biti samo sredstvo v dosego lepega življenjskega na-mena: dosego Boga. Kadar duhovnik v imenu Kri-stusovem preklinja denar, preklinja le denar, ki se ga drže krvavi žulji in težka potna sraga, denar, ki je bil po krivici pridobljen in morda kje mrtev leži, ne da bi vršil neizmerno dobro, ki bi ga lahko vršil. Denar je vsega zla krmar in vladar, kadar nima srca. Srce

naj ima denar? Da tudi denar naj bi imel srce in naj bi poznal tudi pot v revne kočice in umazane hiše, kjer je denar redek gost. Pridobite si prijateljev z mamonom. Rabi premoženje v ta namen, da ti pridobi več-nih dobrot.

Deveto pobinkoštno nedeljo beremo vernikom evangelij o Kristusu, ki joka nad Jeruzalemom.

Gledal je razdejanje svoje domovine in je jokal. Joka še danes Kristus, ko gleda razvaline duhovnega življenja, razvaline duhovnega Jeruzalema — krščan-ske duše. Blagor mu, kdor spozna božje obiskanje, gorje mu, kdor ga zametuje. Bog vsako minuto trka na vrata duše, trka na različne načine, trka lahko z boleznijo, trka lahko z nesrečo, Bog trka na vse nači-ne. Ne presliši njegovega glasu. Tudi joka mnogo-kdaj nad nespokorjenimi, prišel bo pa tudi čas, ko se mu bo oko zaprlo in se mu bodo solze posušile, obrni se nazaj na pot, predno bo zaprl oko in te pustil zakrknje-nega.

Deseto nedeljo po binkoštih beremo vernikom evangelij o farizeju in cestninarju.

Potuhnjenost in hinavščina sta kačji čednosti, ravno radi te ostudne lastnosti kač, se nam kače stu-dijo, tako bi se nam morali studiti vsi hinaveci, pred-vsem pa hinavščina, grda nečednost, ki se samo povi-ša, samo zlo bljuje krog sebe. Tak je bil farizej v evan-geliju. Hinavec, ki se je hlinil Bogu, obenem pa teptal z besedo in dejanjem svojega bližnega. Bog hoče od nas odkrite in ponižne vere, vere, ki se v dejanjih razodeva, predvsem pa v ljubezni do bližnega. Po-

nižnost je žlahtni cepič vere, ki sadove vere požlahtni. Brez ponižnosti ne postavlja zgradbe duhovnega življenja. Ponižnost je trdni temelj, na katerem bo tvoja vera in vse tvoje duhovno življenje trdno stalo.

Enajsto nedeljo po binkoštih beremo vernikom evangelij o Jezusu, ki ozdravlja gluhonemega.

Najbolj gluhonemo dušo, ki ne pozna besede in ne sliši blagovesti Jezusove, lahko Odrešenik ozdravi s svojo mogočno voljo in veliko besedo. Toda gorje

človeku, ki mu je strast tako oglušila in zaprla dušo, da ne tudi najglasnejšega gromenja božje milosti ne sliši. Zakaj tedaj mu bo pomagala samo izredna božja pomoč. Dokler je človek v svoji slabosti tako slab, da venomer pada in pada, mu še Bog pomaga. Zakrknjenega srca, ki je vse zagrnjeno in opojeno s strastjo, Bog ne mara. Taki ljudje so duhovni pijanci. Pijanec se tedaj spreobrne, ko se zadnjikrat v jamo zvrne. Tako duhovni pijanec ne najde resnice in spoznanja preje, da se ne zvrne v svoje pogubljenje.

Živel je menih. . .

IVEL je v davnih časih menih. Prečital je začuda mnogo učenih knjig in postal je od vsega, kar je čital, žalosten in potr. Končno stopi k svojemu predstojniku-opatu in začne: „Častiti oče, nič več ne morem verovati v pravico božjo. Vse knjige, ki sem jih prečital iz naše knjižnice, pišejo o samih nesrečah in o nedolžnih preganjanih ljudeh, o grozotah vojne, o stiskah vseh vrst. V vseh različnih mnogih zgodbah ne morem razpoznati pravice, ki naj vlada svet. Opat pogleda mlademu menihu v oči in reče: „Ljubi brat, kako hočeš iz knjig spoznati pravico Najvišjega? Knjige govore o davno minulih dneh in tisti, ki so knjige napisali, so sami komaj kaj vedeli od tega, kar se je v resnici dogodilo. Iz knjig ne moreš spoznati pravice božje.“

Tedaj zaprosi mladi menih: „Stori me, prosim, za spovednika revnih in zapuščenih, da bom spoznal življenje do globin in se naučil spet verovati v pravico božjo.“ — In postal je spovednik vseh bednih in nesrečnih.

Minulo je leto in dan, pa pride menih še bolj žalosten in potr k opatu in govori: „Zdaj sem izgubil vero v pravico popolnoma! Gorje! Samo krivico in nezadolženo trpljenje morajo prenašati siromaki. Ni mogoče, da bi bil dobri in pravični Bog nad nami!“ — „Brat moj,“ mu odvrne opat, „revni in siroti so ti odkrivali le svoje križe in težave, niso ti pa ničesar pripovedovali o svojem veselju in zadovoljstvu. Saj razumeš, da iz tako enostranskega pripovedovanja ne moreš spoznati pravice!“

„O, potem me pa pusti, da grem ven v širni svet, ven v divje življenje,“ zaprosi znova menih, „da bom tam iskal pravico, ki vlada svet, in da se pomirjen vrnem v samostan.“

„Sin moj,“ se nasmehne opat, „svet je lažnjiv in poln prevar in nevarnosti. Ni mogoče v svetu spoznati pravice, toda zgodi naj se po tvoji volji.“

Opat blagoslovi mladega meniha in ta odide po svetu.

Ko stoap menih po ozki gozdni stezi, se mu pridruži medpotoma mladenič, ki je bil prav tako namenjen v daljne mesto. In potujeta skupaj. Že po kratkem mladenič menihu jako ugaja. Njegovi valoviti svetli lasje, visoka vitka rast, čisti jasni glas — to vse je bilo menihu všeč, a bolj od vsega pa mu je šlo k srcu mladeničevo fino obnašanje in modre, razumne besede, ki jih je govoril. Tako sta v živahnem pogovoru potovala skozi gozd.

Proti večeru poprosita pri nekem kmetu za prenočišče. Prijazni mož povabi oba trudna popotnika v hišo in ju pogosti. Nato jima razkaže njive in travnike, pelje ju v hlev in po celi hiši. Končno odpre malo omarico, vzdano v steno. Iz nje vzame zlat kozarec, posut z dragocenimi biseri. Drugi dan je namreč nameraval kmet izročiti posestvo svojemu sinu. „Jutri,“ tako pravi, „hočem prvokrat piti iz zatega kozarca. Ta kozarec mora ostati za večne čase v naši hiši. Nikoli ga ne bomo prodajali v tuje roke.“ Po teh besedah postavi kozarec previdno nazaj v omarico. Nato pelje gosta v izbo in jima vošči lahko noč.

Drugo jutro se oba prisrčno zahvalita za prijazni sprejem in potujeta naprej. — Na noč dospeta do visokega, močnega gradu. Poprosita, da bi smela čez noč ostati tam. Gospodar, divji, gosposki človek, ju sprva hoče napoditi s psi in šele, ko mladenič obljubi, da bo prenočišče bogato plačal, dovoli grajščak, da smeta v hlev na listje.

Drugo jutro, komaj da je sinel dan na vzhodu, že pridrvi grajščak v hlev in zahteva na glas plačilo. Kako strmi menih, ko mladenič vzame iz svoje torbe oni zlati kozarec, ki ga je videl včeraj v omari prijaznega, postrežljivega kmeta.

Grajščak ves vesel pograbi kozarec in odide. Menih in mladenič pa stopata naprej v mlado jutro. Od časa do časa se menih plaho ozre v svojega spremljevalca. Kako je mogoče, da je ta razumni in lepi mladenič tat? Ukrasti dobremu kmetu tolik zaklad, je vendar očitna krivica. Še dvakrat večja krivica pa je podariti toliko dragocenost trdosrčnemu, surovemu grajščaku. Pa mladenič tako ravnodušno pripoveduje

menihu o daljnih, tujih deželah, o človeškem trpljenju in veselju, da menih počasi pozabi na nejevoljo in molče stopa poleg tovariša.

Tretji večer prideta do revne bajte, kjer je bival ubog drvar s svojo ženo. Vstopita, prijazno ju sprejmo in postrežejo, kolikor pač v svoji revščini premorejo. Ko se drugo jutro odpravljata na pot, se lepo zahvalita in sežeta v roke poštenim ljudem. Mladenič stopi tja k ognjišču in se nekaj poigra z ognjem, nato pa naglo stopi za tovarišem, ki je bil že šel naprej. Menih se obrne in zagleda bajto, kjer sta prenočila, vso v rdečem ognju.

Strašna sumnja šine v meniha. Strogo pogleda v mladeniča in reče: "Si ti kriv tega ognja, ki bo uničil edino premoženje ubogih ljudi?" Mladenič molči in gleda v tla. "Ko bi jaz zagotovo vedel, da si ti zažgal, ne bi te pustil od mesta, dokler ne bi ti s svojimi rokami pomagal postaviti bajte nazaj." Mladenič ne odgovori ničesar, pač pa poskuša s prijaznimi in veselim besedami meniha razvedriti in pomiriti.

V mraku četrtega dne zagledata v gozdu malo hišico. Že od daleč začujeta iz nje jok. Sredi sobe stoji mož in si od obupa ruje lase. Ob zibeli pa sedi žena in joče in vzdihuje. V zibki leži otrok, ki se bori s smrtjo. Ko zagleda mati oba tujca, ju za božjo voljo prosi, naj pomagata otroku, če moreta. Mladenič vzame iz torbe nekaj steklenic, pripravi neko tekočino in da otroku piti . . .

Sredi noči otrok umrje.

Drugo jutro spremi gospodar oba popotnika, da jima pokaže krajšo pot do mesta. Pot gre preko gozda in čez ozko brv, ki vodi čez grozen prepad. Menih nekaj zaostane, tedaj vidi, kako mladenič svojega vodnika sredi brvi naenkrat pahne v globino. S strašnim krikom tebi mož v skalnati prepad, kjer obleži mrtev s prebito črepinjo.

Divja groza pograbi meniha. "Ti nesrečni hina-vec!" zakriči nad mladeničem, "ti tat, požigavec, morivec, ti podlež! Z gladkimi in sladkimi besedami si me omamil, da sem šel s teboj. Nobena moč na zemlji me ne premakne, da bi storil s teboj le še en korak. Poberi se s pota, ti brezno vse hudobije in krivice!..." In besede se vsipajo menihu čimdalje bolj jezne in silnejše. Tedaj pa se prične mladenič izpreminjati. Oči mu zažare, oblije ga velika svetloba, v hipu stoji pred menihom v snežnobeli obleki, nadzemsko lep in vzvišen.

"Jaz sem Rafael," pravi mladenič, "in sem od Boga poslan, da ti naj nekoliko pokažem pravico božjo. Zlati kozarec, ki sem ga vzel prijaznemu kmetu, je bil zastrupljen. Ko bi mož pil iz njega, bi bil že mrtev. Dal sem ga nevljudnemu, stiskavemu grajščaku, da je prejel zaslužen plačilo. Bajta, ki sem jo zažgal, je res izgubljena, a dobri ljudje so že našli na pogorišču zaklad, ki bo obilno poplačal njihovo gostoljubnost. Otrok, ki sem mu pomagal iz tega življenja, bi postal ropar, še večji nego njegov oče. Očeta sem pahnil v prepad, ker je bila mera njegovih grehov že polna. On je mislil naju oba pahniti v ono globino. — Glej, pota božja so druga, nego pota človeška. Kar se ti je zdelo vnebovpijoča krivica, je bil samo izraz nezmotljive, neizpremenljive pravice Onega, ki vodi vse niti življenja."

Mladenič izgine. Prepaden strmi menih in ne ve ali sanja ali v resnici doživlja. Obrne se na mestu in gre nazaj v samostan. Tam poklekne pred opata: "Zdaj verujem v pravico božjo — po drugih stezah hodi, nego mi ljudje mislimo."

Opat je bil vesel meniha, z odprtimi rokami ga je sprejel in rekel: "Moj ljubi, ne v knjigah, ne v pripovedovanju ljudi, ne v vrvenju sveta — nikjer nisi mogel najti pravice, ki vlada svet. Šele angel more priti z nebes, da nas nespametne pouči, kako dobro da hoče Oče tam zgoraj z nami, kadar nam pošilja nesrečo in nas obišče z nadlogo."

Rečenice in pametnice.

Rev. J. C. Smoley.

Varuj se strupeenga človeka, ker snuje hudobije, da te ne spravi morda za vedno v zasmeh.

* * *

Sovražnik govori sladko, v svojem srcu pa gleda, kako bi te pahnil v nesrečo.

* * *

Človek ima pred seboj življenje in smrt, dobro in hudo, kar hoče, se mu bo dalo, ker božja modrost je velika; on je močan v svoji moččnosti in vidi vse brez prenehanja.

Svoboda mora temeljiti na postavah, postave na npravnosti in npravnost na veri.

* * *

Ako ne nebeško, potem nas bo učilo "peklensko" razodenje da je Bog, potem bomo, če potrebno, tudi spoznali, da je vedno bil.

* * *

Trudi se pošteno, da boš v svoji veri dobro poučen. Bolj ko jo poznamo, bolj jo ljubimo; bolj ko jo ljubimo, toliko bolj bomo živeli po nji. Mnogi jo napadajo, ker je ne

poznajo, ker si jo drugačno predstavljajo, kakor je. Ni čuda potem, da se iz nje norčujejo.

* * *

Ve naj človek, da je vera edina tolažba nesrečnega človeka, ko ga je že vse zapustilo, ostane vera še vedno pri njem.

* * *

Za sladkim jezikom se pogosto skriva strupeno srce.

* * *

Človek ve, da mora umreti, le verjeti tega noče.

The Girandoles.

F. S. Finžgar — L. B.

He stood at the door, whither I only casually looked from my grave work. He was shabby; from his pants, there hung a large clout. With his hands he supported himself upon a staff which resembled very much a broken gambrel.

Unconsciously my hand reached into the till of my desk. At this, the man at the door, surmising the intent of the action, came forward and spoke: "I did not come for that. If it please you, may I be seated?"

And with this he limped to the desk and sat down before I had spoken one word. For awhile we sat quietly clearly eying each other. From this unknown there came upon me the smell of leaves and musty wood; and here and there upon his clothing stuck dry needle-leaves from the forest.

"What will you tell me, my friend?", I now made reply with great wonderment. The stench, which now filled the entire room, made the revelation that this person passed his nights, God knows where, on mossy ground, or perhaps in some barn. When he seated himself, he straightened his coat and endeavored to correctly button it at the collar so as to shamefully cover his bare breast. But I noticed he wore no under-shirt. On this account his mien further confused me. He was pale and delicate; from his eyes there gleamed much craftiness and they twinkled with evil laughter. It could be seen, that my bewilderment at the opposite reflections of clothes and face, was the cause of his merriment.

"I came to visit you. Do you not recognize me?" And now his mouth broke into a course smile.

"I do not know you. Perchance you were once my teacher?"

"I was not."

"But where have we been together?"

"Before today, — nowhere."

"Then how am I to know you?"

"I am Radford Slana."

"Radford. . . Radford. . . There are many persons with such signature."

"True enough. But do you not remember my father's house, where you lodged with us, — in our parish?"

"What, you are the son of this one? It is not possible!"

"Convince yourself!"

He then pulled from his pocket identifications which were neither soiled nor crumpled as are documents of vagabonds.

"Well, do you know me now?"

"No, not yet!"

"That you do not recognize me by my face, I believe. But how otherwise, — as let us say, — through hear-say?"

"I have never heard of you."

Radford pressed his lips to check his surging anger. But only for a moment. Upon this he laughed with such a bitter snicker that I shuddered.

"Now you know me! I read it in your eyes!"

"I do not, but I believe you. For this reason I shall immediately write to your father, that he. . ."

"You shall not write to my father!", he quickly interrupted. "Why not?"

"Let us pass that over."

"Yet, may I oblige you with something?"

"I have not come to you for that. . . — Give me a cigarette!" "Please!"

"I also have no match!"

We then lit our smokes.

"My dear friend, relate to me your. . ."

"Sad tale, is it not?"

"Perhaps it is more interesting than sad."

"You speak true, for I do not spread it through the world like some old chatter-box. Since you have not, — such as I am, — ran me from your abode with a beggard's sum, I shall relate it to you."

After a moments reflection during which time he inhaled a strong pull from his cigarette and then wrapped his head in its smoke, he continued:

"There were three of us children, — in fact we still are. I was the first. Faintly I recall, that I was, the first two years, the "adored" of the family. But when I had learned to walk well, my parents watched me with worried expression. My father frowned whenever I ran about the room. He would exchange looks with my mother; — I was, you see, bow-legged, a fact which I had not noted at that time. My parents waited; father's gaze grew more dark as day passed by, and mother's eyes turned to me with timid look.

One day they bundled me in wraps, placed me in a carriage and wheeled me to the hospital. I wept bitterly when we parted. This was the last time I cried in my life. I might have died from sorrow if there had not come often to my bed-side some merciful woman whom I considered an angel. All others I actually detested, even the doctors, who wearied themselves with my leg and tortured me. This lady, I loved. A large and broad shawl shadowed her thin face; only her eyes, large, grey eyes, twinkled winsomely from beneath the covering. In those eyes there burned love, love which I so longingly missed.

Even with this, the hospital stay came to an end and once more they wheeled me, but this time home. You would not believe me were I to tell how I had aged in this period. I was five then, but fifteen would not have sufficed for my pained heart.

"Show yourself and walk," commanded my father when we had entered our abode. I paced about the chamber. My oldest sister laughed at me, mother pressed closer to her breast the youngest, and father turned away, sat down at the table, supported his head with one hand while he nervously drummed the shelved frame below the window close-by with the other. I neither smiled nor cried, but climbed upon the bench by the stove and, set my self down next to a bag of wheat. A chill spread over me and I fervently desired the grey eyes of the merciful "sister" at the hospital. Then there came and sat next to me my grandmother who stroked my hair and said:

"God gave him. He well knows why such a one!"

"Oh, bosh!", murmured the father and left the house.

At that time I did not understand the faith of the grandmother nor the pride of my father. And thus it was that the words spoken by these two, pierced the depths of my heart like thorns and which have to this day remained unplucked.

Now I comprehend my elder's pride much more than the faith of grandmother. Religion I have almost completely overthrown, for such beliefs as I still bear are centered solely in a God, — and even this credence is more or less of little use for its seed germinates in the thirsting waters of revenge: — "Strike the wrong doers," thus sounds my prayer.

Much better do I discern the arrogance of my sire. He was a grandee and a gascon. His horses, — the best; his castle, — the fattest; his wallet, — like a pillow; his politics, — sole diplomatic certitude; his faith, — that of true exemplary nature: — even the heavens he held beneath his feet. Therefore I know, that if his first born was such as he desired, he would be a god in th house; but as it was, it happened otherwise.

For my first year in elementary education I was sent to the city school. He could not bear the censure of the least peasant: "What good your horses, your cattle and on top of that your well filled purse — you have a crippled son!"

I am convinced that not one in the whole county would speak of this pitiable casualty in such a manner but for the superior complex character of my father. This I know from the following incident.

When I had returned for the vacation holidays, my parent, one Sunday, was awaiting the arrival of some guests from the city. All were flustered over the preparations for the reception.

We children were dressed in our best clothes. Father stood at the window and gazed down the street.

"They are coming," he exclaimed with voice exulting in pride of the honored men who presently would be his guests.

Mother again straightened the table-cloth, and sire turned to scrutinize us, — the children. His dark inspection slowly steadied itself upon me.

"You, bow-legs, out of the room, and do not show yourself!"

My eldest sister laughed at the word "bowleg", the youngest stuck her finger in her mouth and her face twisted itself in such manner which bespelt tears. Mother glanced at father, but did not dare speak one word!

I myself shambled out of the room and into the kitchen where hither and thither rushed the maids preparing the meal. To all and everyone I was in the way. Slowly I went to the side of grandmother who was bent over her stitching in one corner of the kitchen.

I must have been pale and all worn out for she was frightened when she looked at me. Her work dropped from her lap and she clasped me with shaking hands and anxiously asked:

"Radford! For heaven's sake! What is wrong with you?"

I only stared into her kind, brown eyes.

"Radford, my loved one, tell me!", she exclaimed pressing my hand in warmer clasp.

Then slowly, as though I was pulling the words deep from my heart, I trembling made answer:

"Father called me, "Bowlegs"!"

Grandmother pressed her lips and grasped my hands more firmly while her eyes glistened and watered until there fell from them two heavy tears. And in these two tears I read and understand that which I had long felt in my heart:

"Radford, injustice is being dealt to you." How often have I dreamed of these two tears!

Thereupon grandmother took me by the hand and led me to her room. She brought me light foods and sweets from the kitchen.

When they called to her to come to the guests she coldly and sharply answered: "I shall not come!"

When I had eaten my fill, grandmother drew me close to herself and began to tell me stories. She also read the Bible to me. Well do I remember the tale of the born-blind. Twice she read the verse which I even to this day recall:

"And his disciples asked of him: Master! Who hath sinned, he or his parents that he had been born blind? — Jesus made answer: Neither he nor his parents have sinned, but that the works of God were being made manifest among them. . ."

It was on this day that there fell between me and my father a wide span of icy aloofness. I do not know if we ever after looked upon each other pleasantly. All my desires now led into one and the same thought, — into one ideal: To leave home!

My great progress in studies was the cause of no little wonderment. And when I had brought home with me from the fourth year the best report card it happened that my elder somewhat softened. Praise and honor rang throughout the town. But now I put on a cold front. — I chose to pursue a business course, so that I might be able the sooner to leave home. My father did his utmost to change my mind, even employing force, but I remained firm and after two years, I was lost in the bustle of the world.

The coming and going of people after the war soon urged me back to my father-land where I took ill and spent to my last penny all my savings which were by no means small. And now I am — a vagrant, a tramp." At the utterance of these last words, Radford's face broke into a bitter smile.

"You are not!"

He shrugged his shoulders and said:

"You speak thus for sympathy's sake."

"Friend! It is not so!"

"Well, give me another cigarette and let us not argue about that."

"But accept a little help."

"Thanks! I do not wish any."

"Reflect but for a moment the Lord's words which you quoted before: That God's works are being made manifest among them. . . Now if I should but write to your father — —"

"You must not! — Ha!, and blowing the blue smoke skyward continued: "They are already being revealed! Our home is falling and crumbling — Good-bye!", and with this he left the house.

After his departure I paced up and down the room. I was all taken up with his tale. Suddenly there was a knock upon the door, it opened and Radford stepped into the room. As he stood there, his tearful eyes met squarely my steady gaze. We mutually read from them that he had been thinking of me and I of him.

"Be not offended that I have returned. Upon leaving you I walked yonder to the bridge and leaning upon the rails I did not know whether to shout or cry from joy. I did not shout but tears I shed in abundance. Why, you do not understand what brought me here to you. It was to jest and make fun of you and your preaching which I surely thought forth-coming, — from a priest. Please, pardon me!"

"I well understand you, my friend."

He looked at me with questioning eyes and then reached into the depths of his pocket and brought forth a small slip of paper.

"If you really comprehend me, redeem this for me."

I glanced at the paper, — it was a pawn ticket.

"As a last resort I pledged my grandmother's girandoles, which she had given to me as a remembrance upon her death-bed. This I did not tell you before. They are, God knows, of little worth but in themselves to me they are a great treasure, — for they are those "two heavy tears." — It is eleven o'clock, — at twelve I shall lose them."

I quickly gave him the required amount. And then I watched him as he pushed his way along the street, hurrying to save his treasure.

When the bells tolled the noon hour he returned all sweated and placed the ear-rings before me, saying:

"Here they are!"

"I do not care for them."

"Keep them. Poverty is one great struggle and so I do not trust them with myself; — but I shall come for them!"

And then his eyes glistened as he straightened himself and exclaimed: "Believe me: I shall return a lord, — or I shall die!"

For two years the ear-rings and I awaited his return. Then one day there fell upon my door a very light knock and before I could enter the room and go to open the door, there already stood in the center of the floor a stately man, who smiling, came forward with extended hand:

"You thought I would never come!"

Then I first recognized him.

"I have come for the girandoles," he continued.

I seemed so astonished to him that he further spoke: "yes, yes, as I have said!"

"Miracles are happening," I exclaimed placing a chair towards him.

"An iron will can overcome everything," he shortly replied. "Five months, — five whole months I was digging coal in the mines. And what hard work that meant for my leg you can readily understand. I was without a home and so was forced to lodge nightly upon the ground. But I remained steadfast and dug for myself enough to purchase clothing and to pay my fare. Today I have a wonderful position in a foreign land. And as I have said, I shall return a lord or die. Give me the girandoles!"

He unwrapped them, gazed at them, then kissed them:

"God bless you, grandmother!", he fervently murmured.

And brushing the tears from his eyes, he bid me adieu.

P. Hugo.

DVA SVEŽA DUHOVNIŠKA GROBOVA.

Vrsta starokrajske generacije naše duhovščine se je zopet skrčila. In to krat kar za dva s teku 14 dni. Na "Spominski dan" je v St. Mary's bolnišnici v Duluthu odšel k Bogu po plačilo slovenski župnik na Evelethu, Minn. REV. ANTON LESKOVEC. Rojen je bil 4. jun. 1871. v Celju. V mašnika posvečen v Mariboru 25. jul. 1897. Po trinajstletnem pastirovanju v lavatinski škofiji je prišel v letih 1910 v Ameriko, kjer je postal slovenski župnik v Kansas City, ki jo je vzorno opravljal okrog šest let. Nato je 1916. odšel za slovenskega župnika na Eveleth in ondi ostal do svoje prezgodnje smrti. Bil je zelo mirna in blaga duša, do skrajnosti gostoljuben in zato ljubljen od župljanov in stanovskih tovarišev, ki so se pogosto shajali pri njem. Kot "Štajerc", ki je rasel in se likal v dobi naših narodnih bojev, kateri so bili posebno srditi na štajerski slovensko-nemški meji, je bil, sicer ne bojevit, a vnet narodnjak. Za starejšo generacijo tedaj dvojna zguba. Pogreb se je vršil na Evelethu, zelo slovesno. Vodil ga je duluthski škof sam. Naj v miru počiva v tuji zemlji! Dne 8. jun. pa nam je Rev. Jožef Trobec poslal brzojavno obvestilo, da je v St. Paulu, Minn. isti dan zatísnil oči REV. DR. JOHN SELIŠKAR, prof. na tamkajšnjem nadškofijskem semenišču. Vedeli smo, da gospod že delj časa ni bil pri najboljšem zdravju. Čuli smo tudi, da ga je zadnje čase nekam bolj trdo prijelo. A vest, da ga ni več, nas je osupnila. Rojen je bil 16. dec. 1871. tedaj istega leta kot Iev. Leskovec, v Polhovem gradu. Bil je nečak pok. škofa Trobeca in bratranec obeh Rev. Trobecv, Johna in Josepha ter Rev. Bernard

Ambrožiča, našega komisarja. V Ameriko je prišel že kot dijak, v dobi, ko so bili pod pokroviteljstvom nadškofa Irelanda za Slovence v St. Paulu zlati časi. Po dovršenih študijah ga je nadškof poslal na vseučilišče v Lovanij (Belgija), da se pripravi za bogoslovnega profesorja. Kot doktor se je 1901. vrnil nazaj in dolgih 30 let vzgajal škofijski duhovniški naraščaj. Ni pa bil samo mož knjig, ampak tudi praktičnega dušnopastirskega dela. Proste ure je rad posvetil svojemu narodu, ne samo bližnje okolice, ampak po vsej širni Ameriki. Bil je vnet ljudski misijonar, ki je v marsikako naših župnij prinesel pomlad novega življenja. Naj bi se ga tisti, ki jih je nekdam dramil k vstajenju iz dušnega spanja, zdaj hvaležno spomnili v svojih molitvah. Mi mu pa želimo, da bi se izpolnile nad njim besede preroka Danijela: "Kateri pa so bili učeni, se bodo svetili kot nebesna svetloba; in kateri jih mnogo poučujejo v pravici, kot zvezde na vse večne čase."

JUGOSLOVANSKI MASONI NA DELU.

Jugoslovanska velika masonska loža v Belgradu je že lani postavila v svoj delovni program uvedbo civilnega zakona za celo Jugoslavijo. A takrat se še ni upala s to zahtevo na dan. Letos 18. marca pa je zastopnik novosadske lože Dr. Gavrila v senatu javno pozval vlado, naj čimprej uzakoni obvezni civilni zakon in odvzame duhovščini tozadevne cerkvene matice. Težnja po civilnem zakonu in sicer po obveznem civilnem zakonu je vsepovsod ena glavnih zahtev teh hudičevih bratov. Tako je bilo v Italiji, ko so bili še oni na krmilu, tako je v Španiji, kjer imajo zdaj vajeti v rokah, enako tudi drugod.

Kaj pada, pri korenini je treba začeti. Se razume, da bodo s civilnim zakonom na široko odprta vrata razporokam in zopetnim porokam. Tako bodo zopet naši rokovnjači prišli do časti: Vzem jo na kvatre. Če to zapustiš pa drugo dobiš! Morebiti jim bodo tam v Črnem grabnu kje za njih naprednost v dobi "mračnjaštva" še spomenik postavili.

NE SODI PREHITRO.

Ko je nagloma umrl francoski večkratni ministerski predsednik Briand in bil katoliško pokopan, so se mnogi pohujševali nad tem, češ, da glede takega Cerkev skozi prste pogleda, kar glede reveža ne. To je bila prenašla sodba. Svoječasno življenje in delovanje Briandovo je bilo res tako, da bi Cerkev ne mogla blagoslavljač stati ob njegovem grobu. Toda poznejša leta je preokrenil in skušal popraviti, kar je mogel. Marsikaj bi bil pa rad popravil, a ni mogel, ker ni bilo samo v njegovi moči. Značilno dogodbico glede tega je prineslo neko francosko katoliško glasilo. L. 1916. je Brianda obiskal grški princ Jurij. Ogledala sta si nekdam znamenito opatijo sv. Mihaela, iz katere so bili redovniki izgnani. Občudujoč razne umetnine, ki se nahajajo v njej, je princ vskiknil: "Ta cerkev, te dvorane, kakor umetniški muzej! Toda še vse lepše bi bilo, ko bi menihi še tod prebivali!" Na to Briand: "Gotovo! In ko bi bilo samo od mene odvisno, jutri bi se znova nastanili tu. Toda pojutranjem bi bil jaz radi tega strmoglavljen." Na videz je to slaba opravičba češ, samo da sem jaz v sedlu, kaj menihi, kaj cerkev. Toda kaj bi često bilo, ko bi bil Briand strmoglavljen. Nov. poostren kulturni boj, ki ga je on v drugi polovici svojega političnega

udejstvovanja ponovno preprečil in obstoječe skušal omiliti. Ne tedaj prehitro obsojati, zlasti diplomatov ne, v katerih so često skoraj nujno dve osebi. Diplomatska morda ni najboljša, a v danih razmerah vendar boljše kot kaka druga.

REV. COX — OČE BREZDOMCEV.

Rev. Cox nam je že znan kot advokat nezaposljenih. Ko smo brali, da ga hočejo ti pri prihodnjih volitvah postaviti za predsedniškega kandidata so nekateri mislili, da je on kak fantast ali demagog, ki zna udariti na prave strune teh mas in jih trenutno za seboj potegniti. To da ne! Rev. Cox je res pravi oče brezposelnih in brezdomcev. Ko bi bil on boss v Beli hiši in ne bi imel kakih cokelj okrog sebe, bi armada teh nesrečnih hitro kopnela. Dokaz za to je rekordno karitativno delo v njegovi župniji sv. Patrika v Pittsburghu. Številke je bodo najbolje osvetlile: Od 10. nov. 1930 do 15. maja 1932 je bilo serviranih 1.093.588 obedov in razdeljenih 1'1.751 košaric z raznimi živili. Samo od februarja do srede maja tega leta je bilo razdane 25.074 galonov mleka. Z raznimi kosi obleke je bilo obdarovanih 40.701 oseba. Premoga zadnji dve zimi je priskrbel 1715 ton. Zdravil je šlo samo zadnje pol leta za razne bolnike 580 zabojev. Takih, ki niso imeli niti toliko, da bi se dali ostriči in obriti, jih je samo zadnje pol leta potrkalo pri njem nič manj kot 28.000. Nobeden zastonj. Za one ki, jih zdaj mečejo iz hiš, ker ne morejo plačati dolga, ali davkov, je za nje čase zunaj Pittsburgh v lepem zdravem položaju kupil farmo, obsegajočo 32 akrov. Tja bo naselil te brezdomle. Vsaki družini bodo odmerjene četrt akra zemlje. Ves material, da si postavi skromno hišico, bo dobila zastonj. Istotako vse potrebno za obdelavo vrta. Vse dela bo nadziral Rev. Cox sam. V praktično gospodarstvo pa bo ljudi vpeljal neki več farmar. — Tako

se z delom rešuje vprašanje brezposelnosti.

PROTESTANTSKI REDOVNI BRATJE.

Njujorška luteranska sinoda je sklenila preosnovati svoj cestni in vogalni misijon. Menda je je skušnja izučila, da razni zasilni pridigarji, povečini člani njih "Rešilne armade", ki so doslej po cestah in vogalih oznanjali "čisti" evangelij, niso imeli tistega vspeha, kot bi njih sekte želele. Da bi imeli več vpliva za ljudske mase, ki valovijo po cestah vse vkriž, jih bodo preorganizirali v nekako redovno družbo. Kot taki bodo tudi uniformirani. Nosili bodo nekako redovno obleko in nastopali kot redovniki. Kakšna bo ta, še ne vemo. Se priporočamo kakemu njujorčanu, da prvega, ki ga bo videl, fotografira in sliko nam pošlje. Domnevamo, da kakor so idejo, tako bodo tudi obleko katoličanom ukradli, četudi oboje po svoje prikrojili. Morebiti jim bo za vzor Luther, ko je bil še katoliški redovnik. Bomo videli, kako moč bo imela ta uniforma.

MED. SV. MAŠO USTRELJEN.

Rev. Apolinar Perez, župnik v mestecu San Julian, države Jalisco v Mehiki, je bil med sv. mašo ustreljen. Nihče izmed vernih, ki so prisostovali sv. maši, ni bil pozoren na tujega moža, ki se je približal angeljski mizi, da bi izbrano žrtev bolj gotovo zadel. Šele ko je počilo in se je duhovnik pred altarjem zgrudil, so skočili pokonci vsi prestrašeni. Morda je atentator mislil, da bo med splošno paniko ubežal. A se je zmotil. Vsi navzoči, moški in ženske so se navalili nanj in ga začeli obdelavati s pestmi, dežniki in kar je mogel kdo zgrabiti. V cerkvi bi ga bili linčali, tako so bili razgorčeni, da ga jim prihitela straža ni iztrgala iz rok. Ljudstvo je silno razburjeno radi tega slučaja. Obstojta nevarnost večjih nemirov. Ko bi cerkveni

krogi svojih zavodnih vernih ne mirili, naj ohranijo mirio kri, naj se zgodi kar hoče, bi imela država že zdavnaj z oboroženim odporom katoličanov opraviti.

ČE TO NI BOLJŠEVIŠKO.

Za 1. maj, socialistični praznik dela, je governer provincije Queretaro v Mehiki prepovedal vse božje službe po cerkvah. Policija je dobila strog nalog, naj pazi, da se bo odredba tudi držala. Ako bi kje videli, da ljudje hite ta dan v cerkev naj vdero notri in jih seženo ven. Kot vzrok je navedel, da je 1. maj praznik dela, ne molitve, ki ga je treba kot takega slovesno obhajati. V mestecu Hercules blizu Queretara je občinski predstojnik organiziral civilno praznovanje tega dne. Višek slavnosti je bil v tem, da je mala hčerka državnega governerja Osori-ja prednašala neko prosilno molitev na — satana. Ruski boljševiski so lahko ponosni na tega svojega predstavnika v Mehiki.

NA GLOBOKO V BOLJŠEVIŠKE VODE.

To je menda geslo revolucionarne španske vlade pod vodstvom Alkala Zamore. Pravili so, da je Zamora prepričan, praktični katoličan, kar je vzbujalo upanje, da vsaj pod njegovo vlado kulturni boj ne bo tako oster in radikalen. A kot se kaže je on pobratim kitajskega takozvanega krščanskega generala. S katoliško zunanjo firmo snubi katoličane, s prostozidarskim srcem pa njih nasprotnike. Prostozidarski tisek je jasno dokazal, da je framason. In to potrjujejo tudi njegova dela. Res, da ni za vse samo on odgovoren, kar se zdaj na Španskem godi. Res je pa tudi, da bi kot tak lahko zelo omilit kulturni boj, ki je pa dan za dnem ostrejši. Le par dokazov. Jezuiti so se pritožili radi izgona iz domovine, da je bilo nepostavno. Pritožba je bila kratkomalo odklonjena. V Barceloni je župan od-

redil, da je ondotno katoliško pokopališče državna last. Ukazal je podreti zid okrog njega in ga združiti z državnim pokopališčem. Te slovesnosti se je udeležil celokupni mestni svet s framasonskimi znaki. Istotam je vlada z 82 proti 6 glasovom odredila, da si morajo vsi redovniki dati pri policiji prste odtisniti. Odredbo upravičuje s tem, da so redovniki republikani nevarni elementi, ki jih je treba skrbno nadzirati in imeti za vsak slučaj v rokah dokaz identitete posameznih. To so najsvetejše cvetke iz Zamorovega republikanskega vrta.

RADIO V HUDIČEVI SLUŽBI

Ruskim boljševidom gre brezbožna propaganda z dosedanjimi sredstvi, t. j. potom žive in pisane besede, vse prepočasi naprej. Da bi jo pospešili, so si udnjali radio. Na moskovskem vseučilišču za brezboštvo so uredili posebno radio centralo za razširjanje ateizma. Od tam bodo misijonarili po celi ogromni Rusiji, ki jo doslej niso mogli doseči. — Svoje programe bodo izvajali v raznih jezikih. Ker si pa vsak, ki bi ga radi dosegli, le ne more omisliti lastnega radio, imajo v načrtu po vseh koncih in krajih zgraditi velikanske auditorije z ojačevalci, ki bodo najširšim ljudskim masam oznanjali "evangelij" brezboštva. Kajpada bodo njih bratci po širnem svetu pustili to "blagovest" dalje valoviti. Nemški katoličani že razmišljajo, kako bi jim prekrižali račune. Tako bo v bližnji bodočnosti ozračje polno ne samo telesu, ampak tudi duši nevarnih bacilov.

VERA IN TEHNIKA.

Ti dve si boste zopet enkrat podali roki, ob priliki letošnjega evharističnega kongresa v Dublinu. Žal, da se to le tu in tam zgodi. Pravijo, da ta evharistični kongres ne bo dosti zaostajal za chikaškim, dasi se Dublin ne da pri-

merjati s Chicago. Pričakujejo milijonske udeležbe, kot je bila v Chicagi. S pomočjo napredujoče tehnike bo pa chikaškega še nadkrilil. Na dublinskem kongresu bo pela v procesiji cela milijonska armada, ki se bo v 15 milj dolgi povorki pomikala po mestnih ulicah. Da bo pa mogla soglasno peti, bo ob potih inštaliranih okrog 400 zvočnikov in ojačevalcev. Ožji pevski zbor bo ostal na svojem mestu in potom zvočnikov in ojačevalcev vodil petje milijonskega zbora, da bo enoglasno in soglasno donelo. Vsekako bo to nekaj, kar doslej svet še ni doživel.

TEM PAČ NI TREBA STRADATI.

Rajnim filmskim zvezdam mišlim. Te ne poznajo brezposelnosti. Iz nekega nemškega filmskega lista posnemam sledeče podatke o plačah ameriških filmskih zvezd: George Bancroft, specialist v predstavljanju zločincev, sodeluje na leto pri dveh novih filmih in prejme za svoj trud "malenkost" 180 tisoč dolarjev. Mavricij Chevalier dobi na teden \$7000. Gloria Swanson, dasi je že zahajajoča filmska zvezda, še vedno zasluži od filma lepih 50 do 60 tisoč dolarjev. Znameniti Lubič, gotovo Slovan, zahteva od filma 125 tisoč dolarjev. Jos. pl. Sternberg dobi na teden \$300., z garancijo, da mora na leto zaslužiti 44 tisoč dolarjev. Seve vse te ogromne plače in še večje dobičke filmskih kompanij, nagromadijo kino obiskovavci, med njimi tudi tisoči takih, ki morda vsaj deloma žive od dobrodelja.

GOSPOD, ALI NAJ MAHNEMO Z MEČEM?

Tako je po sv. evangelistu Luki Peter vprašal svojega Učenika, ko so ga rablji prijeli. Nekako tako so tudi mehiški katoličani vprašali namestnika sv. očeta, apostolskega delegata Msg. Leopolda Ruiz y Floresa. Ko jih je

on pozval na civilno obrambo vere in Cerkve, so ga razumeli, da lahko tudi orožje v roke vzamejo. A on jim je v Gospodovem smislu odgovoril, da kateri za meč primejo bodo z mečem končani. Vsak krvav upor, četudi v obrambo najsvetejših pravic, bi bil v nasprotju z duhom Kristusovim in njegovega namestnika. Cerkev ne mara prelivati krvi, dasi bi bila sama na sebi njena obrambna vojna izmed vseh modernih vojen edino opravičena.

NOVO ZVONILO.

Zdi se, da bo sčasoma celo bronastim zvonovom odzvonilo in bodo morali iti v pokoj. Zadnja leta so jih zlasti po Ameriki že ponekod izpodrinili tako zvani "chimes". Najprej so se umaknili mali zvonci izpred altarjev, potem pa še veliki iz zvonika. Toda ker je bila doslej cena "chime-sov" visoka, višja kot običajnih zvonov, si jih niso mogle mnoge cerkve omisliti. Te dni pa so v South New Jersey preiskusili novo zvonilo, ki obeta biti cenejše in lepše, kot vaš dosedanja. Celo naše potrkanje bo prišlo po njem ob sloves. Samo zvonarji bodo na slabšem. S stariimi zvonovi je lahko vsak zvonil, da je le znal vrv vleči. Malo več znanja je bilo treba za "chimse". Pri najnovjšem zvonilu bo moral pa zvonar biti že en kos organista, ali vsaj za silo izvežban tipkar. Pač pa mu ne bo treba v kak zvonik lažiti. Doma bo imel neki aparat, podoben pisalnemu ali računskemu stroju. Na tipkah bodo note. Ko bo pritisnil tipko, bo kladvice udarilo na piščalko uglazbeno po dotični noti. Te nežne glaske bo električni, tisočvoltni ampliator dvignil v mogočno donenje, ki je bo posebni glasovni projektor prenesel v zvonik. Od tam se bo ojačeno donenje kot mogočno, blagoglasno zvonjenje čulo v velike daljave. Kakor pri ogljah, bo tudi pri tem zvonjenju mogoče zdaj pleno, zdaj piano igrati oz. zvoniti. Po-

(Dalje na str. 224.)

GLASOVI od Marije Pomagaj

Father Hugo --- srebrnomašnik.

V življenju človekovem so potrebni praznični trenutki, ob katerih se sam nekako zave svojega dela in žitja in ob katerih tudi drugi zavalovijo v navdušenosti za svetle vzore in višje cilje. Potrebni so srebrni, zlati, diamantni, železni jubileji. Zlasti kulturni in narodni delavci zaslužijo, da se jih spomnimo tedaj, ko so lepo vrsto let vztrajali v svojem poklicu ter neumorno delali — ne zase, ampak za druge, za ljudstvo in za njegov napredek.

REV. DR. HUGO BREN, O.F.M.
1907 — 1932.

Kdo drug dela bolj za druge, ko duhovnik, čigar poklic je v svojem početku apostolski. Ob posvečenju v mašnika je zaslišal tihi opomin: Dragi, odslej ne boš smel več živeti sebi, ampak ljudstvu, iz katerega si izšel in za katerega se moraš žrtvovati vse svoje življenje.

Še bolj ko navaden duhovnik se je k delu za ljudstvo zavezal redovnik. Njegove obljube so ga sicer na eni strani ločile od sveta, a so ga na drugi strani še bolj usposobile k delu za druge. S tem, da je pretrgal zadnje vezi, ki so ga vezale na svet, se more lažje ves posvetiti svojemu duhovniškemu poklicu. Prav lep zgled za to imamo v slavljenju Fathru Hugonu.

Komaj je po končanih študijah — gimnazijskih, teoloških, univerzitetnih — prijel za plug in začel orati na kulturnem polju slovenskem, že je bilo z uspehi kronano njegovo delo. Bil je izborna moč v šoli, pisal je kremenite članke v znanstvene in nabožne in politične liste, govoril je prepričevalne govore ljudstvu ter od časa do časa zavzemal razne odlične službe v redu.

Bil je in je še izborna moč v šoli. Kadarkoli je provincija odprla svoj domači teološki študij, je bil zmirom kot profesor zraven. Če ni bilo ravno bogoslovja, na katerem je z veliko vnemo predaval moralno bogoslovje, je pa prevzel kak drug predmet na domači gimnaziji. Zraven tega je Fater Hugo ustanovitelj naše šole v Lemontu. Na naši teologiji je bil rektor, sedaj pa je vodja naše filozofije.

Pisal je in še piše v razne liste. V starem kraju se je večkrat posvetil temu ali onemu težjemu vprašanju ter ga kritično obdelal in rešil; v Ameriki pa zadnje čase izredno marljivo preiskuje življenje Baragovo ter je na podlagi prvih virov — pisem — odkril marsikaj novega, doslej ne še upoštevanega. Seveda ne smem prezreti, da je bil več let urednik Ave Marije in koledarja, v starem kraju pa je postavil na noge Cvetje ter je vsebinsko reformiral. Ob tem času redno sodeluje pri Ave Mariji s svojimi aktualnimi članki.

Father Hugo pa je tudi izboren govornik. Iz zdravstvenih ozirov sicer ne more prevzeti napornih misijonov, pač pa rad in z uspehom vodi štirideseturne pobožnosti ter govori govore ob raznih slovesnih in neslovesnih prilikah. Govori pa vedno stvarno, ne pa patetično kakor kak ljudski ali demagoški govornik.

Razume se, da je Father Hugo tekom svojega življenja v redu zavzemal v njem razna častna mesta. Bil je magister klerikov, superior na Brezjah, definitor, komisar v Ameriki, generalni vizitator. Najbolj težavna je menda bila služba komisarja v Ameriki. Tedaj so bili z nami še Hrvati in Slovaki, ki imajo sedaj vsak svoj komisariat. Biti vsem vse, obenem pa kot predstojnik biti za čuvarja redovnega življenja, ni lahka stvar. Father Hugo se je s svojim globokim znanjem in širokim srcem marsikdaj spretno izognil raznim zapletljajem ter je zvesto služil svojemu poklicu. To je prav v kratkem, iz štirih vidikov gledano, Hugonovo delo. Če bi hotel bolj obširno opisati vse, kar je storil, bi bila cela številka Ave Marije premajhna. Naj zadostuje teh par potez, s pomočjo katerih si bo zamogel vsak, ki je zasledoval delo Fathra Hugona, sestaviti celotno sliko.

Ob srebrnem jubileju Hugonovem je dolžnost vseh, ki smo več ali manj prejeli od njegovega dela, da na primeren način pokažemo svojo hvaležnost. Najlepša prilika za to bo slovesnost 17. julija. Tedaj naj pride semkaj kdorkoli more ter se udeleži sv. maše in popoldanske pobožnosti. Vabljeni so slovenski duhovniki, vabljen je slovensko ljudstvo od blizu in daleč. Pridite vsi ter pokažite, da znate ceniti delo za druge. Pripeljite s sabo tudi svojo mladino, da se bo navdušila za lepe vzore in vzvišene cilje. Od vse strani pridite ter s svojo navzočnostjo povečajte slovesnost. Naj vas vzdigne tradicijončno spoštovanje do duhovnikov, naj vam ljubezen do slovenskih frančiškanov tako dolgo ne da miru, da se boste odločili za Lemont in za srebrno sv. mašo.

Tistim, ki bodo prišli na slavnost, kličemo iz srca: Dobrodošli; Fathra Hugona-srebrnomašnika pa naj Bog živi mnogo, mnogo let!

Rev. S. G.

Naše novice.

S. G.

Da ne boste mislili, da sem vas zadnjič potegnil, ko sem poročal, da smo začeli zidati kolegij, vam moram stvar pojasniti. Veste, da imamo lesena poslopja z ravno tako leeno cerkvijo. Lesene hiše je treba večkrat prebarvati, da se dalj časa ohranijo. In prebarvati jih je treba vsako drugo ali tretje leto, sicer se barva začne luščiti in odpada. Mnogokratno in drago barvanje smo si prihranili in naročili posebne ploščice. Če te ploščice pribijete na leseno zgradbo, zgleda kakor da bi bila zidana. Seveda so tudi plošče drage, vendar trajajo zato deset do dvajset let ter jih ni treba tako pogosto menjati kakor barvo. S tem, da smo kupili ploščice, smo prvič prišli ceneje skozi, drugič bomo z njimi odganjali zimo in mraz, tretjič pa bomo zlepšali naša poslopja ter jih takorekoč pozidali.

Ena smola nas je doletela pri tem delu. Tisti mož, ki je prišel plošče pribijati in mu je delo šlo spretno izpod rok, nas je sredi dela zapustil. Ko to pišem, še čakamo in tuhtamo, koga bi za to delo opregli. Ni namreč šala pribijati ploščice in jih tako uravnati, da so ravne in ne kazijo pogleda.

* * *

Čas košnje je tukaj. Kako prijetno je ob tem času v starem kraju! Možje in fantje vstanejo navsezgodaj ter se med petjem in ukanjem odpravijo na travnik. Potem pa pod kosami pada trava in ležeča čaka, dokler ne pridejo delavci in delavke, ki jo raztresejo in sušijo. Ko je suha, jo med petjem naložijo na velike vozove ter jo peljejo domov. — Tudi naši kosci so v ranih jutrih hodili kositi travo in deteljico. Povečini jim ni trebalo rabiti kos, grabelj in vil, ker imamo stroje za košnjo, za obračanje in spravljanje. Le kjer se težje s temi stroji pride zraven, so morali opraviti delo z roko. — Kakor

smo si pomagali s stroji pri košnji, tako smo si z njimi okopali tudi krompir in koruzo, da bo obdelano lažje raslo. Letošnja letina kaže precej lepo. Če je ne bo nehal zalivati dež, bomo radi Bogu hvalo dali za bogato žetev.

V vročih junijskih dneh, ko je vse oživel in se razgibalo, so tudi naše čebele oživele v svojih panjih. Če je v katerih mlad naraščaj narastel v veliko število, so morale starejše čebele ven ter si s svojo matico poiskati nove stanovanje. Fater John je bil precej s svojim srcem in rokami zraven ter je tem ubeglim čekelam pripravil prav prijetno stanovanje v Žnideršičevih panjih. Mislim, da so mu hvaležne in ga ne bodo preveč opikale, kadar jih bo hodil ogledovat ali jim jemat s težavo skupaj znošeni med.

* * *

Meseca junija so priredili k nam izlet šolarji od sv. Štefana v Chicagi. Toliko zdravega veselja in židane volje ne vidiš zlepa na našem hribu, kakor si videl tisti dan. Naužili so se narave in svežega zraka, ki ga v Chicagi tako zelo pogrešajo. Če bi mogli, bi si gotovo v velikih vrečah odnesli s sabo tega našega čistega zraka, da bi ga imeli do tistega časa, ko bodo mogli zopet iti venkaj v prosto naravo.

Prvo nedeljo v juliju prirede k nam svoj farni piknik farani grško-katoliške župnije Fathra Hraniloviča v Chicagi. Lansko leto so bili tukaj in letos so se zopet odločili, da pridejo semkaj.

* * *

Tretjo nedeljo julja (t. j. 17.), bo pri nas izredni praznik: Father Hugo bo praznoval srebrni jubilej mašništva. Dopoldne ob desetih (po chicaškem času ob enajstih) bo slovesna sv. maša, pri kateri bo pridigal Very Rev. M. Šavs. Po maši bo banket v "Gostilni pri Finžgarju", ki stoji zraven Romar-

ske hiše. Na to izredno slavnost vabimo vse Slovence širom Amerike. Pridite prijatelji in znanci P. Hugona, pridite tisti, ki berete Ave Marijo, katere urednik je bil slavljenec in v katero še sedaj daje svoje dobro zasnovane in aktualne članke! Pokažite, da znate ceniti in upoštevati njegovo delo in njegov trud!

Isto nedeljo, ko bo srebrna maša, bomo praznovali v Lemontu tudi sedemstoletni jubilej sv. Antona. Morali bi ta jubilej obhajati v nedeljo po 13. juniju, pa ker vemo, da so slabi časi, smo raje to slovesnost prenesli na prihodnji mesec in jo združili s srebrnim jubilejem Fathra Hugona. Naj bosta ti dve slovesnosti skupaj in naj zagostita tudi še za obletnico kronanja naše brezijske Marije, ki jo navadno obhajamo prvo nedeljo julija!

* * *

Od 11. do 15. junija smo imeli pismene in ustmene skušnje na naši filozofiji. Sedaj se pa naši kleriki pridno sučejo okoli jezera in "grote", da bo hrib, ki je odločen za pobožnost, čim prej mogel služiti svojemu namenu. Tudi zelo želimo, da bi naši romarji in drugi obiskovavci odslej "parkali" na hribu zraven, t. j. na srednjem hribu, kamor vodi na novo speljana cesta. Tja naj bi zahajali, tam si odpočili tudi tisti, ki so prišli semkaj na oddih ali na piknik. Upamo, da boste to našo željo radi upoštevali in se po njej ravnali. Kakor hitro bomo mogli, bomo spravili na oni hrib tudi hišo na okrepcila, da bo potem vse osredotočeno na srednjem hribu: hrib, kjer je jezerce pa bi naj bil nekak svet kraj, na katerem bi naj vladala mirna resnoba in zbranost.

* * *

Prve dni junija je odrinil v stari kraj naš preč. p. komisar, ker so mu zdoma sporočili, da je njegova mati nevarno zbolela. Vrnili

se bo z novomašnikom P. Tomažem proti koncu julija. Srečno pot in ravno tako srečno vrnitev!

* * *

Razni ljudje se od časa do časa zglasijo pri nas, ko gredo kam na počitnice ali pa jih pot vodi mimo nas, v namenjeni jim kraj. Med drugimi se je zglasil tukaj Rev. Julij Slapšak, ki je prišel iz domovine pastirovat k Fathru Omanu. En automobil je bil celo iz daljnje- ga Willarda in v njem so se vozili Father Novak, Mr. in Mrs. Toleni s sinom ter Mr. Perušek, naš zastopnik. Včasih se pripeljejo sem tudi novoporočenci, da se priporočijo naši Mariji v varstvo in jo prosijo pomoči za nadaljno pot. Vsem ameriške Brezje zelo ugajajo in vsakteri obljubi, da nas bo ob prvi priliki zopet obiskal.

* * *

Z globoko žalostjo smo vzeli na znanje vest, da sta preminula od-

lična slovenska duhovnika Father Leskovic in Dr. Seliškar. Komaj kakih deset dni je bilo med smrtjo prvega in drugega. Na pogreb Dr. Seliškarja je šel Father Hugo ter se ob tej priliki zglasil tudi pri Fathru Šavsnu in Fathru Trobeu. Naj pokojna gospoda počivata v miru in naj jima bo Bog bogati plačnik za njuno plodovito delo!

"Decoration day" smo poskrbeli trem pokojnim sobratom na našem pokopališču čedne spominke. Zdelal jih je Mr. Slapničar iz Jolieta. Enega nam je daroval, za druga dva pa je nastavil zmerno ceno. Mr. Slapničarju se zahvaljujemo ter ga priporočamo rojakom za naročila.

* * *

Menda se še spominjate, da je pri slovenskih frančiškanih v Lemontu sedež Apostolstva sv. Cirila in Metoda. pobožne družbe, ki deluje za cerkveno zedinjenje. Od tod pošiljamo tudi glasilo te druž-

be "Kraljestvo božje". V mesecu svetih slovanskih apostolov obnovite zanimanje za ločene slovanske brate ter se vpišite v Apotolstvo in naročite njeno glasilo. Ako kdo plačuje prispevek ameriški družbi za Vzhod (The Catholic Near East Welfare Association), zadostuje, če postane naročnik Kraljestva božjega, ki stane samo 40c na leto. Za informacije se obrnite k nam v Lemont. Upam, da vam bomo v počitnicah lažje postregli, kakor bi vam drugače med letom.

Zavedajte se, da so molitve po tihi sv. maši za nesrečno Rusijo in za tamkajšnje preganjane kristjane. Kadar torej molite z duhovnikom dotične molitve, si pokličite v spomin vse zlo brezverstva ter trdno zaupajte pomoči od Boga. Ponavljajte večkrat s sv. očetom vzkliki: Odrešenik sveta, reši Rusijo!

Zahvale, darovi in drugo.

Zahvalo:

F. Reiser \$1, T. Tkaren \$1, T. Fear \$3, J. Jorojsek \$5.

Za sv. maše so darovali:

A. Patrasic \$1, M. Klinar \$10, M. Hraster \$1.5z, M. Kandare \$1.00, J. Drasler \$2, A. Judnich \$3, M. Pavlesic \$1.50, J. Anzlovcar \$4.50, M. Zore \$1, P. Loncar \$2, A. Zokal \$2, A. McKenica \$1, J. Hocevar \$1, J. Novak \$8, M. Habian \$2, F. Jenko \$3, M. Shultz \$1, V. Rojko \$1, M. Nemanic \$1, M. Križaj \$2, A. Bogolin \$1, P. Kemmert \$1, F. Holesek \$1, F. Bradich \$1, F. Hravatin \$2, M. Bluth \$1, M. Brasnikar \$1, C. Verna \$1, A. Stepanich \$1, M. Zerovnik \$1, F. Macilenkar \$1, J. Kern \$1, J. Kremzar \$2, H. Gercar \$1, J. Klenac \$1, M. Kate \$1, M. Hocevar \$1, M. Bokal \$1, M. Bambich \$1, J. Meglen \$1, C. Hebein \$1, J. Kastelic \$2, M. Bozic \$1, J. Stopnik \$5, A. Collins \$1, M. Jerse \$1, A. Udovich \$1, M. Brodnik \$4.50, J. Kocin \$2, A. Collins \$1, M. Tomazic \$2, E. Boglen

\$2, M. Pavlesic \$6, F. Zupancic \$1, M. Fabian \$1, P. Prah \$1.50, Mr. in Mrs. Omersel \$2, W. Avsec \$5, F. Avsec \$5, And. Hochevar \$5, M. Hochevar \$., J. Longer \$5, F. Papesh \$2, S. Smrerekar \$1.00, F. Gregorcic \$2, M. Hochevar \$1, Mrs. Delbrugge \$1, E. Hoge \$2, M. Hoge \$2, F. Macerol \$2, J. Snoj \$1, L. Hoge \$1, U. Smith \$1, J. Kutchevar \$1, J. Avsec \$3, J. Mohorcic \$1, J. Papesh \$1, J. Avsec \$, S. Avsec \$2, A. Guna \$1, D. Dimotte \$1, Mrs. Kolar \$1, M. Marcus \$1, T. Marcinko \$3, Mrs. Marcinko \$2, J. Startz \$1, Neimenovana \$5.

Za Ave Marijo so dali:

M. Bluth \$35, F. Hravatin \$3, L. Gregorcic \$1, P. Bradich \$3, A. Mehle \$3, M. Sadetz \$1, Rev. Oman \$6, Rev. Hyacinth \$6, M. Perusek \$6.70, E. Marigati \$3.50, J. Strojjan \$1, A. Udovich \$3, F. Mosnik \$1.50, H. Jereb \$3, F. Jenko \$3, J. Habian \$3, Dz. Radez \$2, F. McKenica \$1.50, G. Pavlakovich \$2.25,

Rev. Snoj \$6.50, M. Spehar \$5, M. Pavlesic \$3, J. Paulin \$3, J. Drasler \$7.50, J. Tomazic \$6, J. Svete \$3, A. Slantz \$3, A. Mrak \$3, K. Cesar \$3, H. Vouk \$6, B. Globosnik \$.25, M. Zerovnik \$4.50, J. Kern \$5, A. Okolish \$3, A. Paulin \$3.16, B. Omakne \$2, J. Kremzar \$3, R. Klemencic \$3, J. Meglen \$7.50, F. Selishar \$3, A. Campa \$3, L. Gregorcic \$1.23, J. Zorc \$4.50, J. Kocin \$3, A. Udovich \$2.50, J. Peshel \$7.50, F. Lrabich \$10, J. Stimac \$7, C. Hebein \$3, J. Meglen \$5, J. Sustarsich \$1.25, U. Muven \$1.50, A. Stepanich \$3, A. Stukel \$3, M. Drčar \$3, M. Petkovsek \$2, M. Ule \$3, J. Pekol \$3, M. Lasich \$3, J. Kastelic \$3, U. Kanda \$3, P. Kasir \$3, F. Fajfar \$??, J. Resnik \$8.75, Rev. J. Oman \$5, J. Vesel \$5, M. Pluth \$1.

Za kruh sv. Antona so dali:

E. Marigati \$10, M. Tomazic 25c.

Darovi za samostan:

F. Jenko 50c.

Naše sestre na gričku "Asizij"

Dneva kakor je bil Spominski dan (Decoration Day) še ni videl naš griček. Ne le nam slov. šolskim sestram, gotovo bo ostal v spominu tudi vsakemu udeležencu naše slavnosti. Kako se je slavnost vršila, smo čitali v Amerikanskem Slovencu. Hvala lepa poročevalcu.

Da se je naša slavnost tako lepo vršila se imamo v prvi vrsti zahvaliti ljubemu Bogu za lepo vreme, preč. oo. frančiškanom, in vsem, ki so pripomogli k lepi slavnosti in dobremu uspehu. Sklenili smo, da bi se vsako leto obnavljal ta lepi dan kot spomin na blagoslovitev kapelice, — in to na Spominski dan.

Naj bo tukaj povedano, da se je te slavnosti udeležila tudi naša vrhovna prednica mati, Angelina.

Videla je, da imajo duhovne hčere tudi v Ameriki prijatelje, kateri se žrtvujejo za blagor Slovencev in naš napredek. Težko nam de, da se vrhovna prednica že poslavlja od nas, a dolžnost je neizprosna. Naj ji ljubi Bog stotero poplača vse žrtve, katere je imela med nami. Aelimo ji srečno potovanje in veselo svidenje v materini hiši v Mariboru.

Še druga slavnost se bo letos vršila na našem gričku in to 15. avgusta 1932. Kakor druga leta bo tudi letos na ta dan preobleka. Prav radi se naši rojaki udeležujejo te slavnosti. Letos bo pa še posebno zanimivo, ker bo žrebanje naše So. Chicaške hiše. Mislile smo in poročano je bilo, da bi še nekaj časa počakale, ker še imamo mnogo tiketov ker se na hiši dela zmi-

raj večja škoda, zatorej je zadnji čas, da bo 15. avgust ta imeniten dan, ko se bo dobila zidana hiša za dober dolar. Tudi ta dan bo bazar, dobili bote stvari kar na kupe. Najvljudneje vabimo vse bližnje in oddaljene rojake, brate Orvate kakor tudi druge narodnosti, ki imajo tikete in ki še jih lahko dobijo.

Žal nam je, da ne moremo imena vseh darovalcev priobčiti, kajti imamo le sledeče:

Mary Barley, Waukegan, \$5.00; Mrs. Drobne, Waukegan, \$1.00; Mrs. Grčar, Cleveland, \$5.00; Mr. Omerzel-Hrastar, J., \$2.00; Mr. Durič, Bethlehem, \$2.00; družina Kremesec \$11.00; Mr. Perko \$5.00; Neimenovan, Joliet, \$5.00; Mrs. Ovca, New York, za bazar \$10.00; dr. sv. Alojzija, Chicago \$2.50; za lučke \$1.75.

DOM IN SVET

(Nadaljevanje str. 220.)

sebni mehanizem bo omogočil tudi avtomatično zvonjenje, slično kot avtomatični klavir igra razne komade. Cele ubrane nabožne pesmi bodo donele raz zvonikov in spodrile celo takozvani "Glockenspiel". Kaki zaspani mežnarji, ki težko vstanejo za dan zvonit, si bodo lahko na svoje stroške omislili dodatni aparat, ki bo ob gotovi uri sam razgibal vse te skrivnostne sile, kakor se pri plinski kurjavi samo sproži. Prvi poskus se je jako dcbro obnesel.

APOSTOL POKLICEV.

Rev. Timotej O'Shea, župnik cerkve Marijinega obiskanja v

Chicagi, ki je pred kratkim umrl, je naredil svoje vrste rekord. Za časa svojega župnikovanja je vzgojil nič manj kot sto duhovniških in redovniških poklicev. Od teh se jih 15 pripravlja, da skoraj stopijo kot mašniki pred altar. Drugih 40 je v škofijskem malem semenišču, vsi kandidati za duhovski stan. V razne ženske redovne družbe je poslal 45 deklet. Ko bi bil vsak duhovnik tak apostol božjih klicev, ki često zamro, ker ni vrtnarja, ki bi jih zalival, bi ne bilo pomanjkanja duhovščine in sestra.

DA, TO BI BILO PRAVIČNO.

Westminsterski nadškof kardinal Bourne se je v nekem govoru glede svobode vzgoje takole izrazil: "Vsaki veri bodi zajamčena

prostost vzdržavati toliko zasebnih verskih šol, kolikor ve, da jih je potrebno za vzgojo njene mladine. Država naj staršem teh otrok nakaže poprečni znesek, ki bi bil potreben za njih vzgojo v državnih šolah. Kar bi še manjkalo za vzdrževanje zasebnih verskih šol, tisto naj bi prispevala dotična verska organizacija. To bi bilo obojestransko pravično in vzgojno velikega pomena. Kajti v tem slučaju učiteljske moči na zasebnih verskih šolah nebi bili državni uradniki, vsaj glede plače ne, ampak namestniki staršev, kot bi po naravnem in božjem pravu moralo biti. In če bi bilo v resnici tako, bi bila vzgoja vse drugačna. A smo še daleč od te upravičene zahteve, vedno dalje.

Bratje

je drama v štirih dejanjih, katero je spisal Janez Jalen.

Problem, ki ga rešuje pisatelj v tej drami, je problem Trate: rešimo dom, rešimo grudo. "Če so ves svet narobe obrnili, mi dva postaviva Trato spet na pravo, če Bog da", tako hoče Tine, ki mu je vojna pobrala mlade macesne-sinove. In njegova nevesta pritrdi: "Življenje rada dam, samo da zraste nov rod fantov na Trati."

To je v jedru osnovna misel drame. Dejanje se vrši tik po vojni, ko je treba iti reševat Koroško. Ob tem razpletu pa se pokažejo značajni idealisti, ki so pripravljene vse žrtvovati za dom

v širšem pomenu, in buržuji, prvaki, ki hočejo voditi, a nočejo žrtvovati, hočejo le dobivati in nočejo nič dajati. V drami je ostro želo na povojne razmere naperjeno. Drama je zato čisto sodobna, zelo živa in bo močno učinkovala, kjerkoli bo igrana.

Narodno gledališče v Ljubljani jo pripravlja za uprizoritev. Prepričani smo, da pojde tudi preko vseh ljudskih odrov po ameriški Sloveniji.

Naročite si jo po knjigarni Amer. Slovenec.

Iz duhovnega življenja družine

Spisala Milica Grafenauerjeva.

Slovenska krščanska mati je spisala to krasno knjigo. Posebno v današnjem razrvanem času je ta knjiga vsakemu potrebna. — Ljubljanski knezoškof dr. Gregor Rožman ji je napisal uvodne besede in pravi:

"Krščanska družina, kakršna bi morala biti kot odsev svete družine nazareške, ni le gola prehranjevalnica, temveč duhovna zajednica, ki veže duše in srca v višjo enoto in skupnost, ker črpa najgloblje in najsvetejše sokove moči in ljubezni iz nadnaravnega sveta.

Razprave, zbrane pod naslovom "Iz duhovnega življenja družine" in posnete iz resničnega družinskega življenja, odkrivajo skrivnostne globine in neminljive lepote krščanske družine, opo-

zarjajo na vire neusahljive družinske sreče, ki je onim družinam, ki tvorijo le mehanično skupnost brez duhovnega edinstva, nepoznana.

Prepričan sem, da bo vsak, kdor bo pazljivo prebral to knjižico in se poglobil v njene misli, odkril nov lep svet, skrit vsem, ki poti do njega ne poznajo. Ta knjižica jim bo kazipot. Priporočam jo staršem, vzgojiteljem, zlasti pa mladim, ki nameravajo ustanoviti lastno družino.

Naj spremlja blagoslov nazareške svete družine to knjižico, da bo v naših družinah sejala srečo in blagoslov!"

Naročite si jo lahko po knjigarni Amer. Slovenec.

Gornje mesto

Povest iz Zagrebskega življenja.

Ko je ta povest izhajala v "Mladiki", je uživala veliko zanimanja ne samo doma, marveč tudi pri slovenski in hrvaški publici v Zagrebu. Znani mladi novelist Magajna je s tem delom prvič zastavil pero, da nam napiše večji tekst. Priznati moramo, da se mu je to v glavnem res posrečilo. Ni pa šel na drugo pot, kakor jo je hodil in jo še hodi v svojih črticah in novelicah. Njegovo gledanje, čustvovanje in uživanje je vse oplojeno od okolice — od sodobnega človeka, tistega, ki trpi, ki je zaničevan, tudi od tistega, ki blodi in blodi gnan od razmer, ki se je ves timazal od blata sodobne družbe in se vendarle zaveda, da je človek, na dnu njegovega srca gori še božja luč, da se vije in vije kvišku, ker ve, da človeštvo mora iz te sedanje razrvanosti, kričavnosti, nasilja, nemorale spet nazaj k praviri, ki je pravica, resnica, ljubezen: k Bogu.

Vse to občutje se plete skozi Gornje mesto. Razodeva nam tiste idealne ljudi, ki iščejo, tavajo — in vendar vstajajo. Tam so dijaki, dijakinje, služkinje, strežniki, delavci. Vse se plete v en voz. Vsa tragika življenja jih veže, druži in razbija. Za starejšo generacijo je to nov svet, ki ga odkriva Magajna v Gornjem mestu. Svet sedanjih dni, svet vretja, kipenja in zorenja v nove dni. Ne zakrivajmo si oči, spreglejmo: sodimo, a nikdar ne obsojajmo!

Nekateri prizori so naslikani s tolikim občutjem, da te vsega pretresejo in ganejo do solz. Povest je brez dvoma resna obogatitev našega slovstva. — Oprema knjige je povsem lična. Knjiga je 48. zvezek Mohorjeve knjižnice ter se dobi v Knjigarni Amer. Slovenca.

Zarja

Častitati moramo Zarji in Ženski Zvezi. Našim ženam pa besedo navdušenja: pristopite v Žensko Zvezo. Zadnji čas je, da postane vsaka naša žena članica te lepe organizacije. Malenkostna članarina 25 centov na mesec ti prinese vsak mesec tudi mesečnik "Zarja". Če bi drugih dobrin ne imela Zveza, že zaradi Zarje, bi pristopila, toliko koristnega berila imaš v njej, žena,

dekle. Pa ima Zveza še drugih materijelnih in duhovnih dobrot zate. Pristopi danes. Nasilbine, ki nimate še podružnice Zveze, ustanovite jo. Za pojasnila pišite glavni tajnici Mrs. Josephine Račić, 2054 W. Cullter Str., Chicago, Ill. Tudi nečlanice si lahko naročite "Zarjo". Naročnina je za vse leto samo \$2.00.

POZOR!

takoj piše po moj brezplačni cenik za moja REGI-
STRIRANA in GARANTIRANA ZDRAVILA.

Na tisoče Slovencev in Hrvatov se mi je zahvalilo za moja zdravila, katera so rabili z najboljšim uspehom, kakor za lase, revmatizem, rane, in za vse druge kožne in notranje bolezni. Mnogi mi pišejo, da je moj brezplačni cenik vreden za bolnega človeka nad \$5.00. — Zaradi tega je potrebno, da vsakdo

JAKOB WAHČIČ

1436 East 95th Street,
CLEVELAND, OHIO

JOSEPH PERKO

2101 West 22nd Street, Chicago, Ill.

SLOVENSKA TRGOVINA S ČEVLJI.

Najboljše blago. — Čevlji za vso družino.

LEPOTO

SLOVENSKE DOMOVINE

dobite v besedi in sliki v lepi knjigi

'GORENJSKA'

STANE S POŠTNINO \$2.00

Naroča se pri

KNJIGARNA AMER, SLOVENEČ

1849 West 22nd Street - - Chicago, Ill.

Phone Canal 7172-3

PARK VIEW WET WASH LAUNDRY CO.

FRANK GRILL

1727-31 West 21st Street, Chicago, Ill.

Potem, ko ste temeljito

prevdarili vse okolnosti, morate priti do zaključka, da so vaši novci najbolj varno naloženi v

Kaspar American State Bank

1900 Blue Island Avenue,

Chicago, Ill.

Za pohištvo in pogrebe

Tisti, ki ste v Clevelandu in okolici, in ki pridete v Cleveland, se lahko v vašo lastno korist poslužite pohištva iz naše prodajalne. Pri nas je pohištvo kar najbolj zanesljivo in vredno zanj danega denarja. Glavno prodajalno imamo na 6019 St. Clair, podružnica pa je na 15303 Waterloo Rd., Cleveland, Ohio.

Tudi tisti, ki se obrnejo na nas za pogrebna opravila, dobijo za manjše izdatke boljše postrežbo.

A. GRDINA & SONS

Za vsa podjetja velja glavni telefon

HENDERSON 2088